ږلی او ګولی

حبیب الله رفیع

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

B
3.532
RAF
1717

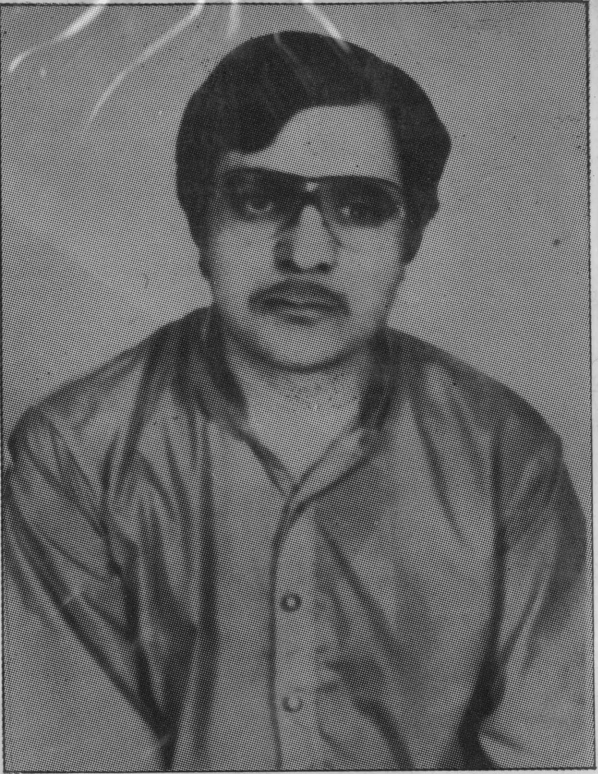

دامان کتاب لخپرونو څخه
پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژلۍ او ګولۍ

ویناوې

حبیب الله رفیع

۱۳۶۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د کتاب نوم : بلدا و ګولډ
- ویناوال : حبیب الله رفیع
- د چاپ کال : ۱۳۶۷
- خطاط : شاه محمود پتنګ نقشبندي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

تړون

دغو سرلوړو شهیدانو په نوم

چې

په میړانه د ګولیو په بڼلیو ور ګډ شول

خو

چپل ناولي دښمن ته یې سر ونه

ټیټ نه کړل

په مینه

حبیب الله رفیع

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړ

سریزه	۱	افغان	٦٨
د استاد پژواک لیکنه	۳	سورخزان	٦٩
د بناغلي پسرلي لیکنه	۱۱	آبادي	۷۴
د بناغلي روحاني لیکنه	۱۳	د استقلال لمن	۷۵
د بناغلي تنکیال لیکنه	۱۷	وېر	۷٦
د بناغلي جهاني شعر	۲۱	میرانه	۷۷
د بناغلي نوري شعر	۲۵	د اختر دعا	۷۹
خپلې خبرې	۳۱	زندان	۸۱
لویه خدایه!	۴۷	سلسلې	۸۲
د ملې خیره	۴۸	د پلار په لار	۸۳
ژړا	۵۰	لوېهسر	۸۳
د حق کور	۵۱	د کمونیزم خیره	۸۴
د اختر ورځ	۵۸	خیرې نه کوي	۹۰
زما جرم	٦۴	د خره مینه	۹۱
غزل	٦۵	د آزادۍ شپې	۹۲
متل	٦٦	د نور ځلې	۹۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ماخوښي له ماطرب مه غواړئ	۹۴
مې - بې	۱۰۰
نقاهت	۱۰۰
د وینو باران	۱۰۱
دولت که دو، لت	۱۰۲
زحمت کش او زحمت کش	۱۰۲
راسره وتښه	۱۰۳
اکسا، کام، خاد	۱۰۴
شاه شجاع او ببرک شا	۱۰۴
خاک من	۱۰۵
د لستوڼي مار	۱۰۸
رجیم	۱۰۸
د وینو بهیر	۱۰۹
د نور خلی	۱۱۷
بت پرستي	۱۲۰
زیری	۱۲۱
د ورشو - ورشو	۱۲۷
پخه لار	۱۲۸
د ښاروي ګوند ترانه	۱۲۹
وینه او مینه	۱۳۰
سالنګ که سالنه	۱۳۲
کمونستي	۱۳۳
د وینو رنګ	۱۳۴
سرونه کرل	۱۳۶
للون	۱۳۷
داوطن	۱۳۸
د شهید وینه	۱۴۰
څه ونه وایې؟	۱۴۱
جبه زار	۱۴۲
د شمال له خوا شمال دی	۱۴۳
ستالین او امین	۱۴۷
توقفګاه زمان	۱۴۸
د ننګ تدبیر	۱۵۰
غوړیدلی روې افغانستان	۱۵۱
دردانې	۱۵۴
مناجات	۱۵۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

درزونه ۱۵۹
عقد ۱۶۰
د اتفاق صف ۱۶۰
زندان ۱۶۱
جوړه ۱۶۲
سیلانی ۱۶۳
پوړ ۱۶۴
د سپېدو خط ۱۶۵
بریټ نف ۱۶۶
ویني ۱۶۷
انجام ۱۶۸
اور پورې شو ۱۷۰
زړ ځائیږی ۱۸۲
ردیف بندگی ۱۸۳
نوی دام ۱۸۴
د مسافر جنازه ۱۸۵
سپېدې ۱۸۶
دباغ ۱۸۷
بل جهان ۱۸۸
مجاهد، مهاجر ۱۸۹
زما قاتله ۱۹۰
د ملت لښکر ۱۹۱
غلامي ۱۹۱
د محبوب غېږ ۱۹۲
غزل ۱۹۳
ملی ماتم ۱۹۴
وطن پلوري ۱۹۵
تکل ۱۹۵
راز ۱۹۶
لوړ سروته ۱۹۷
تصویر ۱۹۸
د مور غېږ ۱۹۹
بریالی پاڅون ۲۰۰
اسیر ۲۰۴
د زړه غوښته ۲۰۵
کربلا ته سلام ۲۰۶

لوبې کوي	۲۰۸	چاربیته	۲۳۷
د یلدا شپه	۲۰۸	د ننګ تاریخ	۲۳۹
پیغام	۲۰۹	سوی مسری	۲۴۰
عمر	۲۱۶	د نیل پر غاړه	۲۴۱
لوړې شملې	۲۱۷	د وحشت غېږ	۲۴۸
د مجاهدو ماشومانو ترانه	۲۱۸	خرس مرګی	۲۴۹
د ایمان زور	۲۲۰	د اقتدار جنګ	۲۴۹
شهیدانو	۲۲۰	نوړين	۲۵۰
چیرته ولاړ شم؟	۲۲۱	امتحان	۲۵۱
د تاریخ غبرګوت	۲۲۲	د خوشال بابا په مزار	۲۵۲
د حق ملر	۲۲۵	مقابله	۲۵۳
د ځان مرګ	۲۲۶	تپي غاټول	۲۵۳
د تره کي په یاد	۲۲۷	د ذبیح الله شهادت	۲۵۴
د سرسیوری	۲۲۸	فردوس	۲۵۴
غم	۲۲۹	منظوم لیک	۲۵۵
فلکه	۲۳۰	لوی فاتح	۲۵۶
ګران	۲۳۱	دروند غم	۲۵۶
یولیک	۲۳۶	د بمن	۲۵۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ښینګو نه کښې . . .	۲۵۸
پرلیبیا تیری	۲۵۸
د میني بقاء	۲۵۹
یو هدف	۲۶۰
د روس بحه	۲۶۰
نوې سا	۲۶۱
د زړه قصه	۲۶۲
د زړه کور	۲۶۲
د بهار په لوري	۲۶۳
اصلی رنګ	۲۶۴
دار	۲۶۴
د افغان ځمکه	۲۶۵
فاصله	۲۶۶
ولایت	۲۶۶
رشته	۲۶۷
د روس بار	۲۶۷
د شهید وینه	۲۶۸
پلی نوم	۲۶۸
صرام	۲۶۹
د سپیدو خنجر	۲۶۹
لفظي بشر دوستان	۲۷۰
حرارتونه	۲۷۰
د پړواك پړواك	۲۷۱
آسیا	۲۷۱
قدمونه	۲۷۲
ائتلاف	۲۷۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

له کوم وخت نه چې په افغانستان کښې د کمونستي وحشت له لاسه د اور، وينو ، وېرې او وير سلسله را نښلېدلې ده ، له همغه وخته زما د شعر دنيا هم د اورونو او ويرونو په حلقه کښې راګيره شوې او د يوه مظلوم ملت د اوښکو او زګېرويو او په عين حال کښې د يوه مغرور ملت د بهادريو او تکبيرونو چيغې په خپله غېږه کښې رانغاړې .

څو کاله پخوا ما د جهاد له فرهنګي سنګر نه "اورونه او ويرونه" نشر کړل او خپل غمونه او دردونه مې له خپل غمځپلي او دردمن ملت سره شريک کړل دوی هم په مينه ولوستل ، د وسله وال سنګر غازيانو هم ونغوتل او ان تر اسره يې هم راورسېدل .

ما په "اورونه او ويرونه" باندې د هېواد د لوی مبارز او مجاهد ليکوال او پياوړي شاعر او اديب استاد عبدالرحمن "پژواک" نه نظر غوښتی و ، دوی په زړه پورې او ناروغ ځان تکليف وګاله او ارزښتناکه مقدمه يې پرې وليکله ، ما خوښتل دا مقدمه د "اورونه او ويرونه" له دوهم چاپ سره خپره کړم خو د " اورونه او ويرونه " تر چاپ وروسته مې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهاد نور شعرونه هم ویلي دي او دا مي چې پرې ور زیات کړل یوه بله مجموعه ترې جوړه شوه نو ځکه مي ددې مجموعې نوم «بلې او ګولې» کیښود او د استاد پژواک دا ارځستناکه لیکنه مې یې په سر کښې راوړه او هم مې د ادبي دوستانو هغه لیکنې چې په «اورونه او ویرونه» یې د نثر او د نظم په برخه کښلې وې ورسره ملې کړې او ورسره مې د اورونه او ویرونه د کتاب د سریزې یوه برخه چې د «اوراو ویر داستان» دی په دې مجموعه کښې راوړه او دا دي خپل جهادي شعرونه له ۱۳۵۷ کال نه تر ۱۳۶۵ کال پورې د «بلې او ګولې» په نوم ستاسو درنو لوستونکو مجاهدو او مهاجرو ورونو ځنې تر بندم او خپل ګډ درونډ درد درسره سپکوم!

په مینه

ح - رفیع

پېښور - فقیرآباد

۱۳۶۵/۱۱/۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بقلم استاد پژواک :

یاحق!

از کیان ما دگر شهنامه ها نتوان سرود
بعد ازین خواهیم گفت آوارگانی داشتم

نازیدن به کیان برای فرزندان کشوری باستانی مانند افغانستان در میان عواطف پاک سرمدی یک احساس فطری و ابدیست ، چندان که انسان آرزومند است بعد از مرگ در وطن خودش بخاک سپرده شود . و اما چنانکه همه آوارگی ها یکسان نیستند همه آوارگان را نیز نمیتوان همسان شمرد . این چندگونگی در میان کیان هم هست : آنانیکه بنام شان باید نازید وآنانیکه نام شان مایهٔ ننگ است .

درود بر ارواح پاک آن آوارگانی که کودکان و فرزندان برهنه وگرسنهٔ شانرا در غربت گذاشته به وطن باز گشتند ، با دشمن جنگیدند وجز کارنامه و سرافشان میراثی نگذاشتند و درود بر آوارگانی پی آنانرا میگیرند و سنت مقدس شهیدان راه حق وآزادی ، جهاد و مبارزهٔ ملی را فرض عین میدانند جان می سپارند

(c) ketabton.com: The Digital Library

وراه ابدیت می سپرند .

همچنان

درود بر آوارگانی که با خامه و زبان مبارزه میکنند وبا فکر و بیان در دفاع از نوامیس معنوی وملی جان می کنند، اشعار شان سرود غازیان ، مرثیهٔ شهیدان ، زمزمهٔ بیوگان ونوازندهٔ یتیمان است ، اینها تلامید رحمان هستند .

خوشال خان ختک آن مرد بزرگ ملی با خامه و شمشیر جنگید . خود شمشیری بود در دست زمان خویش که قدرت او را در افق شهامت ملت افغان در برابر بیگانگان آخته بود . هنگامیکه آفتاب زندگانی وی نشست و آن تیغ برهنه در غلاف خاک گزارده شد قریحهٔ جاوید وخامهٔ سرمدیت آفرین وی کارنامه های سر-افشان او وسربازان شهسوار هرکاب او را بر جریدهٔ روزگار و برگ های اعصار نبشت وبر لوحهٔ فرخندهٔ وآفرین فخرنامهٔ ملت او رسم کرد ، ارژنگ نگارینی که حواشی آن با خون کشتگان راه آزادی مزین است ، نگاری که نخواهد زدود و رنگی که نخواهد خشکود .

اگر قلم ها نبودی چشم معنویت ملت افغان آن علم ها را برافراشته ندیدی و برخود نگری های مقدس خویش روشن

(c) ketabton.com: The Digital Library

نماندی .

کتاب « ایرونه او ویرونه » اثر منظوم حبیب الله رفیع همینکه بمن رسید مانند همه آثار شعرای ملی مرا ساعت ها مشغول نگهداشت ودر تنهایی های تاریک دوراز وطن بمن تسلی بخشید که الحمدلله درست آموخته بودم که روح آزاد اسیر نمیشود و خون شهید نه می خشکد . سرافشان غازیان زنگ وملت افغان ننگ نمی پذیرند .

من با رفیع در آوان مصیبت آشنا شدم . آشنائی در مصیبت رشتهٔ همدردی است که دلهای درد دیده راباهم می پیوندد . درینگونه آشنائی حقایق تلخ و دشـــــوار در همه چشمان بیک گونه جلوه می کنند وهمه دست هائیکه همدیگر رامی فشارند بیک ریسمان چنگ می زنند . آشنایان همدرد دوستان همسنگر میشوند .

رفیع را جوانی یافتم صمیم . اعتماد من بر این پندار یک احساس گوارا و یک امید شایان پرورش بود . پیرمردان درینگونه احوال خویشتن را با چشمان جویندهٔ آرزوهای خود شان ، بویژهٔ آرزوهائیکه خود توان بر آوردن آنرا ندارند، در روح جوانان می بینند که هرچند تنها بر سیمای شـــان

(c) ketabton.com: The Digital Library

آشنا شده اند با دلهای شان نا آشنا نیستند .

هر هنرور یک شخصیت دارد که کم یا بیش در هنر وی هویدا میشود . اگرچه چون کلیه اگر نایاب نباشد فراوان کمیاب است نمیتوان این گفته را کلیه خواند زیرا گویندگانی را می‌شناسیم که در قصاید خویش گدایان طماع هستند و در غزل‌های خویش در ادعای مناعت وقناعت غلو میکنند و نیز هستند کسانی که تهومان پرست اند و معصومانه آدمپرستی میکنند . ارتباط هنر وهنرور حدیثی است که نمیتوان باختصار و اجمال بآن پرداخت که آنگاه نیز نمیتوان از دریافتن حقایق مطمئن بود .

در نظر من صمیمیت رفیع در اشعار او نمایان است و نیز « ایرونه او ویرونه » سراپا بیانگر آلام و مصائبی است که ناگزیر شعرای دورهٔ مصیبت عظمای ملی را همه گان صمیم و حقیقت گو نگهیداشت زیرا همهٔ شان شاهدان عینی حقیقت‌های عجیبتر از افسانه هستند .

رفیع تنها شاعر نیست . جوانیست طالب العلم و دانشجو . احساسات وعواطف جوانی اورا دانش ومعرفت وی هدایت میکند ، وبه ساحهٔ وسعت نظر رهنمون میگردد . رفیع مسلمان وافغان است ازینرو « ایرونه او ویرونه » ممزوجی از مناجات وحماسه های ملی است . باتوکل وایمان یک جوان مؤمن و باعقیده و باور به شهامت ملت افغان سخن

(c) ketabton.com: The Digital Library

میگوید . آنچه خودش در آغاز کتاب در «داستان ارو ویر» نوشته است محلی برای شرح مزید نمیگذارد . اما باید بافزایم در اینکه میگوید این اشعار او کیف ادبی ندارد تواضع میکند . نظم ونثر او کیف ادبی دارد بویژه که لهجهٔ ورودکی از مزایای خاص بهره منداست که زادهٔ بر کنار بودن آن در قلب افغانستان از تاثیرات زبانهای دیگر در شرق و غرب حتی جنوب کشور است.

رفیع در تصویر مصایب و شهامت غازیان و مبارزین ملی قیام عام وتام ملت افغان را در سر تاسر کشور تمثیل میکند و پاس تقدس وحدت ملی را بحد اعلی نگهمیدارد و بهر دو زبان مردم خود سخن می سراید .

پیشتر از حقیقت پسندی شعرای دورهٔ مصیبت سخن کردیم ، حقیقت را شناختن ، آنرا پسندیدن وبرگزیدن کار متفکرین است . این امر دماغ انسان است . ربط آن با روحیهٔ انسان بویژه گویندگان شایان اعتناست . روح ناتوان از کشف حقایق تلخ ودشوار که کار دماغ است متاثر می شود وبه آنچه آنرا بدبینی می گویند می گراید و اما روح توانا و نیرومند در برابر آن قیام می کند وبه اصطلاح خوشبین می باید .

من از ستایشگران حقیقت پسندان خوشبین هستم یا آنکه میخواهم باشم . رفیع را به این گروه اخیر منسوب میدانم . چون مؤمن

(c) ketabton.com: The Digital Library

است از رحمت خدا نومید نمی شود. و چون افغان است به اندیشهٔ ناکامی تن در نمی دهد. اکثر اشعار وی به پیام پیروزی به مقطع میرسد و پایان شب سیاه را سپید می سازد.

میگوید: . . . .

زه باوري یم چې دا ګړنې

او به پر ژر ګېږي . . . .

روحیهٔ این باور در اکثر اشعار رفیع نمایان است وچنان مینماید که میترسد مبادا خوانندهٔ خود را بتاریکی مناظر مصیبت ملی برده باشد ومی شتابد که شمعی از امید بافروزد و اورا بروشنی های پیروزی برآلام رهبر شود. من مسرورهستم که خود را بااین شاعر جوان ملی باهمه ناتوانی و پیری همنوا می یابم:

آن کشور بامی که خراسان جهان بود

از شامت بد یکدو دمی تیره چو شام است

ایندم چو خسوفیست که تاچشم زنی، باز

خورشید ببینی که فرا از لب بام است

امید من آنست که نومید نگردی

زیراک چو نومید شدی کار تمام است

در پارچهٔ زیبای د «آزادۍ شپې» نیز روح آرزومند شاعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

چون سپیدهٔ امید در افق تیرهٔ حوادث سیاه و شوم تبسم میکند و بر هنگامه های هولناک می خندد و از پیروزی روشنائی بر ظلمت و غلبهٔ حق بر باطل نوید میدهد .

هنگامیکه من این پارچه را خواندم پنداشتم برمزار شهیدی ایستاده ام که از خاك او گل سرخ روییده است و سکوت ژرف مرا به ثنا و درود وامیدارد . ربط این احساس روحی با شعر از مجهولات است و آنرا باید در ورای بینش و دانش خویش جستجو کنیم . آیا می توانیم به این سؤال که « رابطهٔ آب وگوهر چیست؟» پاسخ بگوئیم؟! شاید دردی که دل مرا فرامیگیرد و رنجی که روح مرا می آزارد زادهٔ حزن و سوگ نیست واحساس حقیقتی است که بر سعادت و شهامت آن شهید کرامت که رفیع در بارهٔ وی سخن میکند ، رشك می برم :

د شهید وینه به رنګونه راوړي
د امید وګلان به وغـــــوړېږي

یاآنکه می پندارم در پهلوی آرزوی راستین خویش ایستاده ام ، خواستهٔ بهین خود را می بینم و در برابر آمال آفرین خویش جا گرفته ام امّا نمیتوانم بر آن برسم . چندانکه دامن آرزوها و امیدها دراز میگردد دست من کوتاه میشود زیرا هنوز زنده هستم وبا

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرشکسته بال پریده در فضائیکه پهنای آن خلای میان زندگی ومرگ است پر افشان میکوشم این جوتهی را بانفس های آخرین خویش پر کنم و ذره های خاک را بامنقار پریدهٔ خویش ببوسم.

این شعر مانند اکثر اشعار رفیع از سلاست و روانی بهره منداست و رشتهٔ آن گره ندارد بدرستیکه:

آب بود معنیٔ روشن کلیم
خوب اگر بسته شود گوهر است

اکثر شعرای زبان پښتو در عصریکه من به آن تعلق داشته ام شاعران طبیعی بوده و هستند.

این گفته تا حد زیادی درباره شعرای عالم وادیب پښتو شعرائیکه کمتر سواد داشته ویا بیسواد بوده اند درست است. در گروه اول سخن آفرین آفرین سخن گل پاچا الفت و در گروه دوم شاعر مست و ملنګ ملنګ جان را میتوان مثال اعلی خواند. شعر رفیع نیز از تکلف آزاد است وطبع او را می شاید خداداد قلم داد.

داوګړي پر کړي خدايه!

عبدالرحمن پژواک

مه/۱۹۸۵ واشنګتن

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلي محمد صدیق پسرلي لیکنه:

اوروښه او ویروښه

د روان جهاد په دوران کښې که شاوخوا لمو توری توپک ته لاس او سینې یې د ملحد دښمن مرمیو ته ډال کړې، د قلم خاوندان هم دوهره بې تفاوته نه دي پاتې شوي. په زرګونو شعرونه مقالې او پر سلګونو رسالې او کتابونه د جهاد په ارتباط ولیکل شول چې یوه لوېه برخه یې خپره شوې هم ده. د چاپ شویو آثارو په اعتبار دا ویلای شو چې د نن پروړن ادبیات به موږ راتلونکو زمانو کښې په ګوښې ته تلل کښېږي لکه څرنګه چې له یوه ډېر ستومانونکي تاریخي پړاو څخه عملاً تېرېږو د غه شان ادبیات هم په بل مرحله کښې دي.

هره دوره ډېر آثار او ادبیات منځ ته راوړي چې ځینې یې د کمیت او کیفیت له مخې ډېر غني وي. تراوسه خو اوسنۍ دوره د کمیت په لحاظ ډېره د توجه وړ ده او د اوچت کیفیت له پلوه هم د ګوتو د شمېر آثار په لاس راغلي دي چې یو یې هم دغه د محترم ورور حاجي حبیب الله رفیع صاحب د جملا دي شعرونو مجموعه ده چې د «اوروښه او ویروښه» په نوم خپره شوې ده. رفیع صاحب

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو تکړه لیکوال - ښه محقق او حساس شاعر دی ، چې پښتنو ګلوی ته یې ضرورت نشته او لنډ به یې د کتاب پاڼې سره ولړوو « اورونه او ویرونه » په دوه سوه دوو مخونو کښې په وړه قطع په داڼې وړه و سلیو وړ خوځ کښې چاپ شوی دی . کتاب د اشعارو د نوعیت په لحاظ پنځه برخې دی : نظمونه ، آزاد شعرونه ، قصیدې ، غزلې او ټوټې .

دده دا اثر هم د دوی د نورو آثارو په څیر خوندور او ارزښتناک دی . ډیر پاخه نظمونه او نازک خیالونه یې په مختلفو قالبونو کښې ځای کړي دي . کیې د « لمر څیره » او د « وینو بهیر » د پخوالي معیار وګڼو نو د « ژوبڼ ترانه » او قطعات یې له ډیرو ښو طنزونو ډک دي او په الفاظو یې هم ښې لوبې ورسره کړې دي .

د کتاب سریزه ډیره خوږه ده ، د غوابې د الي هګولې د ناڅاپي پلپښې ښه عکاسي یې کړې ده ، یعنې هم مطلب ښه جوت شوی دی ، هم د نثر خوږوالی او جمله بندي په ځانګړي ډول او سبک سړی ځانته متوجه کوي .

آزاد نظمونه یې هم تر ډیره حده کامیاب دي ، د جهاد مسأله هغه هم په آزاد او نوی شعر د هر چا کار نه دی ، د ښاغلی رفیع غونډې تکړه ادیب پکښې خوند او رنګ پیدا کولای شي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلي محمد روحاني ږويا ليکنه :

اوږونه او ويږونه

روان سپيڅلی جهاد هومره چې غمونه او زخمونه لري هومره خوښۍ او بريالیتوبونه لري ، هومره چې توره او ډالونه لري ، هومره قلم او کتابونه لري . په هيواد کښې ديرغلګرو د اوږونو اوږول او ديوه ملت هستي لوټول او انسان وژل د هر انسان زړه ږېږدوي او ددې خونړۍ فاجعې تريخ ياد به د تل له پاره په سرو وينو د تاريخ په تندي پاتې وي . خو هاغسې چې تاريخ تل مخ پر وړاندې ځي او دنيا بدلون مومي د افغان ملت توره هم لا په ځلېدو شوې ده او به نو او ښځه را پاڅېدل او ملي پاڅونونه او غورځنګونه يې پيل او رامنځ ته کړل او په ټول افغانستان کښې يو ستر انقلاب د بشپړې خلاصون له پاره دا دی مخ په وړاندې ځي او بشپړ ډاډ دی چې زمونږ د سپيڅلي ايمان په مرسته به خپلواکي هيواد استقلال بيا تر لاسه کوو .

د افغانستان د ملت بريالیتوبونه يوازې په تورو جبهو او جګړو نه دي ولاړ ، بلکې قلمي جهاد ، علمي ، ادبي او هنري هلې ځلې هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسره مل دی . دا هغې ځلیدونکو بریالیتوبونو ځکه دي چې زمونږ دغو لیکوالو، شاعرانو، ادیبانو او هنرمندانو خپل ګران ملت ته ورانديې کړي، خپلو هراړخیزو هڅو ته په پوره حوصلې سره دوام ورکړي او په روان سپیڅلي جهاد کښې پوره ونډه اخلي .

« اوروړ او ویرونه » هم یوه بریالۍ ونډه ده، د شعرونو په نړۍ پوهې مجموعه ده، د تېرو اوو غملړلو کلونو محصول ده . «اوروړ او ویرونه» د څه اثر دی ؟

. . . . . والي چې په ۱۹۴۴ کال کښې الماني فاشیستانو پاریس نیولی ؤ ، نومیالی نقاش او انځورګر « پیکاسو» هم په پاریس کښې کار او ژوند کاوه . یو شمېر صاحب منصبان دده ننداریتون ته ورتلل او دده د آثارو ننداره یې کوله . « پیکاسو» برهم هر یوه ته د «ګرانیکا» تابلو ورښودله (ګرانیکا د اسپانیې یو ښار دی چې آلماني برغلګرو بېخي وران کړی او له منځه وړی ؤ) . یوه ورځ د ګزمې یو صاحب منصب ننداریتون ته ورغی او د «ګرانیکا» تابلو ته یې پام شو، نو له پیکاسو څخه یې پوښتنه وکړه : « آیا دا ستا اثر دی؟ » او پیکاسو ځواب ورکړ : « نه! دا ستاسو اثر دی ! »

« اوروړ او ویرونه » هم هغه تابلو ده چې د روسانو د یرغل او ورانکاریو آثار پکښې پراته دي، د هېواد لوړ شاعر، ادیب او

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیکوال حبیب الله رفیع د ا آثار د خپل لوړ هنرمندانه ذوق په مرسته راټول کړي دي ، د خپل خوږین زړه دردونه او سوي غږ انګازې یې ورسره مل کړې او یوه ښکلې مجموعه چې انسان ته امید ور وبخښي او د برې زېرې ، ترې جوړه شوې ده .

د ا مجموعه " د دین او د وطن د لارې د سلهاؤ زړه وسپېڅلو شهیدانو په نوم » ورډالدې شوې . د « اور» او « وینې » داستان تر عنوان لاندې د غوايي د اووم نېټې ورځ یې پکښې ترسیم کړې ، په دې داستان کښې لوستونکی لاس نیولی د کابل په ښار ګرځوي او د کمونستانو بې رحمي ، ناروا او هېواد پلورنه تکي په تکي ورته شمېري . او په پای کښې زېری ورکوي چې : « زموږ د مېړنی ملت ایمان داړ ، راکوي چې د ښمن ته به امان ونه کړي . »

د ا مجموعه په پنځو برخو وېشله شوې : « لنډونه » ، « آزاد شعره » ، « قصیدې » ، « غزلې » او « توکې » پکښې راټغار ل شوي دي ، د ا کتاب د مهاجرت په شرایطو کښې د « امان کتاب » پنځم توک دی ، او ښکلی چاپ شوی او د ښاغلي شاه محمود پتنګ خطاطي هم د یادولو وړ ده چې کتاب ته یې خاصه رنګیني ور په برخه کړې ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

درنو لوستونکو! دا ښکلې مجموعه د لوستلو ده ، د ساتلو ده او د وېشلو ده ، دا مجموعه ولولئ ، د شاعر د شعري وِلولو او حقیقي جذبو سره شریک شئ .

موږ هیله من یو چې د سپېڅلي جهاد پانګې به لا پراخې او وړانګې بر لا خورې کېږي . د ادب مینه وال د ښاغلي حبیب الله رفیع د نورو علمي او ادبي وړانګو د رسېدو په تمه شپې شمېري.

روحاني

نیویارک ۱۹۸۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلی شهرت ننګیال لیکنه

"سکروټې" "اورونه" "شول او" ویرونه"

کومې « سکروټې » چې له نن نه ۱۸ کاله د محمد رفیع صاحب هغه وخت چې د خلق منډوډ ګوند د ودکا په بد مستۍ کښې د کمونیزم بې سر او تاله "ساز" ته نڅا پیل کړې وه بلې کړې وې نن اورونه ګرځیدلي چې لمبې یې له تېرو اتو کلونو راهیسې په غرغړو دي .

هو سکروټې د رفیع صاحب لومړنۍ چاپي اثر او شعري مجموعه ده چې د لومړي ځل له پاره یې د مطبوعاتو پر آسمان د هوښدار او د خطر زنګ په توګه هغه وخت د تېرو ځان بایللو رژیمونو د بې بصیرته او بې غوره په تیاره کښې د روسي کمونیزم استعماري فعالیت د « خلق » په نامه پیل شو ، وځلولې او بیا یې له پنځوس څوکو زیات ځانګړي آثار او په سوونو مقالې ولیکلې او خپرې کړې .

او بیا چې هیواد د کمونیزم برېښو او وحشي روسانو وران کړ ، ویې سوځاوه او ښکلې شنې دړې یې تانګونو غوبل او بمونو وسوځولې « سکروټې » بیا ژبغړانده شوې ، د مقاومت اورونه شول او ورسره ویرونه هم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو! حساس شاعر نه یوازې د ټولنې عیني او ذهني زېږنده شرایطو او چاپېریال نه الهام اخلي او انځوروي یې بلکه وړاندې او وروسته هم په ژوره نظر ګوري « تېر یادونه » هیږدو تر نه پېرېږدي او د راتلونکي اټکل کوي او تا بیا . . .

رفیع صاحب د خپلې اوږدې ځلاندې ادبي او مطبوعاتي سابقې په لړ کښې د فولکلور ، ادب ، تاریخ څېړنې ، کتاب پېژندنې او د ادب پر تحقیقي او تخلیقي ډېر بل ډېر په زړه پورې ، ښکلي او رنګارنګ ګلان ټولملي دي چې د هیواد ادبي ، تاریخي ، او تحقیقي خپرونې ، جراید ، ورځپاڼې ، مجلې کالنۍ پرې ډکې دي او ګواه .

خو د ښاغلي رفیع په جهادي لیکنو ، څېړنو ، ټوټو او اشعارو کښې چې ټوم سوز ، کوم خوند او کوم کیف پروت دی هغه د جهاد د فرهنګي پراخه جبهې پوخ سنګر ګڼلی شي او پیاوړی مورچل - او له دغه جبهې او دغه سنګر څخه د دین او وطن دښمنانو ډېر کاري ګوزارونه خوړلي او لا خوري به یې .

« اوږونه او ویږونه » د محترم رفیع د جهادي اشعارو زنګینه ګیډۍ ده چې د « تصویر » ، « انجام » ، « زندان » ، « د وینو بهیر » « د شمال له خوا شمال دی » له ښایسته او زړه وړونکو ګلانو نه جوړه شوې ده . دغه ګیډۍ د شعر د هغې څانګې لکه آزاد شعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نظم ، غزل ، قطعو او قصیدو له رنگینو ګلانو ترکیب موندلی دی ، او بیا ددې ټولو څخه هریو کل : « تصویر » ، « انجام » ، « زندان » ، « د وینو بهیر » ، « د شمال له خوا شمال دی » بیل-بیل په ځانګړې توګه د چاپ یوه ښایسته او موزون لاس ته لویدلي چې دغه شمیر رفیع صاحب په یوه وار شپږ ارځښتمن اومعیاري آثار د جهاد مطبوعاتي څولحه تر ورغورځولي دي .

محترم رفیع صاحب چې پر « اوروڼه او ویروڼه » کومه عالمانه او دیوه ځانګړي آهنګ لرونکي نثر مقدمه لیکلې ده ، سربیره پر دې چې دیوه نوي ادبي او خوندور نثري سبک لاره یې پرانستلې ده ، یو مستند او ځانګړی تاریخ هم ګڼل کیږي . او زما پیشنهاد دادی چې ددغه خوابه ادبي نثر مقد مه نوره هم وغځوي ، او د اوروڼو ، ویروڼو ، وینو او ویرې دغه رښتینې داستان نور هم پسې اوږد کا او ځانګړی تاریخ .

« اوروڼه او ویروڼه » ، « تصویر » ، « انجام » ، « د وینو بهیر » ، « زندان » او « د شمال له خوا شمال دی » آثارو کښې د رفیع صاحب مذهبي ټینګه عقیده ، وطن دوستي ، بې آلایشه درونه شخصیت ، ادبي قدرت او د زړه سوز او درد ښه ښکاره کړې ، داسې چې بیا د چا د تهمت ، حسد ، ناوړه او ناروا تبلیغاتو په پرده کښې نشي پټیدلی .

لوی څښتن تعالیٰ دې ده ته نور هم توفیق، صحت او اوږد عمر ور په برخه کړي چې د خپل مؤمن، مجاهد او ننګیال اولس د جهاد حماسې او کارنامې وکاږي او انځور او د خپلو ادبي او فرهنګي ارزښتناکو خدمتونو لړۍ نوره هم وغځوي.

ومن الله التوفیق

ننګیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بناغلي عبدالباري جهاني وينا:

منظوم ليك

ما د پښتو د خوږژبي شاعر ګران ورور «جهاني» په نوم امريکې ته «اوروونه او ويروونه» ورلېږلي وو او د خط د نه رالېږلو ګيله هم ورسره. او دوی هم مهرباني کړې وه زما ليک ته يې ځواب او زما ګيلې ته يې منظوم غبرګون رالېږلی ؤ. دا غبرګون د «اوروونه او ويروونه» په باب ؤ نو ځکه يې دلته سره لولو:

***

زړه ته را تېره ګيله مه زرآشنا
ستا له خوږو- خوږو ګيلو ځار ځم
ستا له سپېڅلو اوښكو قربان
ستا له ويرجنو ترانو ځار ځم

ستا د اوروونو او ويروونو بهير
نه سوځولی، ژړولی يمه
ستا د تودو ويرجنو چيغو آواز
له دراڼه خوبه پاڅولی يمه.

ته باوري يې چې دا سرې وينې به
نن کړ سباوي چېرته رنګين راوړي
د آزادۍ د ناوې لاس به سره کا
د مستۍ بزم به په شرنګ راوړي

ما د هلمند سره د حال په ژبه
کيسې د فتحې د جشنونو کړې
مايې ليدلي دي ياغي خوبونه
ما سلسلې د تعبيرونو کړې

نه وايې مه غواړه له مانه مستي
ژوندی جهان دی تو پانو ځپلی
ستا ځنځير دی د پايزيب شرنګهار
وحشي لښکرو دې کوڅې وهلي

مالا پښوا دا خزانې قافلې
د خپل ژوندون پر منزل واړولې
هېر مې کړه توله د ځوانۍ يادونه
هيلې مې هم ټولې نابنا دې شولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه یو ناکامه نابلده سفر
د پردو غېږې ته راوړې یمه
دلته پوښتنه د دردونو نسته
نه بې درده یو ګونګی کړې یمه

زما د احساس په تال کښې ورکې نغمې
د دې محفل د اورېدلو نه دي
زما د ګونګي ژبې خاموشې چیغې
دلته د چا د پوهېدلو نه دي

دلته یوې ښکلینې کړېکې سره
د تزویرونو جهان وخوځېږی
چا به لا سترګې د پولې نه وي
دلته زړګونې اوښکې وبهېږي

نه یو پردیس یو ناامیده شاعر
زما اسویلي د آورېدلو نه دي
نه د نصیب ښکارې ویشلی مرغه
نو زمې وزر د الوتلو نه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د خیالونو دنیا وینړیده

څه جهاني نړۍ جهان پاته دی

زما د آرزو پسرلی ورژېدی

نه یې نسیم، نه یې باغوان پاتې دی

نه ته را تېره کېله منه آشنا!

ستا له خوبو - خوږو ګیلو ګرځم!

ستا له سپېڅلو اسویلیو قربان

ستا له ویرجنو ترانو ګرځم!

عبدالباري جهاني

واشنګټن

۱۹۸۵/۳/۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بناغلي شيخ نورعلي نور وينا :

برېښ

زما ګران دوست شيخ نورعلي نور چې د پښتو حساس او دردمن شاعر او زموږ له خواخوږو انصارو څخه دی ، تل د افغانستان په وير او ښکې تو يوي او له موږ سره غمرازي کوي . لاندينی آزاد نظم ده د « اوروند او ويرونه » په ارتباط ويلی او رالېږلی ، که څه هم زه يې له شاعرانه مبالغو او اغراق سره موافق نه يم خو دده د مينې او اخلاص له امله يې دلته راوړم !

د پښتو ځلنده نمر دی

سمندر دی

د ادعلم

خزانه ده

فرزانه ده

يو کلتور دی

مناره ده د ادب

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ظلمت تورو تیارو لره

رڼا ده

یو برېښنا ده

هغه څرکه، هغه «برېښ» دی

چې وحشت هم

ترې وحشت خوري

***

د ادب د آسمان ستوری

رهنما

د گمراهانو

لار ښود

د عالمانو

دده ژوندیو فلسفه ده

یو څېړنیزیو لټون دی

تجربه ده

انقلاب دی

زلزله ده

د وحدت یوه نعره ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو استاد دی

یو پوهاند دی

یو جهان دی

یوه پائند تاریخ ده

* * *

یو دردمند غوندې انسان دی

یو بلبل دی

د خزان وهلي

ګلستان بلبل

کوي فریاد

خو د هغو ګلونو

چې :

بې موسمه دي خزان وهلي

هغه ګلونه

چې یې تود باد هم لیدلی نه ؤ

نه یې اورونه

له آسمانه اوري

هغه غوټۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د سبا نسیم

هم لا بنکلی کړې نه وي

نن د وحشت

پنجو کښې دل شوې

پاشې - پاشې شوې

ذره - ذره شوې

* * *

دا د افسوس

نغمه چې اورمه زه

د سوز او درده ډکه

دغه د چا د زړه د کومې آواز

چې مې تر غوږو راځي

د چا آواز دی دا

څرنګه ساز دی دا

که سمندر

په غور ځنګونو باندې سر دی

که آسمان جوش کښې راغلی دی غرهېږي

دا څه آورمه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا څه دي ؟

دا ته ښکاري ترانه ده

چې غږېږي

د تورخم نه پورې غاړه

د افغانستان

د ډنګو غرونو په سر

خو :

دا ترانه د چا ده

دا سې له سوز نه ډکه

په آورېدو یې

چې کائینات

دا سې جوته وخوړه

هن :

دا خو د "برېښ" نغمه ده

چې پرېږي د غره څوکه کښې

خو مجاهد

خپل خوږ من زړه ته

دلاسه ورکوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوې شومه

دا د سوزه ډکه

د «رفیع» نغمه ده !

شیخ نورعلی نور

بهادر کلي - پېښور

۸۴/۵/۱۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلې خبرې :

د اوړاو وير داستان

ورځې او شپې د زمان تسپې دي ، له همدې ورځو نه هفتې او مياشتې جوړېږي او کلونه او پېړۍ ، موږ د همدې شپو او ورځو په وسيله د زمان بدلون شمېرو او د تاريخ يون .

د ۱۳۵۷ کال د غوايي اوومه نېټه هم د زمان د ناپاياوه سمندر په غېږ کښې يوه ورځ وه او يوه د شمېرلو مهره . ددې ورځې لمر د سر وهلو په وخت مړه بڼه درلوده او خونړۍ ؛ چې د افغان په هسک کښې يې د يوې " سرې ورځې " ښکارندويي کوله او زموږ په " پېښليك " کښې يې د يوې تورې ورځې څرګندويي .

لمر هسك راغلى ؤ خو نېږۍ هسك ، د سهار کارونه نوي پيل شوي وو او دفترونه نوي پرانستلي . د کابل ښار په څو عسکري قشلو کښې د ماشينګڼو ډزو او بيا د ټانکونو غورهار د عسکري آرامې فضاء سکوت مات کړ او ددې منظم نظام نظم يې ګډوډ کړ . . .

د هيواد پالو افسرانو تر سيلو ګولۍ ووتلې او د څرخي پله د زغورو قواؤ له اوسپينيزې کلا نه د ټانکونو بهير را روان شو ، د بالاحصار

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستاني حصار ته اور ورته کړ شو او د «ملي دفاع» د وزارت نره د «۸۱۵» نومره ټانك ګولۍ سورې کړ . .

راډيو افغانستان غږمنډ خپرونه نوې پيل کړې وه ، دوې دري سندرې يې نوې خلاصې کړې وې چې ټانکونه پرې ورننوتل او د «عزبند» امر يې ورکړ ، د خوښۍ نغمې غلې شوې او د راډيو په خپرېدو ويرمن سکوت خور .

ارګ تر اور لاندې ونيول شو ، مغرور « داؤدخان » د خپلو بې کفايته ملګرو په حلقه کښې بې تدبيره شو . هرې خوا ته يې هڅې وکړې خو څوك يې د « زار ستان » پر وخت په کار نه شول او هيڅ د اميد لوری يې ونه موند ، هڅې يې بې ګټې شوې او تکلونه يې بې نتيجې .

نه له تېر ماښام راسې خواشينی وم ، ځکه په همدې شپه د هېواد يو مشهور ليکوال مړ و او يو پياوړی اديب ؛ د هېواد نامتو قلمي څېره محمد ارسلان « سليمي » بشيم ؛ نه پر هاغه سهار ددې ليکوال په جنازه تللی وم ، د ماسپښين دوې دوې نيمې بجې وې چې بېرته ښار ته راغبرګ شوم ، « ميرويس ميدان » ته چې را ورسېدم د وضعې اکر بکر بدل ښکارېدل ، ټکسي وانانو په تېرو خبرې کولې خو يوه ټکسي وان را واخيستلم ، د يولې تخليك په څنګ کښې ټانکونه ولاړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وو، نه ډېر وېډې شوې وم ، په بېړه مې ځان كور ته راورساو،
كورته چې ولاړم د ورو مور په وارخطايي راته وويل :
«كودتا شوې؟» ما په ډاډمنه لهجه ورته وويل : «چا كړې؟
څوك كودتا كولی شي؟» هغې وويل : «وايي خلقيانو كودتا كړې!
دا دي راډيو خبرې نه كوي! ...» او راډيو مې يې مخې ته
كېښوده. د راډيو پيچونه مې تاو راتاو كړل هغه نه غږېده،
دورځې درې بجې به شوې وې، ذموږ كور د «باغ بالا» د لوړغره
په لمنه كښې و، پرتخت بام كښېناستم، ډوډۍ يې راوړه، اشتها
مې سوځېدلې وه، وارخطا شوی وم، خړمې ونه خوړلای شول، زه
همداسې غلی اورنګ الوتكې پرڅوكۍ ناست وم چې دوې جيټ الوتكې
رابنكاره شوې، په كابل ښارېې دوره ووهله او بيا يې د"خواجه رواش"
په هوايي ډګر بمونه واورول او د الوتكو «الوت كوښه» يې ورانه
كړه، مادا هرڅه په غوږ لو سترګو ليدل او د بت غوندې
ورته ناست وم .

د الوتكو د الوتنې چټكې شوې، ارګ هم بمباري شو، په قرغه
اوقواې مركز هم بمباري وشوه او په نور ښار هم .

لوړ مانګير و ، له كوره راووتم ، «پروان مېنې» ته رابنكته
شوم ، هلته مې د يو دوست كور و ، هغه د راډيو افغانستان مامور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ؤ ، دی هم په کور کښې رنګ الوتلی او زبېښلی ناست ؤ ، د پېښو پوښتنه مې ترې وکړه ، ویل : « عسکري کودتا شوې ، په ياو باندې دوولس بجو راډیو محاصره شوه او موږ یې ترې را وایستلو ! » .

د ماښام خړه را خورېدونکې وه چې د دوست له کوره مې راووتم او د "باغ بالا" په لور پلې را رowان شوم ، د "بهارستان سینما" په مخه کښې چـــــرتـي روان ؤم ، د خلکو ګڼه ګوڼه نه وه ، هیڅوک نه ښکارېدل ، ټول خلک په کورو ننوتلي وو ، د سینما په مخه کښې یو خیرن پیرن هلک ولاړ ؤ ، خړې جامې یې اغوستي او یو خړ شادر یې په اوږه ؤ ، غږ یې راته وکړ : « مه راځه ! » ، زه ور روان ؤم ، رامنډه یې کړه په وحشت یې غږ راته وکړ خوله ماهم بې اختیاره لاس ورواچاوه بېرته یې ژر پرېښودم او ترې روان شوم له روانېدو سره پوه شوم چې دا « خلقي ځوان » ؤ چې د دوی د ناروا قدرت له پیل سره د وحشت د تمرین قوماندې ورکړه شوې وه .

بېرته چې کور ته راورسېدم په راډیو کښې مستي نغمې پيل شوي وې ، همدا نغمې موږ د ۱۳۵۲ کال د چنګاښ په شپږم ویشتم سهار هـم اورېدلې وې ، څو هغه وخت ډېرې خوندورې او خوږې وې او نن ډېرې دردوونکې او ویرمنې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو شیبې وروسته راډیو د خونړۍ او وحشیانه کودتا بریالیتوب اعلان کړ او د «خلق» هغه رټل شوې کلمه یې چې زموږ په خپرونو او راډیو کښې یې ځای نه درلود په وار – وار لاندې باندې کړه .

د توپونو ډزې او د الوتکو بمبارۍ ځداسې روانه وه ، پر آسمان هم له ماښام سره تورې ورېځې راخورې شوې وې او د ویرجامې یې اغوستې وې ، لاندې د توپونو غوزمبهار ، په هوا کښې د الوتکو غورهار او د بمونو کړسهار ؤ او په هسک کښې تونده بریښنا او تنا ، شپه یې ډېره مهیبه او ویروونکې کړې وه ، چا له ډېرې خوب ونه کړای شو او په ټولې شپه آسمان زموږ د بدحالۍ او بدبختۍ په بیل وژړل ، ډېر یې وژړل او د باران په جامه کښې یې له شمېره وتلې اوښکې تویې کړې .

سهار نژدې د اړلې د لوړ «کښته کړ برج» د زنګۍ ساعت غبرګلی شوی ؤ ، هغه کلنګ چې ساعت په ساعت یې شمېرلې زنګونه وهل ، له کاره لوېدلی ؤ ، د کړېده عقربونو نور دقیقې او ساعتونه نه شمېرل او دوی د تل له پاره د آزاد افغانستان د آزادۍ وروستۍ شېبې ثبت کړې وې او ځای پر ځای پرې دربدلی وو ، د غلامانو د الوتکې بم ددې برج یوه برخه نړولې وه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ارګ د شرقي دروازې د پاسه لوی ، لوړ درې رنګه د
آزادۍ بیرغ چې هر سهار به یې د لمر زرینو وړانګو سلامي
کوله ، د وحشت له ګوزار سره را نسکور شوی ؤ ، د دروازې
د پاسه یې په نیم څوړند ډول د ویر رپا کوله او د خپلواک افغانستان
د استقلال ویرېږي تمثیلاوه .

« داؤدخان » چې په افغانستان کښې یې د روسانو د رختې کولو
لویه ګناه په غاړه وه ، توله شپه د روس له غلامانو سره جنګېدلی ؤ
د « تسلیم » - تسلیم ! » چیغو ته یې په ګولیو ځواب ورکړی ؤ ، په
زرهاوو ګولۍ یې ویشتلې وې او بیا یې د خپلو ګناهونو کفاره
په خپلو وینو وینځلې او د سهار له رڼا سره یې سینه غلبېل - غلبېل
وه او په خپلو وینو کښې لژند پروت .

دا په افغانستان کښې د اور او وینو د داستان پیل ؤ ، ورپسې
دلویو ویرونو او ملي بد بختیو لوی بهیر .

خلقیانو دې غلامانو او ځیره خورو ته روسانو د وحشت
قوماندې ورکړې او دوی هم نوي - نوي وحشت ته لاس وغزاوه . د
کورونو لټول او لوټل ، د عقیدو پلټل ، د دیندارو او هیوادپالو
کسانو نیول او وژل ، د عزت د کسانو سپکول او تحقیرول ، د مالونو ،
جایدادونو او شتمنیو ضبطول ، د زړو د بنسټمنیو تازه کول او د نویو د بنسټمنیو پیدا کولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا ته په شک او سپکه کتل او د هرې ودانۍ ورانول یې پیل کړل .

مغرورو خو بې مایې خلقیانو هر یوه یې دا حق درلود چې هرځوره کسان بې پوښتنې ووژنې او په خلکو چپه میچنې وګرځوي د وحشت او انسان وژنې مسابقه پیل شوه ، هر یوه کمونست به هڅه کوله چې تر بل زیات ووژني او له دې لارې ګوتدي کریډټ تر لاسه کړي او د چټک پرمختګ سند .

خاین تره کي به په راډیویي او تلویزیوني وینائ کښې ویل کاوه : «چې په ملکي کښې له علاقه دار نه نیولې بیا ترما او په عسکري کښې له دلګي مشر نه نیولې بیا ترما ټول خلقیان په کار و ګومارل شوي » او بیا به یې ورته ویل چې : « دا نوی موندلی موټی په سل میله کښې دوه سوه میله وزغلوئ ! لارې درته آزادې دي ! » .

هو ! دوی د ناروا قدرت دا موټی په زرهاؤ میله کښې وزغلاوه او هر څه یې پرې برباد کړل او په خپله یې د اقتدار د موټی پرزې هم ذرې ـ ذرې .

د خلقیانو په دستور د دهمزنګ د زندان او د ټولو ولایاتو دجنایي بندیانو د زندانونو ورونه پرانستل شول ، د جانیانو او قاتلانو دوسیې وسوځولې شوې او بیا یې دوی ټول خوشې کړل او له ځان سره یې تنظیم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوځي په جهنمي زندان چې داؤد خان جوړ کړی ؤ
د هغه د کوټو په پاتې غځو افتتاح شو او په کښې واچول شول
او ورپسې يې د «هل من مزيد» خوله خلاصه کړه او په لس هاؤ
زره افغانان يې تر ستوني تېر کړل؛ زندانيانو په جهنمي حالاتو
کښې ژوند کاوه او هره شپه به په لسهاؤ تنه ترې ايستل کېدل،
په تورو موټرو کښې به «پوليګون» (وژل ځای) ته وړل کېدل
او لاس تړلي به د ماشينګنو نښه ګرځېدل، په هر ولايت او هره
اولسوالۍ کښې زندانونه ډک شول او پوليګونونه جوړ.

د آزاد او آرام وطن هره خوا وحشت ونيوله او وژلو،
اور ونيوله او وير، وينو ونيوله او ويرې.

د روسانو د سنجش په خلاف افغانان د خلقيانو وحشت
نه يوازې دا چې غلي نه کړل بلکه راويښ يې کړل، راولاړ يې
کړل، راويې پارول، راغونډ يې کړل، را لښکري يې کړل او بيا پر
له پسې د هېواد په بېلا بېلو برخو کښې قيامونه پيل شول او پاڅونونه
حملې پيل شوې او بريدونه، جهاد پيل شو او د حق او باطل خونړۍ
جګړه.

څومره چې وحشت زيات شو، هغومره مقاومت زيات شو
او څومره چې تېری زيات شو، هغومره مقدس دفاع پياوړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هیواد هر دیوال او کنډو سنګر شو او د هیواد هر بچی سپاهي او عسکر .

مغرورو خلقیانو درانه او د ایمان پاخه سوکونه وخوړل ، په سپینه ورځ عسکري او ملکي ولاړ بدني ورته وشوې ، دوی په بې رحمۍ وکوټلې خو هغه په بېړه وېرې شوې او خوړې او په پای کښې د قیام سنګرونه دومره ډېر شول چې تر وس تېر شو د هغه ګټونه .

روسانو خلقیانو ته بې توله مهلکې وسلې را ماتې کړې خو خلکو په ټش لاس ماتې او له خلقیانو نه پاتې کړې ، له دې بې ایمانو نه یې د ایمان په زور ونیولې او د همدوی په وسلو یې ورسره جهاد نوډ کې .

د افغانستان د ایماندارو او مېړنیو خلکو د قهر د توپان په څپو کښې مغرور خلقیان رانسکور شول ، تس نس شول او خبرې یې دې ته ورسېده چې په خپل منځ کښې سره ولوېدل ، پرچمیان یې سره وشړل ، نابغه استاد (؟) تره کی د خپل وفادار شاګرد په لاس باد روان او د دوزخ ژورې کندې ته ور روان شو ، خاین امین د سقوط په پوله ولاړ ؤ ، د اولس د قهر سره اور ته رالویدونکی ؤ چې روسان په وار خطایی سره را میدان ته شول ، دی یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژر ددې او ر خوراک کې خو خپل ناروا قدرت یې د «لوټ تېرې» په وسیله ور غوره او د شلمې پېړۍ شاه شجاع ببرک شا یې د بسکارې زرک په توګه تخت نشین کړ او رئیس جمهور (؟). روسانو سل زر کسیز سور او نه ماتېدونکی (؟) پوځ راووست او بې شمېره وسلې، بمونه او الوتکې. دوی تور افغانستان اشغال شوی وګاڼه او د افغانانو قیام او مقاومت ختم شوی.

پر هیواد باندې یو ځل بیا تر توپان وړاندې چوپتیا خوره شوه خو ډېر ژر، د روسانو تر راتلو څو هفتې وروسته په کندهار ښار او هرات ښار کښې د «الله اکبر» ملکوتي غږ دا سکوت مات کړ، خلکو پاڅون وکړ او د ۱۳۵۸ کال د کب په دریمه نېټه د «الله اکبر» د باعظمته غږ سره په کابل ښار کښې هم عمومي پاڅون وشو او ملي قیام د ۱۳۵۹ کال په پیل کېږي روښنفکري قیامونه پیل شول او پوهنتونې، نجونو او زلمو تش لاس سینې ګولو ته ډال کړې، استعماري ښوونې او روزنې ته یې لته ورکړه او حتی د وړکتون ماشومانو هم د روسي شیدو «نه خوړل» اعلان کړل.

د روسانو ددې دوهم پړاویز وحشت نتیجه هم معکوسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه او د قیام په بل شوي اور «تنل» ، د دې اور لنبې ورځ په ورځ لا لوړېږي، تودېږي او خوړېږي او انشاءالله هغه ورځ لرې نه ده چې د دې اور لنبې به د نړۍ دا لوی شدادي او فرعوني قوت هم لوخړه کړي.

د اور او وینو دا تراژېدي روانه ده او زموږ ډېرې مادي او معنوي شتمنۍ یې ونغښتلې خو زموږ د اولس پاکې، سرې او تودې وینې ګواهي لي: چې دا وینې به رنګ راوړي او د آزادۍ د ناوې د لاس او پښو نوکرینې به شي.

زموږ د مېړني ملت ایمان دا دی راکوي چې د ښمن ته به امان ورنه کړي او د تېښتې فرصت ته به یې پرېنږدي.

موږ باوري یو چې زموږ ناولی او وحشي د ښمن به ډېر ژر زموږ له خاورې نه ځي، سرو هلی، بروهلی، شرمېدلی او ماتې خوړلی.

* * *

د اور وینو او ویر د ډېرو ونکی داستان زما د ژوند داستان هم دی، زه هم د دې توپان د یوه کوچني خس په توګه لکه چې تاسو و لوستل له هماغه پیل څخه له ځایه خوځېدلی یم، بیا مې د خوښۍ او آرامۍ شېبه نه ده لیدلې او بیا له دې اور او وینو نه لرې نه یم پاتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوی .

ددې وحشي توپان څپو کله په کابل کښې ساتلم چې د خلقیانو او روسانو تر لاس لاندې ؤ او هر آن یې د عقیدو تلاشي کوله او د کورونو لټول او هره لحظه به یې بېول کول ، وژل او د عقدو تشول ؛ کله یې دارالجهاد او تودو سنګرونو ته وردګوته بېولم چې زموږ کلي هم هلته ؤ او د جهاد مرکز ، او هلته به د خلقیانو وحشیانه حملې وې ، انسان وژنه او د ماشومانو او ښځو د عزو غارونو او سمڅو ته تلل او د کورونو ورانېدل ؛ کله به یې د زندان وسپینو پنجرو ته اچولم چې هلته به وهل وو ، ټکول وو ، برق ورکول او رنګ رنګ روحي او جسمي تکلیفونه لیدل ؛ او کله به یې د مهاجرت په کاروان کښې روان کړم چې کډې وې ، ماشومان او ښځې ، سر وهلي بر وهلي ، در په در ، بې سر سیوري او بې خیمې ، د صوبه سرحد په ګرمیو او د بلوچستان په دښتو کښې .

زه په دې خبره باندې شپېو کلونو کښې په دې دوران بهیر کښې که هر څو سرګردان او پریشان شوم خو پښېمان او ستومان نه شوم ؛ که په کلي کښې وم یا په بند کښې ، زندان کښې وم یا په مهاجرت کښې ، د قلم د سنګر نه په څنګ نه شوم ، مره شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

به مې له ځان سره محاسبه کوله چې: „ تا نن د نورو کارونو تر څنګ د جهاد په لاره کښې کوم ګام اېښی او څه دې کړي دي؟"

په غونډو- منډو، په شبنامو، مقالو او خاطرو سربېره چې په دې دوران کښې مې لیکلې، شعر هم زما د دې دورې یو دایمي ملګری وُ، هر وخت به مې دې مارغه د فکر په سر سیورې کاوه او د دې حالاتو په ارتباط به یې یو څه را مینځ ته کول چې کله به داسې هم وشول چې مخ د لیکلو وخت به مې ورته ونه مونډ او بېرته به په ذهن کښې وېج شول، کله به مې ولیکل د ساتلو ځای به یې نه وُ چې بیا به مې د خلقي لوټمارانو له وېرې کله د کوټې په چت کښې ځای په ځای کړل او کله به مې په ځمکه کښې خښ کړل چې په دې سلسله کښې هم یوه برخه رانه ضایع شول.

یو وخت مې حیرت ورواخسه چې نوی لیک دود (رسم الخط) اختراع کړم، خپل شعرونه او خاطرات مې پرې ولیکم او که په تلاشه کښې راوونیل ورته وایم به چې: „دا ماله یوه زاړه قلمي کتاب نه رانقل کړې چې خط یې لا تر اوسه نه دی پېژندل شوی او په دې امید مې دا نقل ساتلی چې که یو وخت ولوستل شي." دا کار مې هم وکړ، ځینې خط ته ورته لږ څه بر ختلي توري مې جوړ کړل، لیک دود مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

«فونیمیک» بڼه درلوده یعنی حرکاتو او واولونو ته مې هم توري جوړ کړل چې د تورو شمیره یې تر پنځوسو اوړېده؛ د لیك دود کلي مې بېله ولیکله او یادداشتونه مې بیا بیل ولیکل؛ یوځه شعرونه او یاداشتونه مې پرې خوندي کړل خو د «کلي» ساتل یې خطرناك وو نو دا لیك دود مې هم دود نه شو (دوې لیك دود کلي او نمونې مې ساتلې چې په خپلو خاطراتو کښې به پرې مفصلې خبرې وکړم، (انشاءالله تعالی).

څه شعرونه مې چې په ډېرو کړاو ساتلي وو ډېر ځل مې ددې خوړو- وړو شعرونو د راغونډولو او چاپولو تکل وکړ او هڅه؛ خو تراوسه یې په چاپولو بریالی نه شوم ځکه زما لاس تش و، خو دچا جیبونه چې ډك وو هغو ته یې د اوبډلو بې همتي نه منله نو دادی تر ننه دا شعرونه چې د جهاد له پاره وو، دمجاهدینو له پاره وو او د جهاد د سنګر له پاره؛ هداسې ناچاپ پاتې شول او نن یې هم په تش لاس او د مطبعې د مساعدت په هڅو چاپ ته سپارم او ستاسو لاسونو ته یې درسپارم.

دا شعرونه له ډېرو توغونو وتلي، ډېرې سختې یې لیدلې او ډېرې سختۍ مې پرې لیدلې؛ ډېر ضایعات یې ورکړي او ډېرې پارچې یې له منځه تللې خو دا څه چې پاتې دي دا د جهاد د سرمایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

او پانګې په توګه دلته څوندي کوم ، کیدای شي ګوندې ددې شعرونو په وسیله زموږ او ستاسې په دې ګډه درد او غم کښې له تاسو درنو لوستونکو سره شریك شم او دې درانه پیټي ته د زغم او د حق د بري په لاره لا ښه اوږه ورکړم .

زه باوري يم چې زما دا شعرونه نه ادبي کيف لري ، نه يې ددې توان موندلی چې د افغانستان د بې ساري تراژیدۍ يوه کوچنۍ برخه انځور کړي خو په دې لاره يې وړاندې کوم چې دا زما د احساس او ضمير غږ دی او دا افغانستان د ملت په دې سخت شیبو کښې زما د درد او دوك يو کوچنی تصوير ، څوڅکه د ناموزونو او ناموږولو جملو ترڅنګ د ښاغلی ايوب صابر خبره يو - يو الهامي بيت هم پکښې شته ، داسې بيتونه چې بې اختياره مې خولې ته راغلي او په بيړه مې کاغذ ته سپارلي دي ، په دې الهامي بيتونو کښې يې څنې راته ياد دي لکه :

زما قاتله ما چې نن دیل په لاسو وژنې
ښکارې ستالاس یې هم تړلی د سبا د پاره

يا :

د وینې تېلو د همت ډیوه مې بله ساتۍ
له هرې خوا د توپانونو سلسلې دي راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا :

اوښـــکو! ژاړئ چې له سترګو راجلا شوئ؟

زما کال د بیـلتون وشو لا خنـــدېږم!

او داسې یو - یو نیم بل بیت هم .

داؤ د ملت له تریخ داستان سره مل زما او زما د شعر تریخ داستان هم ! که اوس هم زما شعرونه زما د زړه غبرګتاسو ته ور سولای شي او ستاسو د زړه له عزم سره ملتیا وموومي ما د خپل ټول ژوند اجر موندلی دی .

په مینه

حبیب الله رفیع

کوزتاکال ، پېښور

۸/ ۴/۱۳٦۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

لویه خدایه!

ډکې خوبې راوتلی یم له کوره
امید ونه مې راوړې د تا کور ته

د افغان په کور د ظلم اور بلیږي
ابراهیم غوندې لوېدلي دي سره اور ته

افغانان خو ستا مخلص بندګان دي
ستا په دادې ملاتړلې، دوخت زورته

په خپل فضل، په خپل رحم برې ورکړې
چې شي درس د تاریخ پاتې هر سرزورته

لویه خدایه! لویه هیله مې پوره کړې
چې مو سروي په سیلانو کښې تل پورته

۱۳۵۹/۸/۱۵

بیت الله شریف : مقام ابراهیم علیه السلام

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لمر خیره

نن د شپې عمر ؤ پای ته رسېدلی
د نیاړې په زړه خنجر د رڼا خښ ؤ
هغه لمر په راختو ؤ په جهان کښېنې
چې د تول کون ومکان د مولا خوښ ؤ

د باطل د ژوند دانه په ختمېدو وه
د حق نور په ځلېدو ؤ هره خوا کښې
د ظلمونو د ظلمت په خاتمه کښې
ؤ د نیاؤ د نظام زېرې په دنیا کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهالت په مجهول لوري ځي په تېښته
علم ځلنده رڼا را خــــوروله
د تقدیر فیصله شوې وه محکمه
دانسان د ژوند صحنه یې رڼوله

چې انسان ، انسانیت پرې سلامت شي
د سلام او د اسلام د دین آغاز ؤ
چې شکونه او وهمونه ټول مغلوب کړي
په نړۍ کښې دیو پوخ یقین آغاز ؤ

چې وروري ، برابري انسان ته ورکړي
دیوه داسې پاك آیین مقدمه وه
د ایمان داسې وسله په راوتووه
چې په ټولو قوتو یې غلبه وه

محمد رسول الله څکه پیدا شو
چې او زه ورکړي دې نوي قیادت ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی بشیر شو، دی نذیر شو ټول بشر ته
د بشر مخنیې وکړه هدایت ته

درود ونه دې پرده دده پر آل وي
سلامونه استوم دده امت ته
ژوندی مونږ ته عقیده او هم جهاد کړ
مسلمان ځکه خوښیږي شهادت ته

۱۳۶۲/۹/۲۶

پېښور، کبابیان

ژړا

فلکه ستا له لاسه ده وژړل، ما وژړل
هغه او دغه، خپل، پردي، دوست او اشنا وژړل
د غم لپاره یې یو ځای هم سره پرېښنودو
هرچا جبلا، جبلا، جبلا، جبلا، جبلا وژړل

۱۳۶۲

جوزا

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق کور

«حق»

یو نوم دی ،

یو مفهوم دی ،

یوه وړوکې کلمه ده ؛

خو یو لوی غوندې قوت دی !

پکښې پروت یو لوی جهان دی !

حق ډیر لوی دی ،

ډیر عظیم دی !

حق ډیر لوړ دی !

له مادې او مادیت نه !

د دنیا له کثافت نه !

* * *

«حق»

یو نور دی ،

یوه رڼا ده ،

یوه وړانګه ده ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو لمر دی ،

داد خپو نور جهان پري منور دی ،

حق تر ګوټې نیول کیږي ؛

خو دا لمر پري نه پټیږي !

او دا نور کله نوریږي !

* * *

«حق»

یو جسم دی ،

یو ځان دی ،

د معنی یو لوی بدن دی ؛

خو باطل یې لوی دښمن دی !

باطل تل په تیاري دی ؛

ورته جوړې کړي لښکرې ،

ورته بل کاندې اورونه ،

ورته کښېنوي دارونه ،

پرې کوي د ماشینګنو ، د بمونو ، د توپونو ګوزارونه ؛

خو حق تش لاس ور روان وي :

هسکه غاړه

بې له پاره ؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه له داره لري وېره،
نه له اوره پناه کيږي
او نه هيڅ وخت مغلوبيږي !

* * *

«حق»

موجود دی ؛
يو وجود دی ،
له ازله تر ابده ،
تل ژوندی دی ، تل ژوندی دی !
دار ته خيژي ،
خودا ستونی :
رسی نه شي بندولی ،
او ري نشي سوځولی ؛
د بمونو ، د توپونو ګوزارونه دي پرې کيږي ،
خو حق کله شي وژلی !

* * *

«حق»

د « حې » او « قاف » ترون دی ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه وړوکې کلمه ده ؛
خو دژوندیو لوی مضمون دی !
په دې لاره کښې قربان شوي ،
ډېر ځوانان او ډېر مېړونه ،
ډېرله عزمه ډک سرونه ،
خو تیت شوي کله نه دي
د باطل ناولو پښو ته !
دوی پاللی انسانیت دی ،
دوی ساتلی دحق نوم دی !

* * *

«حق »

یو غږ دی
یو تکبیر دی !
را ولاړ له ملکوت نه !
عرش الله یې لړزولی ،
کائنات یې خوځولی !
غلی شوی کله نه دی !
لا لوېږي - لا لوېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه تندر له آسمانه
د باطل په سر رالوېږي

* * *

"حق"

یو توغ دی،
یو بیرغ دی!
چې رپېږي په جهان کښې!
له رپا سره یې رېږدي:
د باطل ټول قوتونه!
ماتوي یې په میړانه
په قوي وسلو پسولي -
ټول پوځونه!

* * *

"حق"

یو ژوند دی،
یو حیات دی!
ازلي دی،
ابدي دی؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

تل ژوندی دی ،
لا فاني دی
مدام حی دی ، لا یموت دی ،
« چې حق راشي باطل تښتي »
دا د حق د ژوند ثبوت دی!

* * *

«حق»

یوه لاره ده ،
یو واټ دی !
د ښکلا په لوري درومي ،
د ځلا په لوري درومي ،
د جنت په لوري درومي ،
د فردوس په نږه کښې تېر دی
د انسان عالي انجام دی ،
سرپاتوب پرې مکمل دی
د ایو پول دی ، د ایو پـل دی ،
د صراط په شان لاره ، د وصال په لوري یون دی !

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

«حق»

یو عزم،

یو ثبات دی!

زه د دې سنګر سپاهی یم!

په هُدې لاره راهي یم!

د تو پوپو، د ټانکونو په صفونو ورګډېږم!

په تش لاس ورسره جنګ کړم!

د باطل له زور او شوره:

نه په شا ځم، نه وېرېږم!

باوري یم، باوري یم!

زه برېږم، زه برېږم!

زه د دې سنګر سپاهی یم!

زه د حق په لاره جنګېږم!

که شهید شم، که غازي شم!

په دې هره یوه لاره:

زه د حق کور ته رسېږم!

۱۳۶۳/۶/۲۵

کوټه، فقیر محمد روډ، د پروفیسور سیال کاکړ کور.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ختر ورځ

زما امانه ! په ماګرانه ! نن بیاهم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی ، زما هم اختر دی
څنګه اختر ؟ دغم اختر ! او د دردونو اختر !
د فریادونو ، د آهونو ، د ویرونو اختر !

* * *

ته له مالرې یې او زه یمه له تانه لرې
نه آورم ستا ورې - ورې ، خوږې - خوږې خبرې
ستا له مستۍ ، ستا له خوبۍ ، ستا له خندا محروم یم
ستا له نازونو ، له رازونو مشغولا محروم یم
د تا دغم له لاسه ګټه چه اخیستلای نشم
د تاله ښکلي تنه لیچه څرخولای نشم
د تا د سترګو په نور سترګې مې غړیږي کله
د تا دمخ شمعې مې څنګ ته بلیږي کله
زما امانه ! په ماګرانه ! نن بیاهم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی ، زما هم اختر دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

ته خو ما شوم یې ته به خوښ وې او خندان به اوسې!
له «ثُریا»، له «آریانا» سره روان به اوسې!
ته به لوییږې یا د مور او یا د نیا په غېږ کښې
یا د توریه، یا د ادکې او کـــا کــــا په غېږ کښې
ته په وړه ژبه دې توتله «ابه» به وایې!
څه به ترې غواړې هر یوه وته «آه - آه» به وایې!
بنایي چې زه به دې له ذهن نه وتلی وُم اوس
د تاله مینې به دې شپو ورځو ایستلی وُم اوس
زما امانه! په ما ګرانه! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده، ستا اختر دی زما هم اختر دی

* * *

نه! نه! زه پوه یم، ته ناپوه یې خو بې مینې نه یې
ځکه چې زړه مې یې، جدا زما له وینې نه یې
ستا لوړ شعور دی کوچنی زړه دې له الفته ډک دی
کینه هېڅ نه پېژني ټول له محبته ډک دی
ژبه دې نه ګرځي خو سترګې دې حالونه وایي
ستا د خوږې او پاکې مینې ډک رازونه وایي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به یوه شپه چې نه ؤم ته به شوې رنځور راپسې
پوه یم چې اوس به هم کړېږې ته ضرور راپسې
زما امانه ! په ما ګرانه ! نن بیا هم اختردی
ورځ د اختر ده ، ستا اختردی، زما هم اختر دی

* * *

ته خو ما شوم یې نه یې پوه چې دا بېلتون ولې دی
دا ستا ، زما ، د ټول ملت د مرګ ژوندون ولې دی
دا په زرګونو ډک کورونه اوس سپېره ولې دي؟
دا د وطن میړني خلک خواره واره ولې دي
دا په زرګونو کورنۍ بې مشره شوي ولې ؟
دا په زرګونو کورنۍ بې کشره شوي ولې؟
دا د وړو بچو پلرونه وژل شوي ولې؟
دا په لکونو افغانان دي شړل شوي ولې؟
زما امانه ! په ما ګرانه ! نن بیا هم اختردی
ورځ د اختر ده ، ستا اختردی، زما هم اختر دی

* * *

ته نه یې پوه چې ډېر بچیان یتیمان شوي په څه ؟
او ډېر ودان - ودان کورونه دي وران شوي په څه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کوړنیو تودې غېږې سرې شوې په څه؟
د ډېرو مېنو د نغرې ایرې مړې شوې په څه؟
ډېر ما شومان بابا! بابا! وایي خو پلار یې نشته
ګرځي ژوندي خو د ژوندون کولو لار یې نشته
له ډېرو مېنو د بمونو دوړې پورته شولې
ډېرې بشرې وې چې د کور په ځای مخ ګورته شولې
زما امانه! په ما ګرانه! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

دا هول پر دې چې په وطن کښې سور وحشت راغی
تاریخ ته یاد نه دی یو داسې بربریت راغی
د روس مړئیو په وطن کښې کودتا جوړه کړه
زموږ پر مادي او معنوي شتو یې تالا جوړه کړه
د خپل بادار تودې وسلې یې رامیدان ته کړلې
پر بې شرمه یې ځناخ اتل افغانان ته کړلې
څوک یې په توپو، مشینګنو او بمونو مړه کړل
نور یې په رازو رازو وحشتونو، عذابونو مړه کړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما امانه! په ما گرانه نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده، ستا اختر دی، زما م اختر دی

* * *

مینې سپېرې، کور ونه وران، خوني ویجاړې شولې
لښتې د وینو شول روان ودانې شاړې شولې
په نوم د خلکو یې په خلکو ډېر ظلمونه وکړل
تاریخ شرمېږي پرې، چې دوی کوم-کوم کارونه وکړل
د روس په لمسه قتل عام د افغانانو کوي
د خوار په نوم باندې ناشندې په خوارانو کوي
په لکو ښځې یې کړې کونډې میندې بورې کړلې
ددې وطن د ظلمو ونې یې سرسبورې کړلې
زما امانه! په ما گرانه! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده، ستا اختر دی، زما م اختر دی

* * *

خو بیا هم زېرې درکوم چې دا لیوان به نه وي
دا د افغان ملت د خاورې دښمنان به نه وي
ژر به ورکېږي، د پردو حلقه بگوش غلامان
دا د روسانو د روبلو او کوپیک نوکران

(c) ketabton.com: The Digital Library

زېږی بچیه چې افغان ملت قیام کړی دی
د دوی پر ضد یې بریالی جدی اقدام کړی دی
دوی به ورکېږي، دا وطن به آزادېږي زمونږ
دا خوار او وور ملت به بېرته راټولېږي زمونږ
زما امانه! په ماګرانه! ته بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده، ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

بېرته به یو ځای شي پلرونه د بچونو سره
توده به مینه کړي زامنو او له لوڼو سره
بېرته به یو له بل بېل شوي ژر وصالته رسي
دا وبو تږي به ضرور آب زلال ته رسي
څوک چې ژوندي دي بېرته ژوند به په کورونو کوي
څوک چې شهید شول خوشالي په جنتونو کوي
که ژوند وو زه او ته به هم بیا یو ځای کېږو وزویه!
لکه پخوا به یو له بل سره لوبېږو زویه!
زما امانه! په ماګرانه! بیا به هم اختر وي
بیا به اختر، زما به هم د تا به هم اختر وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

شنګه اختر؟ د خوشالۍ او د خوندونو اختر
داسې اختر چې وي به دا دا خترونو اختر

دا ختر ورځ ۱ شوال ۱۳۹۹
۱۳۵۸/٦/۱
پېښور، کبابيان

زما جرم

زما جرم له وطن سره ده مينه
په دې مينه مې که سر ځي او س دې ځينه
چې وطن ځي زما سر دې تر ې تر سر ځي
تر وطنه به بل څه قدر لرينه

۱۳۵۷/۱۱/۲۷
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زه بې شمېرم درته څومره چې کوم - کوم دي ؟
د دنیا غمونه ټول زما په نوم دي !

د آسمان په کنارو کښې شومه ستړې
د بخت ستوري راته نه ښکاري معدوم دي

زه یې خوشې دې خوښې ته یم راوستی
چې خوښي کوي هغه کسان معلوم دي

شومه دم له اندېښنونه رابېدار شم
ارخ مې نه لګي ، بستر او کټ مې شوم دي!

ها سمسوره سمسور بڼونه چې اوس نشته
سوځولي د شمال باد سموم دي

چې د تم تکې ایزدي د بشر ژوندته
دغه بدې - بدې چارې د اتوم دي

د تلو پل دې تل ژوندی شو زما ورکښې
پرې وهلې مې د ترموا و سنګو موم دي

۱۳٦۴/۴/۱٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

منزل

دغه لاره چې ته ګوري:

دا چې ډکه په اغزو ده!

دا چې ډکه ده له کاڼو!

دغه لاره چې ته ګوري:

دا چې درومي لــه پیچومو!

چې تیریږي په پڼاونزیو !

دغه لاره چې ته ګوري:

چې غوړیږي پرې جازونه!

چې اوریږي پرې اورونه!

دغه لاره چې ته ګوري:

چې فرش شوې په بمونو!

چې ورانیږي په توپونو!

دغه لاره چې ته ګوري:

چې په ستنغو ده ختــلې!

چې په څوړو رالویدلې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه لاره چې ته ګورې ؛

چې د شپې په زړه کښې پروت دی!
چې تیارې پرې راخورې دي!

دغه لاره چې ته وینې ؛

چې لړلې ده په وینو!
چې ساتلې ده په وینو!

هو!

دغه لاره همدا لاره ؛

د ګلونو لور ته درومي!
د باغونو لور ته درومي!

دغه لاره همدا لاره ؛

د لوی واټ په لوري درومي!
ارت میدان لري په مخکې!

دغه لاره همدا لاره ؛

د آرام غېږې ته رسي!
د مرام غېږې ته رسي!

دغه لاره همدا لاره ؛

په هوارو تما مېږي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د گلزار غېږې ته لوېږي!

دغه لاره همدا لاره ؛

د سپېدو آغاز ته رسي!

ښکلوي يې د لمر وړانګې!

دغه لاره همدا لاره ؛

سروخروېي ته وروتلي!

سرلوړي لري په پای کښې!

سرمنزل د مرامونو

«خپلواکي» لري په پای کښې!

۱۳۶۳/ ۷/۲۲

پېښور، کوز تاکال

افغان

ميړه هغه دی چې نرمري په ميدان مري

د وطن په مقدس عهد او پيمان مري

وطن نه پلوري د ټول غلامي نکړي

افغان زيږي، افغان ژوند کوي افغان مري

۱۳۵۸/۲/۲۱، کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سور خزان

« د فلک له چاروخه وکړم کوکار؟
زمولوي هر ګل چې خاندي په بهار »
چې نسیم وې موسولی په ګلبڼ کښې
په تونډ باد یې کړي له واره تار په تار
مانځیکړ یې په ژبلی سوری سوری کړي
چې وي پرخې تازه کړي په سهار
سنګلځ یې بوراڼوي لا سنګل کړي
نه وي کړي لا بلبلو پرې چغار
یو په یو یې د خزان په رحم ورکړي
په سر ورکړي د سیلیو تونډ ګوزار
جراو کړي چې لا سونو د قدرت وي
لاله زار کاندي بدل په خس او خار
د ماشوم غوندي په « هست » و « بود » کړي لوبې
تار و پود د « هست » نابود کړي په مدار

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ځل نه دی، دوه ځل نه دی، دری ځل نه دی
څو ځې دی دی ددې لوبې دي تکرار
هره ورځ نوي ګلان په اوبو يوسي
په هر وخت کې نوې - نوې کاندی چار
لاس دې مات شه ای فلکه ستمګاره
چې هيڅکله دې پرېښود وکرار
په سکندر او په چنګېز مودې ملک وران کړ
بيا انګرېز دې کړ تېرېو ته تيار
اوس دې سره وبا په موږ کړه رانازله
له شماله دې راتېر کړ سور ښامار
د چنګېز خونړيځو وللې په وينو
د خلقيانو بې جلبه اقتدار
د زلمو سينې يې سمې کړې توپو ته
پرې يې جوړ کړ د بمونو درزهار
د ګولو ږلهه يې هرخوا اوورولې
نر او ښځې يې پرې توې کړل انبار
د پرواړه زاړه لژند په خپلو وينو
د روسي مېګ الوتکو په بمبار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطن په هره برخه هره خواکښې
دی د شوبلو، د ټانکونو غورمبهار
را نیول دي، ځملول دي، قتلول دي
په سرو وینو لړل شوی هر دیار
د ځوانانو کومې کومې په شپېلو کښې
په لاشونو يې کارغان کتار-کتار
چې تباه دي ټول د دې حناورې زامن دي
کلیوال دي، که عسکر، که منصبدار
سترګو ژاړه! په سرو وینو اوښکې توی کړه!
دي دا ښې د ژړا او د خونبار
وطن لوټه-لوټه، کلی-کلی وران شو
اسماني تندر نازل شو په هر ښار
نورستان تورو لوخړو کښې لمبه شو
د کونړ کوروټه شول سره هوار
بریکوټ د خاورو کوټ شو په لحظه کې
روغ دي کله چغه سرای دی که اسمار
په نیستکلام کښې د ننګ کلام دی ترل شوی
په شیګل کښې شګې سرې دي په انګار

(c) ketabton.com: The Digital Library

که مومند دي ، که کامه ، که خوګیاڼي دي
که ګوشته ، که حصارک د ننګرهار
ټول بمونږ او تاڼګړینو هوار کړي
چلیدلي پرې توپونه ، ماشیند ار
د لغمان د دولت شاه سینه غلبېل شوه
پاتې نه شو الیشنګ او الینګار
په تګاو او په پنجشیر لړې خورې شوې
شول له خاورو سره سم د ژوند آثار
پا ځېدلي د غلیم په مقابل کښې
په خستان ، که سمنګان دی ، که مزار
په بادغیس ، په میمنه کښې درزمار دی
په هرات کښې دی د وینو شنهار
په فراه کښې فرحت نشته د وګړو
غور له غمه بیا پټ شوی په غبار
په هلمند کښې هیلی خاورو کړلې خاورې
پنجوایي او ارغنداب کښې دی ناتار
په بولدک بولک - بولک وربحي راغلي
بې آرامه دی له دوکه کندهار

(c) ketabton.com: The Digital Library

په روزګان کې روزګار سخت شول د خلکو
په تیرین کې تیري مات شول د غدار
په کلات کښې په شینکی کښې په مرغه کښې
په سورغر کښې بیا اوربل دی دوامدار
په مقر کې مقرورک شول د خلکو
قره باغ دی په جنګونو کښې ایسار
د اورګون ځمکه اورګونی شوه په اور کښې
په سرنه، وازه خوا دی تکهار
غرجستان غرونه په ښتو د وینو کې پټ دي
شهرستان او مالستان دی عزادار
په غزنی او په بامیانو کښې اوربل دی
سره ده ځمکه د وردګو، د خروار
په لوګر کښې، په زرمت کښې، په ګردیز کښې
په ځائیو، سیدکرم دی ترسهار
سته ووته د ستو په کندو کښې
په تیره کښې تیری شنه شول وار په وار
د دښمن قوي لښکري کړې نسکورې
د محمد راټو توریالیو په ایثار

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کابل کښې هم اور بل د انتقام دی
پایمال شوی چنداول او پای منار
داد اور بلې لمبې کړې چې بلې
را ټولیږي کړي لمبه به یې دربار
د ملې قهر توپان به یې تــوپان کړي
دا چې دی د بل مزدور زمونږ بادار
څوک چې اور بلوي سوځي به پرې خپله
دا فلک دی، دا یې دود دی، دا یې کار
سور خزان د سرو لمبو په تیریـدو دی
را نږدې دی د افغان ملت بهار

۱۳۵۸/۵/۱۴

پېښور، ډبګری

آبادي

«زما» دې ومرم، «ته» دې ومرې، «مونږ» دې ومرو
خو ژوندی دې وي «وطن» او «آزادي»
چې د وینو سیلاب جوړ شي ملک زرغون شي
تر باران د وروسته را شي «آبادي»

۱۳۵۷/۱۱/۲۷، کابل

د استقلال لمر

توري د تېرې ته مې د ډال لمر ونیوه
بیا مې د "میرویس" او د "خوشال" لمنه ونیوه

ما په خپل وطن کښې سوله غوښته، آزادي غوښته
تا د تجاوز جنګ او جدال لمنه ونیوه

لوی سیلاب د خلکو رانسکور کړلې په څپو کې
ځکه دې د لوی صیاد د جبال لمنه ونیوه

زه به د مهدي په پاکه لاره تاندې یون کوم
تا چې د دې عصر د دجال لمنه ونیوه

زه د خدای په مرسته، د ایمان په زور جنګېږمه
تا د روس لستوڼي تر د سوال لمنه ونیوه

ځکه پر تش لاس، زما بری په هر میدان کښې وي
تا د لېونۍ ما د ذوالجلال لمنه ونیوه

"الله اکبر"، مې ستا په خوله کښې هورا وچ کړه
ما په خپل جهاد کښې د بلال لمنه ونیوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته د مارکس، انګلز او د لینن غیږې ته ولوېدې
ما د خپل «جلال» د خپل «جمال»* لمنه ونیوه

زه د آزادۍ په سپین سحر باندې ایمان لرم
ځکه مې هجران کښې د وصال لمنه ونیوه

نن نه یم کرېږې یې بزدم د روس وحشي منګولوته
ټینګه مې په لاس د استقلال لمنه ونیوه

پېښین : بازارګی ۱۳۶۳

وير

لاس مې که خلاص دی خو په ذهن مې زنځير پروت دی
چې ګران وطن مې د پردو په لاس اسیر پروت دی

څنګه خوښي؟ څنګه خندا؟ څنګه سرور وکړمه؟
چې کور په کور مې د ملت په کور کښې وير پروت دی!

کابل ۱۳۵۷/۱۱/۲۷

---

* له جلال او جمال نه مراد مولانا جلال الدین بلخي او سید جمال الدین افغاني دي او په دې سربېره د افغاني جلال او جمال عام معنی هم لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

میړانه

د وطن په سر له سره تېرېدل
د هېواد په مینه وینې توییول
د تاریخ د میړنیو ننګ ساتل
خپلوا کې ته سره د ولجه تیارول
سرلوړي ده، ویاړ دی، فخر دی عزت دی
په تاریخ کښې جاویدانه نوم ګټل

* * *

د پردیو په تېرو تورو وژلل
په ټانکونو، په توپونو ورختل
د ګولیو په باران ورګډېدل
د بمونو په اورونو کې لمبل
د ملي ننګ و ناموس په ځای کول دي
د وطن په لار سرونه جارول

* * *

په پردیو یرغلګرو یرغلل
استعمار ته خوله په سوک وروماتول

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تېرو نيو په سر توره تېرول
ورته لار ببرته د تېښتې بندول
د هيواد د هيواد دوستو زوبيو کار دی
د وطن د مور په ننګ راپاڅېدل

***

د قوي دښمن قوت اوبه کول
دايمان په زور قوي وسلې زغمل
په پوښتو د شهيدانو هسکېدل
په سنګر د علمانو برېدل
غيرت غواړي، همت غواړي، ايمان غواړي
خپلواکي ګټل، ساتنه او پالل

۱۳۵۸/۲/۱۱

وردګ، آبدره

ژوند

د حسين شهادت د يزيد مرګ دی
اسلام ژوندى کېږي هر کربلا پس

ژباړه : ۲۹ / ۱۰ / ٦۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

داختر دعا

بیا دی اختر را روان !

هر مسلمان ته به خوښي او هوسونه راوړي !

د خدای په پاک او په سپېڅلي کور کښې

د « بیت الله » په مقدس انګړ کښې ؛

دي را غونډ شوي په لکونو مسلمان د جهان ،

د سپین او تور ژړ له توپیره پرته ،

په یوه صف کښې د پاک رب حضور ته سر لګوي ؛

د حج د لویې فریضې ،

د ابراهیم د سنت

د قربانۍ او د ایثار خاطره بیا نوېوي !

* * *

خود افغان

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې سپېڅلي مسلمان له کوره

خوښي کلونه کېږي کډه کړي،

اختر را درومي خوښي نه راولي،

سترګې تورېږي په بارو تو، په رنځو باندې نه ،

لاس هم سره کېږي ؛

په نوکریزو نه، په وينو باندې !

قرباني هم دا ځلور کاله کېږي،

پر له پسې پېښي کاندې ،

* * *

که ابراهيمؑ د خپل خوږه زوی قرباني کوله

زموږ اولس :

د پلار، د مور، د ورور، د زوی قرباني ،

کوي په ډېر عالي همت او ايثار ؛

په ډېر همت له خپله ماله تېر !

له ځانه تېر دی ،

که آزادي نه وي له ژونده له جهانه تېر دی !

* * *

نو لويه خدايه! د جهان مالکه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هست وبود ، کون ومکان مالکه !

ته کړي قبوله !

داد اخلاص، داد ایمان قرباني !

داد سپیڅلي مسلمان قرباني !

د میړني غیور افغان قرباني!

ملک یې آزاد کړې! د پردود استعمار له واکه !

د سره ښامار له واکه !

دوی د اسلام په مقدس دین باندې ننګ کړی دی!

دوی دافغان د آزادۍ د پاره جنګ کړی دی !

او دوی،

دوی د وحشت په هیولا باندې غورځنګ کړی دی!

۱۳۶۱/۶/۳۰

پېښور، کبابیان

زندان

وطن لوټ-لوټ، تیږه-تیږه وران شو

کور په کور د هرافغان په کور افغان شو

دا عجب غونډې د خلکو حکومت دی !

چې هرچاته وطن ګور شو، یا زندان شو

کابل: ۲۱/ ۲/ ۵۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلسلې

ورځې او شپې مې د غمونو سلسلې دي راځي
د زړه انګړ ته د ويرونو سلسلې دي راځي

زه به يې کوم -کوم ژاړم جنازه بې کوم
د ځوانيمرګو ارمانونو سلسلې دي راځي

په هر قدم کښې نوى دام دى، نوې لومه خوره
زما په مخ کښې د دامونو سلسلې دي راځي

د ويښې نيلوا د همت ډيوه مې بله ساتي
له هرې خوا د توپانونو سلسلې دي راځي

اى د غمرونو لامبوزنه وار خطا دې نکړي
د ژوند درياب کښې د موجونو سلسلې دي راځي

د دنيا بامه! عظمت ته دې سجدې لګوي
د فرعونانو د سرونو سلسلې دي راځي

له سکندره، تر چنګېزه انګريزاو روسه پورې
ستا ازميښت ته د پوځونو سلسلې دي راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپین و توره راته ښيي چې سحر نږدې دی
پر توره شپه د ځوزارونو سلسلې دي راځي
ښکارې چې بیا به مې په لاسو کښې کړې واچوي
"رفیعه!" بیا دې د شعرونو سلسلې دي راځي

۱۳۶۳/۱/۲۹

د پلار په لار

د وطن لار کښې که مرګ وي که زندان وي
د وطن ریښتینې زوی وته آسان وي
د خپل پلار د ننګ عزت په لار به درومي
له دې لارې به وانه وړې چې افغان وي

۱۳۵۸/۱۲/۵

کابل ، د ځرخي پله زندان

لوړ سر

۶۳/۷/۱۵ پېښور

نه غواړمه خدایه شنش محل ته خاته نه غواړم
لوړ سر مې ټیټ مه کړې ټیټو - ټیټو دروازو ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کمونيزم شېره

بس رسوا شو اوس حساب د کمونيزم
نه آبرو شته ده ، نه آب د کمونيزم

کودتاوې ، قتل عام ترېنه زيږېږي
دېروالى انقلاب د کمونيزم

ژوندېږي درد وي ، غم وي ، وېروي ، دوک وي ، آه وي
چې نازل شي پرې عذاب د کمونيزم

باغيچه يې په سرو وينو اوبه کېږي
ډک له وينو تل تالاب د کمونيزم

د منطق او علم نخښه پکې نشته
سفسطه دى «سوال او ځواب» د کمونيزم

د انسان له قيمتي وينو نه پرته
باران نه لري سحاب د کمونيزم

په عمل کښې سر چپه د تطبيق وړ دى
تش الفاظ دي سور کتاب د کمونيزم

د بيزوله زوېو څه سر پېټوب غواړې
ځاروېتوب دى انتخاب د کمونيزم

(c) ketabton.com: The Digital Library

سور پرچم د خونړي ښکيلاک سمبول دی
تړي وربرې سور خوناب د کمونيزم

ای پر سره کتاب کښې ډوب سر دې هسک کړه
بې تعبير دی رنګين خواب د کمونيزم

هغوی هم ددې ښامار تر ستوني تېر شي
چې پرانيزي چېرته باب د کمونيزم

خپله هم په خپلو وينو باندې سره شول
څوک چې کړ شول په سرخاب د کمونيزم

هم يې ژوند او هم مردن مردار - مردار وي
چې ډوب شوي په مرداب د کمونيزم

چې په سره کښېنتې سواره ځي په دې سيندکې
غرقوي به يې ګرداب د کمونيزم

هغه ملک بيا په سره اورکښې سوځېدلی
چې پرې شوی فتح الباب د کمونيزم

هر مزدور يې بيا دستي نقش زمين وي
چې په قارشي پرې ارباب د کمونيزم

په خدمت يې چې ځان ستړې او تن آب کړ
شو په غاړه يې تناب د کمونيزم

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نښه کښې شیشه په . . . . . ولاړه
چې یې ښېښلي وو شراب د کمونیزم [3]
په بالښت یې روح له باده سره روان شو
چې وُ پروت پر تخت خواب د کمونیزم [4]
وفادار و سره هم وفادار نه دی [5]
دا قانون دی او دا داب د کمونیزم
توپ وي، ټانک وي، بم وي، درز وي، دروز وي، ډز وي
تباه کړ دي ټول اسباب د کمونیزم
بم یې ونه سرچپه کړي ولې پورته
لغوي دی انقلاب د کمونیزم [6]
حق په اوتو، بوتو نشي پټولې
که هر څو غاپي کلاب د کمونیزم
تندي لاندې کړل په چول بیابان کې
چې وو سم څوک په سراب د کمونیزم
حبشي غوندي له لوړې هلاکیږي [7]
چې راغلی پرې سیلاب د کمونیزم
چین هم پوه شو پس له ډېر و ترنګولو
چې بې سُره دی رباب د کمونیزم [8]

چرګینکو[٩] که هر څو وچړېږي وخت تېر دی
بېرته نه راګرځي آب د کمونیزم

د اولس د قهر اور تر به ورلوېږي
څوک چې پښېږدي په رکاب د کمونیزم

د بلا مخ یې څرګند شو ملتول جهان ته
څیرې شوی دی نقاب د کمونیزم

اوس د خلکو تر ډب ډوب لاندې لښکور دی
ختم شوی نور د باب د کمونیزم

په منطق نه ځي، په تېلو ځي، په ټانک ځي
دی دا ګاډی اوس کریاب د کمونیزم

چې د شپې په منزل ځي څراغ راواخله
ځلا نه لري شهاب د کمونیزم

ها کتان چې کمونست ورته جامې وې
اوس څیرلې دی مهتاب[١٠] د کمونیزم

له لمر څرکه تر زواله وُ کسوف کېني
په غروب دی سور آفتاب د کمونیزم

اوس د وینې د فشار په رنځ اخته دی
چې په وینو وُ شباب د کمونیزم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دافغان د تیري توري په رڼا کښې
مخ لیده شي بې حجاب د کمونیزم

هغه لوړ ځي، دده ټیټ دي خواهشونه
په دام نه نښلي عقاب ، د کمونیزم

مسلمان افغانه لوی ویاړ دې نصیب شو
چې دې وتاړکه پایاب د کمونیزم

نه د پرش، بېتر قصیده یې د توان نه ده
کتاب غواړي هر کتاب د کمونیزم

۱۳۶۳!

✱ پاڼلیکونه :

۱- د کمونیزم سوال ځواب = د کمونیزم د یالکتیک مطلب دی.

۲- د داروین هغې نظریې ته اشاره ده چې انسان د بیزو اولاد بولي او کمونستان یې هم د خپل تکامل د قانون له مخې په کلکه مني.

۳- کله چې خلقیان او پرچمیان په قدرت سره وړل شول او خلقیان پرچمیان زندانونو ته واچول ، د روس له خوا یې ددې اجازه نه ورکوله چې ویې وژني نو خلقیانو د خپل تېر سپرغلو د پاره د زجر او شکنجې په وخت کښې په پرچمیانو باندې د فانتا بوتل استعمالول په دې بیت کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدې پېښې ته اشاره ده .

(۴) دروزي د بالښت په وسیله د تره کي شرمېدلي مردارېدو ته اشاره ده .

۵- د تره کي وفادار شاګرد حفیظ الله لعین ته اشاره ده .

۶- چا ویل په کندهار کښې د روسانو یوه بمبار الوتکه زبړه ونه له ځمکې را وایسته او په خاښونو یې وډروله ، ما ویل د انقلاب لغوي معنی همدا ده .

۷- د حبشي ورورستي کاختي ته اشاره ده .

۸- د کمونیزم د نیمګړتیا او زړښت په باب د چین د حکومت او کمونست ګوند ورورستي اعلان ته اشاره ده .

۹- چرینکو د روس دیکتاتور .

۱۰- وایي اصیل کتان د سپوږمۍ په وړاندې څیرېږي چې د دري او پښتو په زاړه ادب کښې د دې عقیدې په باب ډېر شعرونه موندل کېږي ، په دې بیت کښې همدې عقیدې ته اشاره ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې نه کوي

توپ او بم عزیزې خوانسان خبرې نه کوي
دوړ د وحشت شو دا حیوان خبرې نه کوي

لا په مه موږ یم نه دېر څندن رازونه هلته وو
چا ویلي دا دي چې بستان خبرې نه کوي

ګوره چې زما د سوي زړه حال درته وايي
نه مې لوږې زړه ته چې ګریوان خبرې نه کوي

څلې دا یې ویې د توډې مینې داستان وایي
څوک وایي چې سوي پتنګان خبرې نه کوي

کومې پرې شلوي "مسکو" بشر بشر دوستي وایي
دا خو شې ویناده چې خرسان خبرې نه کوي

ویرې د غیرت کیسې یې خوله کښې د هر زخم دي
نه منمه دا چې شهیدان خبرې نه کوي

کسه اپه شفق کښې د شهید د وینو کرښې دي
ولې انکاریې یې چې آسمان خبرې نه کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګې يې د ظلم او وحشت داستان پر جار وايي
خير دی کړ د غريبې يتيمان خبرې نه کوي

او ښکو او سلګو مې د خبرو شربه ګوټله کړه
ګوره مې ديوان ترڅي ديوان خبرې نه کوي

۱۳۶۲/۳/۵

باجوړ، ښار

د خره مينه

خلقيان وايي چې روسان زمونږ دوستان دي
دي دوستان يې دا وينا نه ده غلته

خو د خرس دوستي وژل دي او خيرل دي
څه ښه وايي د خره مينه ده لغته

۱۳۶۱/۹/۲۱

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د آزادۍ شپې

زما د ژوند سيمه يې لاندې کړله
پرې را خورې شوې خونړې تورې شپې
په وېرې ولړلې سر تر پايه
زما د ژوند د هيلو ډکې شپې

* * *

شپې دي او شپې دي پسې شپې دي شپې دي
يوه پر بل پسې لګيا دي راځي
د تورو شپو او سپينو شپو ځنځير دی
ټولې تيارې - تيارې بيا - بيا دي راځي

* * *

که مې سپوږمۍ ده او که ستوري لري
په وينو ډوب دي رڼايي يې نشته
ساتونږ ګرځي ګړې هم ډکيږي
شپه پسې شپه ده سبايي يې نشته

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د حق نور راته دا زیري کوي
چې ژر به خپره د سبا راځي
د سره وحشت دا تور کابوس به نه وي
په ملک به هر خوا رڼا راځي

* * *

د شهید وینه به رنګ کوي راوړي
د امید ګلان به وغوړېږي
د غازي توره به رڼا وکاندي
د آزادۍ شپې به ورسېږي

١٣٦٠/٩/۴

کابل

د نور خلي

ډېر کسان دي چې دي تللي پسې تللي
پاتې شوي يې نه نخښې دي نه کلي
خو چې لار د شهادت يې ده نيولې
ابدي يې دي پرې ایښي د نور خلي

پښين، بازارګی ١٣٦۴/٣/١۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ما خوبني له ما طرب مه غواړۍ

له ما مه غواړۍ د غزالو د مستۍ غزلې !

مه کوئ هیله د کیسو، د قصیدو، د مدحو!

مه کړئ آرزو د لړزوونکو، پاروونکو نظمو!

له ما خوبني، له ما طرب مه غواړئ !

زه د الم د توپاني بحر یو څاڅکی یمه !

زه د ستم له اوره پورته یو بڅرکی یمه !

زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې یوه څرېکه یمه !

زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه !

* * *

د تورو سترګو د سپین مخ خبرې ،

د غوړاوربل او د سرو شونډو خندا ،

د معشوقې د عشق او مینې دنیا ،

ها د نازونو د نیازونو جهان ،

ها د ګونګرو او د پایزیب شرنګهار ،

له ما دې پاتې !

زه وروخلاص نه یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د مينې په دنيا باندې يرغل شوی دی !

زما د ناز ماڼۍ د ظلم اور ذرې – ذرې کړه !

(نو) : له ما ،

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړئ !

زه د الم د توپاني بحر يو څاځکی يمه

زه د ستم له اوره پورته يو بڅرکی يمه !

زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې يوه څړيکه يمه !

زه د ويرونو له جهانه يوه اوښکه يمه !

* * *

زما د خوښ وطن تنکي – تنکي ځوانان ړه‌ړ دي !

زما په ګران وطن کښې پيغلې شته دي ، غوږلې شته دي !

خو تورې سترګې يې د اوښکو بهيرو وينځلې

پر نرمو شونډو باندې زنګ د د ندا سو نړلې

پټري د وينو يې نيولې وې تل ،

ورباندې يې جوړ دی .

د ګودرونو له ښنګونو د سنګرو ښنګ ته

دي را تړل شوي –

له غليم سره د غزې وهي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

او قربانیږي د وطن په لار کښې .

او ردی سرې وینې دي ،

ویرونه دي ،

د ویرې دنیا !

(نو) : له ما ،

له ما خوښې ، له ما طرب مه غواړئ !

زه د الم د توپاني بحریو څاځکی یمه !

زه د ستم له اوره پورته شوی بڅرکی یمه !

زه د وحشت له تورو لړونه راوتې یوه څړیکه یمه !

زه د ویرونو له جهانه یوه اوبښکه یمه !

* * *

زما په خاوره کښې د وینو تالابونه جوړ دي !

زما اولس ته !

د وحشي لښکر له لاسه څخه !

په هره ورځ باندې تازه - تازه غمونه جوړېږدي !

بچې را په یاد کړمه ،

ها سرې ورځې زما د وطن !

هغه په سرو وینو لړلي شهیدان د هغې !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وجدان رګ - رګ مې لنبه - لنبه شي ،
د انتقام لنبه
خوله مې له وینو ډکه ،
آه مې سوړ دی
(نو) :
له ما
له ما خوبنې ، له ما طرب مه غواړئ !
زه د الم د توپاني بحر یو ځاځکی یمه
زه د ستم له اوره پورته یو بخرکی یمه !
زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې یوه ځړیکه یمه !
زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه !

* * *

زما په زخمي - زخمي وطن کښې
خندا ګناه نشته !
بس د شهید ،
تنکي زخمونه په خندا ښکاري ،
لکه غاټول په هره خوا ښکاري ،
مجنون لاسونه سره کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوبه تکریزونه

په سرو- سرو ویښو سره دي !

سازونه نغښته

د بموښو زیراوبم خوردی !

ویرجن سکوت

مدام ماتیږي ،

د راکټ په خوله ، د توپ په ډز ،

د ماشینګن په غږ !

(نو) :

له ما ،

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړئ !

زه دالم د توپانی بحر یو څاڅکي یمه !

زه د ستم له اورِه یو ځیریو بڅرکی یمه !

زه د وحشت له تورو لړونه راوتي یوه کړیکه یمه !

زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه !

* * *

زه به غزل وایم ، طرب به کړم ، خوښي به کړم !

خو هغه وخت چې مې وطن آزاد وي !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن زوی مې په خپل کور آباد وي!

د پېښور له پېښه ورو سره

د دوی د ژوند واك او اختيار نه وي

د ظلم او زور د تورو شپو ګريوان

د خپلواکۍ نور ورڅيرلی وي

د حقيقت لمر راختلی وي

خو

څوچې تياره وي، توره شپه وي د وحشت په وطن!

(نو)

له ما،

له ما خوښي، له ما طرب مه غواړئ!

نه دالم د توپاني بحريو څاڅکی يمه!

نه دستم له اوره پورته يو بڅرکی يمه!

نه د وحشت له تورو لړو نه راوتې يو کرېکه يمه

نه د ويرونو له جهانه يوه اوښکه يمه!

له ما مه غواړئ د غزالو د مستۍ غزلې!

مه کوئ هيله د کيسو، د قصيدو د مدحو!

مه کړئ آرزو د لړزوونکو، پاروونکو نظمو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ما ،

له ما خوښي، له ما طرب مه غواړئ !

۱۳۶۱/۷/۱۷

پېښور، کچابيانو

ټي . بي*

په خپل کلي، خپل وطن کښې روغ رمټ وو

شو مرګونی رنځ ناڅاپه راعيـــــــان

وو "ويروس" يې له وروس څخه راغلی

د ټي . بي په رنځ تباه شول افغـــــانان

۱۳۶۷/۷/۱۱ پېښور

نقاهت*

د ټي . بي له رنځه خـلاص شوی که خدای کاندې

بس اوس پاتې يې دوره د «نقاهـــت» ده !

سور سحر يې سره ماښام ته رســـــيدلی

د روسي ښنګېلاک نه څخه د ميــخ ترکـــت ده

۶۵/۳/۱۰ پنجاب ، لارنس پور

---

* ټي . بي د توره کي او بيرکس د نوموني د سرتکي ديي چې د توبرکلوز د ناروغۍ نوم هم دی او دا نوم د انګلس کاله د واړو ډلو ته په کابل کې اخيستل کېده ، نقاهت هم د نجيب د نامه له سرتکي څخه جوړ شوی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وينو باران

آسمانه واوره باران مه اوروه !
زه لا د وينو بارانونه لرم
ستا څوکو ونکی غاټول نه غوارمه
چې د شهيد ګل، پرهرونه لرم

***

آسمانه واوره باران مه اوروه !
په وينو پالم د وطن ګلونه
کرم او به خوربه يې د تن په وينه
تازه به ساتم د چمن ګلونه

***

آسمانه واوره باران مه اوروه !
زه د غليم پرسر بلنسې اوروم
چې زما لورته يې کړې بانه کتلي
په سره دښمن مې سرې ګولۍ اوروم

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

آسمانه واوره باران مه اوروه!
نه لا د وینو بارانونه لرم
د وخت فرعون ته توپان جوړوم
لا په آمو کښې غورځنګونه لرم

۱۳۶۳/۱/۱۴

پېښور

دولت که دولت

دا "دولت" رښتیا "دولت" دی
هم سبکنځل کا هم وهل کا
تر "دولت" لا پسې تېر دی
وحشیانه انسان وژل کا

۱۳۵۷/۱۱/۲۷، کابل

زحمتکَش او زحمتکُش

زحمتکَش یې زحمتکُش په زحمت کَش کړل
جبري کارته، زندانونه، ادیروته
په رښتیا د زحمتکښو حکومت دی
زحمت ویشي ښارته، کلیوته دېروته

۱۳۶۱/۸/۲۸، پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

راسره وژړل

زه یوازې نه یم ټول افغان راسره وژړل!

هر یو بشر دوست په آه افغان راسره وژړل!

زما د سوي زړه، سوې ژړا چې یې تر غوږ شو

زړه یې چې درلود هر یو انسان راسره وژړل!

ډېر لوی مصیبت زما په کور کښې سترګې پرانیستې

دا چې هم کافر هم مسلمان راسره وژړل!

چیغه مې د غم لکه ققنس له سوزه ډکه وه

شا او خوا مې ټول ساز او سامان راسره وژړل!

سپینې مرغلرې د شبنم هر ګل را پرېښودې

ډېر مې وو غمونه، ګلستان راسره وژړل!

ما چې په تور تم د رڼو اوښکو ډېوې بلې کړې

ستورې یې راکوز کړل کهکشان راسره وژړل!

څړیکه مې د زړه چې په پټري شونډو کې کړیکه شو

توې یې تنې کړلې ګریوان راسره وژړل!

زه یو آواره یم، کله هلته، کله دلته یم

اوښکې سرګردانې دي آسمان راسره وژړل!

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه یم پوه واړه زړه کښې یې څه اندیښنه تیره شوه
ما «رفیع» چې وژړل، «امان» راسره وژړل!

۱۳۶۹/۷/۲۵

پیښور

«اکسا، کام، خاد»

په «اکسا» کښې یې حق سا «هم تر ینه سلب کړه
«کام» ناکام، کړل د ځوانانو ارمانونه
د «وحشت د انسان سوز ماشین چې «خاد» شو
کړل «ناښاد» یې په زرګونه، په لکونه

۱۳۶۱/۸/۲۹

شاه شجاع او ببرک شاه

پنځوس زره انګریزي پوځ ورپسې وُ
شاه شجاع بریت تاوول سپر د د فاع وُ
خو یو لک خرسان ترځ، ببرک ترشا دی
دا دی ځکه «ببرک شاه» ها «شاشجاع» وُ

پیښور، ۱۳۶۱/۸/۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاکِ من

برو!

برو!

برو!

از مرزهای ما

به مرزهای خویش

اشغالگر بی رحم

استمگر زمـان !

برو! برو! زین خاک ما وزین وطن ما!

* * *

این میهن آزادگان

از قرن های قرن

آزاد بوده است

آزاد زیسته است

برو!

برو!

برو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای کرگسک پیر
عقابها
اسیر صیادان نبوده است

* * *

این خاکِ پاک ما
از سالهای سال
از قرنهای قرن
از چشمه های پاک
و زرگهای تاک
ما را باده یی
ز ازادی داده است !

* * *

اینجاست
ملتی
غیور و با ایمان
دلدادهٔ ازادی و آزادگی خویش
اندر نبرد حق
در راه حفظ خاک

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر میدهد آسان
هرگز زکف آزادی وطن نمیدهد

* * *

این میهن عزیز
فرزند تاریخی وکهنسال جهان است
آزاد ومستقل ؛
در طول زمان است
تا هست این جهان
تاهست یک افغان
این میهن ما نیز
آزاد میماند
آزاد میباشد
برو!
برو!
برو!
از مرزهای ما ،
به مرزهای خویش

(c) ketabton.com: The Digital Library

آنجاست خاک تو
اینجاست خاک من !

۱۳۵۸/۱۲/۱۰

کابل، زندان پلچرخی

د لستوڼي مار

بل کاري ګوزار پرې وکړئ پرې یې نن دئ
پاس په سر یې چې خوړلی دا ګوزار دی
خپلواکي نعمت تر نه شي رسیدلی
څو ژوندی دا د لستوڼي د منځ مار دی

۱۳۵۸/۶/۲۲ کابل

رجیم

د پردو په مټو واک ته رسیدلی
سره ښکېلاک را ستولی مستقیم دی
ځکه هر افغان یې ولي په سرکاڼي
د ببرک رژیم رژیم نه دی رجیم دی

۱۳۶۱/۸/۲۹

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وینو بهیر

خلکو بې ځایه تورن کړي شرمښان په وینو
یا یې بېرحمه شان بللي دي پړانګان په وینو

خو په خونرېزکښې کمونستو تر دوی وار وړوله
چې یې ماړه د انسانانو کړل لېوان په وینو

اوس مو پخپلو سترګو ولیدل پخپل وطن کښې
مونږ او ربدلي وو چې رغښتل به او ښان په وینو

یادونه ړېر دي فریادونه له هرخوانړ آورم
د هسک مرغونه هم افغان کړي د افغان په وینو

زما په ګران وطن کښې دومره وینې توې شولې
چې ښایي لوند په ځای د اوښکو کړم ګریوان په وینو

نوري لوخوړېد بمونو ترې راپورته شولې
کوږونه رنګ شول کلي زنګ شول د انسان په وینو

سترګې تیاره شي مرې خواته وینې وینې وینم
چې را په یاد شي لړل شوي شهیدان په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګنهګارو(!)، بې ګناهو ترمنځ پوله نشــــته
سره پراته واړه - زاړه ښځې، ځوانان پــه وینــو
څوك په مېړو، څوك په كورو، څوك په زندان كې مړ شول
هم كور په وینو دی، هم لړ زندان په وینــو
له یوه سره د سرو په پریكولو سر شــــــول
هم دې خانان په وینو رنګ، هم دې خواران په وینو
دوی كړل كنډواله ستل دوینو تویدو د پــاره
هغه كورونه چې له ځایه وو ودان په وینــو
څوك یې وژلي په ټوپك څوك د بمو په مټــــو
څوك په ژوندون ښخ دړ كړ تر كور په ګورستان په وینو
صرف یې ونكړه په بچیا د وطن په زویـــــو
كړل یې امیان په وینو رنګ هم ملایان په وینو
د علم او فكر سرمایه یې له وطن كړه ورکــه
چې په ځړ یوه وو كړل یې ډوب هغه كسان په وینو
كه محصل، متعلم وُ، كه مامور یا اســــتاد
چې ددوی نه شول واړه غرق شول د توپان په وینو
دوی كله اړ شول په لیكوالو، ډاكټرانو بـــاندې
ډوب یې كړل ډېر متخصص، انجنیران په وینـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګران وطن معنوي پانګه یې له مینځه یوړه
علم په وینو شو، ادب او ادیبان په وینو
کلي په کلي، ښار په ښار یې وینې وکړلې
دوی سرتر سره ولړل د ښت او دامان په وینو
د روس له پاره یې د خلکو غلامي پیل کړه
د روس په لمسه یې خولم کړل افغانان په وینو
وطن په وینو دی ولل شوی د وحشت له لاسه
د سیاهی نه دی ښایي لیک شي دا داستان په وینو
زه بریې وینیم جهان ته کومه ـ کومه برخه
... ی لژند کړي هرطرف افغانستان په وینو
عون تنهوي چې د کونړ د غمو چیغي واوري
او به سرې شوی دي د سیند د نورستان په وینو
کله وتي شي د کیرالې قتل عام له ذهنه
د خوبند و میند و ځ نه لژند شول بچیان په وینو
د شیګل « شګې هم په سرو وینو کښې ولمبیدې
د « نیشګلام » شیلې چې د کې کړې باران په وینو
د « ننګرهار » د ګلوهار دوینو عکس ښیي
چې یې په پښو کښې رغښیدلي دی زلمیان په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د «الیشنګ»، د «الینګار» سیند ونه سره ښکارېږي
دی لړل شوي سر تر پایه تر «لغمان» په وینو
په «حصارک» کښې ایسار شوي سره اوروونه دي
په «خوګیانیو» کښې تانکونه شول روان په وینو
که «خیرخانه» که «پای منار» که «چنداول» د کابل
«بالاحصار» یې کړلو سور لکه الوان په وینو
د «لوګر» غرونه لا تر اوسه شاهدي پرې وايي
چې یې ډوب کړي دي د غیرې ماشومان په وینو
که «برکي» و که «پاد خواب» که د «علم پل» و
ټول ولي وینو دي، هم دی «تنګي واغجان» په وینو
د «څرخ» غرونه په څرخي الیکوپټرو وران شول
په «بجاوند» کښې چا ونه مونده امان په وینو
«تیره» بیا شوه د توپونو په لوخړو باندې
«ګردېز» جنګرېز کړه سور په وینو، ګردېزیان په وینو
سته د «ستهو» په کنډو کښې د سرو ووته
هم کلیوال وو، هم عسکر منصبداران په وینو
«زرملې» خپل بې شمېره ملګیو ځل له لاسه ورکړل
ژوندي ترې ولاړل، پاتې، پاتې شول بې نشان په وینو

شول مرې کوته «سید خیلو» وزه، «دوه مانده» کې
په «زیړوک» پریوتل لا شونه، «شوکیان» په وینو
په «سیدکرم» کې په «څاځیو» کښې ځای پاتې نشو
«منګل» په وینو «خوست» په وینو شول «ځدران» په وینو
هلته شمال ته په «تګاب» کښې تګ د وینو وشو
شېر د «پنجشیر» په وینو رنګ شو، «پروان» په وینو
«پلخمري» ده، که «دوشي» دی بېخ له وینو نه شول
غلتول د دښتو ځیګرخوږ شول د «بغلان» په وینو
«تخار» په وینو دی، «فرخار» او «فیض آباد» په وینو
په کان کښې وژړل لالو د «بدخشان» په وینو
«مزار» مزار شو د وطن د وطند وستو بچو
«میمنه» مېنه شوه د وینو «سمنګان» په وینو
د «صلح کل» «بودا» لمن یې هم په وینو سره کړه
چې یې خوږ پولي پېتې کړل د «بامیان» په وینو
د «امیربند» د وینو رنګ شو، پنجاب سوی ښکاري
«شهرستان» وینی، لړل شوی «مالستان» په وینو
حیات د خلکو په «خوات» کښې په سرو وینو رنګ شو
«بهسود» په وینو دي لړلي، دی میدان په وینو

«ونخی»، «کړ»، «شنین»، کړ «جغتو» دی وینو ولمبول

«خروار» په وینو شو، رنګین شو «زنخان» په وینو

هغه «غزنین» چې مالیدلی وُ او س هغه نه دی

بوی د سرو وینو ترې راځي رنګ دې ګلان په وینو

«ناور» په وینو دی «واغز» دی سرو لمبو وهلی

«رباط»، «تاسنګ» او د «شلګر» دی هر مکان په وینو

په «قره باغ» او په «مُقر» بمونه وا ورېدل

دښتې او غرونه لمبېدلي د «روزګان» په وینو

د «اورګون» زمکه شوه اورګوټې د لمبو دلاسه

د «وازې خوا» د «کټواز» دی هر میدان په وینو

«شینکی» شوه سره، «دروازګی» سره «سورغر» شو سور په وینو

ښکته او پورته ډوب شو «تول» «زابلستان» په وینو

«ارغنداب» وینې شو، «کرز» وینې، «شاولخوا» یې وینې

«بولدک» په وینو، هم یې ډوب کړ «ارغسان» په وینو

په «لښکرګاه» کښې د لښکرو وینې وبهېدې

«موسی کلا» په وینو سره شوه، «هلمند» وران په وینو

په «فراه رود» د وینو رود د افغانانو ګډ شو

«شینډنډ» د وینو ډنډ شو، لړزند شو «سیستان» په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

«هرات» په يوه ورځ کښې د يرش زره بچي مړه وليدل
هم د «بادغيس» ، «مرغاب» په وينو د ى«لامان» په وينو
وطن په وينو باندې رنګ شو کلي - کلي رنګ شو
خو ماړه نه دي تر اوسه ظالمان په وينو
د وينو - وينو په لار ولاړم د وطن په غېږ کښې
سمه په وينو، غر په وينو ، ګلستان په وينو
ملي ماتم يې د افغان اولس په خلکو راووست
خوله مې د وينو خوند کوي ، سو رمې بيان په وينو
د کونډو ، رنډو ، خويندو ، ميندو چيغې هره خوا دي
چې يې وحشيانو لوغړولي دي خپلوان په وينو
تاريخ مې پاڼه - پاڼه واړاوه په وينو پسې
لګر دوی د بل چا لاس نه دي د اشان په وينو
د ټول تاريخ د وېښو پاڼې يې په وينو ولليې
تر دوی شول وروسته هلاکو او چنګېز خان په وينو
عبدالرحمن له ککړيو څو خلي جوړ کړل
دوی سراسر ورنګاوه هر يو مکان په وينو
څو ناحق وينې يې لاس ناخلي له لمنې څخه
ځکه لړلي وي ټول عمر قصابان په وينو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د باد روان له شرمه ډک مرګ به هېر نشي د ځپا
هغه ترکي چې یې سور وُ هر «پرمان» په وینو
امین دلوی خاین په ټوټه ورک شو، سپک شو، پسې
روسي بادار یې کړل مور بې‌بنه د خپل ځان په وینو
کارغل به هم د پسر ژړ د وینو په بهیر د وبډېږي
چې له اوله وُ وطن تر را روان په وینو
داد افغان وینې به نشي بې بدله پاتې
ژړ دي خولې بکړي خپل واره دښمنان په وینو

۱۳۵۸/۱۰/۲۳

کابل

عاشوره

رادبره شوه دکال د درانه غم ورځ
هغه ورځ چې یاده ده د لوی ماتم ورځ
شوه حرامه آرامي په اهل بیتو
سره شوه، توره شوه له غمه محرم ورځ

٦۲/۷/۱۵

۱۰ محرم ۱۴۰۵ ه.ق

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نورخلی

د بګرامي غازي او سرلوړي شهید مولوي شفیع الله په یاد کې

هغه غازي چې یې د توري شپې په تور زړه کښې
د توغندیو د نور کرښې هره خوا ایستلې
د حق رڼا به یې د زړه سترګو ته نور وروباخښنه
رڼې ګولۍ یې د هدف په لور رسا ویشتلې

* * *

هغه غازي چې د باطل په سنګرونو باندې
په عقابي غورځنګ په لوړ جرأت بریدونه کول
د دښمن زړه ته یې رسا د توري ګوزار رسیده
په خپل وحشي دښمن یې سم - سم ګوزارونه کول

* * *

هغه غازي چې د جهاد ډیوې یې بلې کړلې
د کابل ښار په زړه کښې ښه چې ان دارګ په خوله کښې

په خپل رسا-رسا ګوزارې بې حسابه ورکړل
د دين او خاورې د ښمنان د رسوا مرګ په خوله کښې

* * *

هغه غازي چې د باطل غز به يې غلی کړلو
دحق دلارې د راکټ په لړزوونکو ږزو
د روس د ظلم ، استبداد او د فساد ځاله
پرله پسې برېې ويشته په ړزوونکو ږزو

* * *

هغه غازي چې هر غازي ورته د سترګو تور ؤ
ده ته ؤيو که به د تور ، که به د سپين ګوندؤ
چا به چې زړه د روس کړ نخښنه د زړه سر ؤ د ده
د ده نظر کښې يو د کفر بل د دين ګوندؤ

* * *

هغه غازي چې زور ، زارې او زر پرې نه چليدل
د عارضي سولې ، تسليم په لاره تللی نه شو
سرلوړې ژوند د ژوندانه عالي هدف ؤ د ده
سرې بايللی شو خو چا ته کږ مړلی نه شو

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه غازي چې عقيده او جهاد ژوندۍ ورته
کوه صاف نه يې په صاف زړه جهاد ونه کړو ل
په هر مصاف کښې به يې ښکلولې په ښې
کړل تار او مار يې چې د ښمن به قطار ونه کړو ل

* * *

هغه غازي چې يوه لحظه يې هم آرام نه کاوه
وايي: آرام شو د ژوندون د لوړ مرام په غېږ کښې
شفيع الله ؤ شو شفيع يې الله ولاړ الله ته
شولو آرام د خپلې توري د نيام په غېږ کښې!

* * *

خو غازي نه مري، شهيد نه مري، هغه تل ژوندي شو
ظاهره ښکاري چې زمونږه لوی غازي غلی شو
چې تر قيامته کړي رڼا او تر آسمانه رسي
شفيع الله د دې ځلانده ښکلي نور ځلی شو

* * *

۱۳۶۴/۴/۳

پېښور

بت پرستي

تا پستي کړه، ما سستي کړه، ده چستي کړه
رانه لاندې يې د پلار نيکه هستي کړه
ها دې ياد دي زه د حق په مينه مست وم
اې دين زاهده! تا به بد مستي کړه!
د دارېنو سرخرويي مې شوه په برخه
چې په وينو مې حنيشته خپله هستي کړه
که پرون مې سومنات کښې بُتان مات کړل
نن مې مانړه د مادې بُت پرستي کړه
چې کلونه په رنګونو کښې وه پټه
بنده رسوا مې اوس وحشي کمونستي کړه

۱۳٦۱/۱/۱۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زیری

زه یم شاعر!
زه د وطن شاعر یم
ما د وطن د عشق نغمې ویلې!
ما مې اولس ته ترانې ویلې!
ما ویښول،
ما پاڅول،
ما څخول وګړي!
تل د لوړتیا،
د پرمختیا،
د وړاندې تیا لپاره!
زما ارزو وه چې زما ملت هوسا شي هوسا!
شي پخپل کور کښې بسیا!
د تمدن له ګرندې یون سره یون وکوي!
ملې پاڅون وکوي!
په ملي هڅه او تکل وطن آباد کاندې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مینه - مینه

* * *

خود پردیو ګوډاګیانو پکې شوکه وکړه ،
داړه یې وکړه ،
د داړې له لارې واک د دوی شو ،
دوی خپلواکي په بل واکي ورکړه ،
د بل په واک کښې یې زموږ آزاد ملت ورکړ ،
له هر څه تېر شول ،
خپل تاریخ او خپل کلتور یې پرېښود ،
پر خپلواکي مین ملت ته یې په غاړه باندې ،
د پردو ژغ کېښود !
نو زه به شاعر وُم ! د ملت شاعر !
خود نغمو او ترانو په ځای به ساندې وایم !
په خپلواکۍ ، په آزادۍ پسې به ژاړم - ژاړم !
تش په ژړا نه شي ،
اوس وخت د ژړا ګانو نه دی ،
دا خپل ملت به یو ځل بیا پا څوم ،
بیا مخ ګوم !

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

زه باوري يم !

زما خلك غلامي نه مني ،

د بل تر ژغ لاندې ژوندون نه مني ،

يون كوني

د روڼ تاريخ رڼا او سره لاره ترې نه هېرېږي !

دوى په دې خپل پښتنو كلن تاريخ كښې ؛

لوږې تالالي يې كوږې او غربي ګالالي ،

خو بل ته نه دي تسليم شوي ، غلام شوي نه دي !

دوى په خپل دې پنځه زر كلن تاريخ كښې :

د پرېږ غلګر ، د پر داړه ماز ليدلي ،

د دوى په خاوره بلوسيدلي ، له هر خوا راغلي ،

راغلي دي ، يرغل يې كړى ، بلوسېدلى هم دي ،

خو باتې شوي نه دي ، بېرته ژوندي تللي نه دي ،

چا سر خوړلى ، څوك برابېن غونډې تېي تښتلي ،

وطن فروشه افغانان يې بېګا نه بللي ،

په هماغه لار يې لېږلي ، چې باد ار يې تللى ،

ژوند ترې نه دې پرېښى !

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه شجاعان — یې ټول په ګور منه لي !

* * *

اوس — هـم هغه وینه شته لا سره شوې نه ده !
اوس — هـم هغه مینه شته لا زړه شوې نه ده !
اوس — اوس — هـم شته د وطن دوستو افغانانو بچي
نه پرېږدي دلته په دې پاک — خاوره ،
پردي تېرزن ،
د دوی ځایي ایجنټان
د دوی په رو بلو اخېستـ شوي داخلي نوکران !

* * *

که باور نه لرې نو ورشه نورستان وګوره !
د کونړ لوټه - لوټه ،
کلی - کلی
هلسـ تنګاب ، بلخ ، سمنګان وګوره !
پکتیا ، اروزګون ، هرات ، هلمند او بدخشان وګوره !
ټولو ځوانانو ،
نرو - ښځو
او وړو - زړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نهورتيا او په مېړانه ،

سينې سپر کړلې

د توپ ګولو ته ،

د ټوپک شليک ته ،

د دوی سرونه تا نکولاندې کړل ،

خو ټيټ نه شول ،

د بل نوکر ته ، د پردوا مرته ؛

غاړه يې ورکړه ، خو په غاړه يې قبوله نه کړه

د مړئيتوب کړی

غاړه يې خلاصه کړه وطن ته

او ملي تاريخ ته !

د وی قرباني شول د وطن په مقدس جهاد کښې ؛

* * *

زه باوري يم چې دا سرې وينې به رنګ راوړي

د آزادۍ د ناوې لاس به سره کا

افغان ملت به يو ځل بيرته کړي آزاد تنفس ،

په ځپل آزاد ،

د مېړنو هيواد کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه باوري يم چي دا كيږي

او ډېر ژر کیږي،

دا د آزادو ميړنو وطن غلام نه پاتېږي!

* * *

زه ګړيو ځل د آزادۍ سپېڅلي ورځ ووينم!

بيا مې په زړه کښې بل ارمان نشته،

بيا نو که مرم نو ډېر هوسا به مرم!

په خوشالۍ به مرم،

زړه خوښی،

په خندا به مرم!

نه باوري يم چي وطن به آزادیږي زما

خو که زه مړ نوم په دې منځ کښې

نو خوږ وملګرو!

تاسو تر هيله کوم،

خواست کوم!

غوښتنه کوم!

چي د وطن د آزادۍ په مقدسه ورځ

زما تر قبره څوک راواستوئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ما ته زيري دوطن ــــ د آزادۍ راکړي

زه به په قبرکښې خوشاله شم، خندان به شم

زه به په قبرکښې هوسا شمه، آرام به شم

دا زيري ــــ

ما ته دی د ژوند زيري!

د نوي ژوند

او دتل ژوند زيري ــــ!

۱۳۵۷/۱۲/۲۳

کابل

د ورشو، ورشو*

چې د غول جهان نيول يې وو په نيت ــ کې

ها حريص ته او س ساحه د پښو شوه تنګه

چې بې سره پکښې هره خوايي خـــــر وُ

قطبي خرس ته د ورشو، ورشو شوه تنګه

---

* لومړی ورشو د پولينډ د پايتخت « وارسا » او دوهم ورشو د ځای، په معنی ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخه لار

په وطن چې د وحشت سيلۍ خوره شــوه
هرې خواته ويرانه شوه - ويرانه شـوه
ورځ وې سپينه، شپه وې توره په دنيا کې
خو زمونږه ورځ هم سره او شپه هم سره شوه
آرزوګانې مې د ژوند شوې ځوانيمرګې
د ولې نه ښکارې هر لور ته جنازه شـوه
ګرېوانونه ترلمن پورې بيږه شول
د کفن خبره پاتې شوه، زړه شــوه
عرش پرې نولي له آسمانه د نور څاڅکي
چې سنګر کښې د شهيد وينه د پوه شوه
او ښکې لاندې کړې د وينو بهيرونـو
د غمونو قافله د پره درنه شـــــوه
آزادي به پرې سرلوړې ځې «رفيعه!»
په سرلوړو ګړو چې لار پخه شـوه

۲۲/ ۱۱/ ۱۳۶۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځاروي ګوند ترانه

په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی
چې ترېږ يې نابغه خوګ قهرمان دی
امبا! امبا! امبا!
هورا! هورا! هورا!
« نور به نه وي استثمار د فرد له فرده
بڼ موپاک کړ د انسان د پښولو کرده »
د غوايو غوږبل دل کړی هر انسان دی
په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی
امبا! امبا! امبا!
هورا! هورا! هورا

* * *

« نور قابض زموږ ملکري په هرڅه دي
که غوجلي، که څنګلونه، که وابنه دي
په خپل واک موشروکړی چور تالان دی »
په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی »

(c) ketabton.com: The Digital Library

امبا! امبـــا! امبـــا!

هورا! هـــورا! هـــورا!

* * *

ای شارو و ملګرو خوښ شئ، خوشالیږئ

وېرانونه موتول خپل دی پرې پنډوېږئ!

ګلان خوږئ په بڼو کښې یې تاوان دی!

په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی

امبـــا! امبـــا! امبـــا!

هـــورا! هـــورا! هـــورا!

* * *

د خوګانو مشري وېره وېرافتخار دی

د غوایه بغـــاوت نوی ابتـــکار دی

د شارویو نهضت توند پرغ روان دی

په ژوبڼ کښې خوشالي ده چـــراغان دی

امبا! امبـــا! امبـــا!

هـــورا! هـــورا! هـــورا!

۱۳۵۸/۷/۲۳

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

وینه او مینه

وینه په مینه توئیږدو تر پیدا

په کومه مینه؟

د وطن په مقدسه مینه!

په هغه مینه چې تر پاکه بله مینه نشته

او هغه وینه چې تر صافه بله وینه نشته

دا وینه جوړه د وطن د مور له تیو نه ده

دا وینه وینې د چینو له سپینو پیونو ده

دا د وطن د مور له وینې ده

له مینې ده

دا د وطن په لار تو یېږي

زرغونېږي پر ې،

تازه ګلونه،

سره ګلونه،

د لاله ګلونه،

په پسرلي تازه کوي د وطن د بڼتي غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د وطن په لار تویېږي له دې وینې قربان!

چې د وطن ناموس حوندي کړي له دې مینې قربان

وینه په مینه تویېدونکې پېدا

په کومه مینه؟

د وطن په مقدسه مینه!

۱۳۵۸/۲/۱۰

وردګ، آبدره

سالنګ که سالنډ*

"هندوکش" مو له ازله عدوکش دی

چا چې کړې پرې تېرې، تېرې یې شنډ دی

خو روسانو چې یې زړه تر غوږ وزلنده کړه

دوه یې وخوت ویل: "سالنګ نه دی سالنډ دی"

۱۳۶۱/۸/۲۰

پېښور

---

* دا تورقه په سالنګ کښې د سوونو روسانو د مړ ډاریدلو په ارتباط ویله شویده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمونیستي

خلک قتلول "بشر دوستي" بولي
کور د چا په زور نیول "دوستي" بولي

جنګ او تجاوز ته نوم د "سولې" ورکوي
حق پایمالول "حق پرستي" بولي

چور ته، لوټ ته "عدل"، "مساوات" وایي
لوټ تیري "د سولې همزیستي" بولي

روس ته غلامي کول "شرف" ګڼي
لار د آزادۍ نیول "پرمختګ" بولي

کور په کور نفاق کړل "وحدت" شمیري
حق جهاد د دین په "بانډیستي" بولي

فسق، فساد "اخلاق"، او باطل "حق" ګڼي
ټولې بشري هستۍ "نیستي" بولي

هر څه یې چې په قاموس کښې وي
ګرانه بس همدا "کمونیستي" بولي

۹/۱۰/۱۳۶۱ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوینو رنګ

په ګلبڼ کښې پاڼې شوې دي ګلونه
پرې راغلي د خزان دي سره بادونه

سرو لمبو دې سره ګلان له منځه وړي
پاتې شوې يې اغزي د باغ په خونه

طبيعي پسرلی سره خزان تالاکړ
ګل ګېدیو ته يې واچول اورونه

د غوایه عوبل هرڅه سره دل ول کړل
په وطن وکړل غويو غوایه کارونه

د روسې د کبنت له پاره يې قلبه کړل
که کورونه وو یا وو ودان ښارونه

ودانۍ يې کړلې ورانې په بمونو
پرې يې کړ کړل د ځوانانو تاند سرونه

څوک يې کړل په تراکټور ترخاورو لاندې
په چا تېر شول د روسې درانه ټانکونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوك خوراك دماشینګن ځوك دتوپو ښکار شول
چا ته ګور کړل الوتکو خپل کورونه
نه وله اونه زاړه ترې په امان شول
قتل عام شول: ښځې، ووړکي، ځلمي، نجونه
ځوك هجرت ته شول مجبور له ګران وطنه
په چا ډك شول په وطن کښې زندانونه
زندان څنګه د قصاب قصابخانې دي
پرې کوي پکښې غوښې د اولاسونه
په برقي ډنډو وهل دي ځورول دي
په ژوندوني بېلوي ترې پوستونه
درسته ورځ وږل دي، وینې دي، وحشت دی
ځوروي یې په ریشمو لکه پسونه
چې شعور یې و، چې درك، چې یې احساس و
مخ په ګور شول چې ور اوښتل محوونه
چې عالم، چې په څه پوه، چې بادانش وو
پرې انبار یې کړل د خاورو انبارونه
چې وطن ور باندې ګران چې وطندوست وو
د وطن د ښمنو پرېښول مېړونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پردیو زرخرید و نوکـــــــرانـــو
د وطن په بچـــو وکړل ستمـــونه
څو باور دی چې داوینې بې رنګه راوړي
شي پرې تاند به مو باغونه او راغـــونه

۱۳۵۸/۹/۲۳

وردګ، آبدره

سرونه کړل

خلک په شاره هـم ګلونه کـــړي
یار* په ودانه ګېنې بمـونه کـــړي
ودانه ورانې خلک ژوندي خښوي
سرخښول نه دي، سرونه کـــړي

۱۳۵۸/۲/۲۱

کابـل

---

* یار دلته د ملګري، رفیق، تواریش په معنا دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

للــون

د وحشت لړې له فضاء نه به خوريږي، ځي بـه!
د ايمان لاس به په باطل باندې بريږي، ځي به!
د نور د کرښې خنجر ننووت د شپې په زړه کې
نور د تيارو د رګو وينـه به وچيږي، ځي بـه!
د وصال لمر د غږه په څوکو راختونکی سبکارې
د ښلتانه د واورې غرونه او به کيږي، ځي به!
نه به له ياره سره څـه خپل اشنا ديار تـــه
د رقيبانو سره مخونه به توريږي، ځي بـه!
د بري زړی به زرغون شي د شهيد په وينـــو
دا هرزه بوټي په للون له منځه ځيږي، ځي به!

۱۳۶۱/۱۰/۹

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

داوطن

داد افغان وطن دی ،
داافغانستان وطن دی ،
د تاریخ پاڼې یې زرینې دي ،
په وینو سرې دي اورنګینې دی !
* * *
داد افغان وطن دی ،
داد اتلانو کور دی !
دا د وطن په مینه مستو شازلمیانو کور دی
سرونه ږدي په خپل وطن ،
خو د ځا پښو کې نه ږدي ،
له افغاني غروره ډک سرونه !
دوطن ننګ کې ،
د ډګر په جنګ کې ،
خوښیږي مرګ ته ،
هیڅ وخت نه خوښوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کور په منځ کښې د تلتك مرګونه

* * *

دا د افغان وطن دی ،
دا د عقابانو ځاله ،
دا استعمار قفس ته نه ننوځي غاره !
په خپله پاکه او آزاده خاوره ،
کله پرېږدي د بل ناپاك پلونه !
دا استعمار بابښې په ځمکه ولي ،
د دوی ځایي کونګان په خاورو منډي ،
نه پرېږدي ، نه پرېږدي
په خپل دې مقدس وطن کې
د مردارخورو ټپوسانو د وزرو ټپېدل !

* * *

دا د افغان وطن دی ،
دا د مېړنو مېنه ده !
دلته پردي تېری کوونکي تم کېدلی نشي !
که شي پښېمانه هم په تېښته - تېښته ،
سرونه ورېلی نشي ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

که په ژوندیو پښو راځي
په مړو پښو بېرته وزي،
ځيني يې بېرته هم په هيڅ شکل وتلی نشي
په تېښته تللی نشي
سرخېل ساتلی نشي
دا د افغان وطن دی،
دا افغانستان وطن دی،
د تاريخ پاڼې يې زرينې دي
په وينو سرې دي او رنګينې دي.

۱۳۵۸/۲/۱۰
وردګ، آبدره

د شهيد وينه

که سينه سينه د کابل سينه
ته چې رالوېږې ترابا سينه
سوات ته غېږ ورکړې خوږې ګلګېږ نشي
په يون کښې ساتې د شهيد وينه
اټک ۱۳۶۴/۶/۱۲

څه ونه وایې؟

په ملک د بل حکمراني ده چې څه ونه وایې؟
د سره ښکېلاک خر دواني ده چې څه ونه وایې؟
کړي وطندوست وطنفروش ، انقلابي قلابي
د تومتونو پرېماني ده چې څه ونه وایې؟
که خپلواکي غواړې چټک څه د زندان په لوري
د مېني مېنه زنداني ده چې څه ونه وایې؟
که سر دې ټيټ نه کړ تېښتېږي د برچې په څوکه
سر ایښودل لویه ځواني ده چې څه ونه وایې؟
دعوه د ټول انسان کوي فکر یې سیمه کې دی
دلته تر اوسه ځانځاني ده چې څه ونه وایې؟
د سردارانو امتیاز دی او س د دوی میراث دی
په عیش او نوش زندګاني ده چې څه ونه وایې؟
ماهر درزي تور استعمار ته سره کالي واچول
رنګ دی بدل زړه خاني ده چې څه ونه وایې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

که تن زندان ته، سر مې دار ته، ځان مې ګور ته درومي
مقابله مې ایماني ده چې څه ونه وایې ؟

۱۳۵۷/۸/۵

کابل، باغ بالامینه

جبه زار

پلار وطنه «جبهه» څه دي بر «جبـــــه» ده
د چا پلار وطنه نشي ځنې کــرلې
له کابل نه کـه کا، بل لــوري ته هڅـــــه
په تابوت کې مړ «جبې» پورې شي تــللی

* * *

پلار وطن جبهې ته ورچې شي ســــړی
د چا پلار وطن جبې نه نه شي کـــړی
«سیل هله وي خښتن چې دخره راشي»
بیا ایله «مـــردار» ژوندی تر ځان شي وړی

۱۳۶۱/۹/۱۰

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشمال له خوا شمال دی

د افغان په پاکه خاوره، نوې دورې راخورې شوې
د توپونو، د ټانکونو، د ټوپکو، د بمــــونو
د شمال له خوا شمال دی، راخوځېږي، راتوندېږي
د آزاد ملت په کلیو، په کورونو، په باغونـــو

***

د اتوپان د غلامی دی، د انوپان د بربادی دی
غواړي وران کړي زمونږ کلي، غواړي وران موکړي کورونو
غواړي وباسي له بېخه، خپلواکی سمسوره ونـــه
چې ورکړي مو پلرونو دي د وینو بارانــونه

***

دا د نوي وخت انګرېز دی، دا د روس سور استعمار دی
په خوږو کې یې ترخه دي، په پستوکې یې زېږه دي
تر انګرېزه خوځل تېر دی، خونیرنګ او رنګ یې بل دی
هغه یې په خوله نشته، چې نیولي یې په زړه دي

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلستومني ماران روزي ملتوبنوته په کور کښې
تود ميدان شي جوړولی ، ډېر پياوړی مداري دی

سرې ريتارې کړي ورپورې ، کړوي يې په ميدان کې
بې خبر خلک پرې راټول کړي دا يې راز استعماري دی

***

کور، کالي، ډوډی شعار دی ، وږي خلک پرې دوکه کړي
خولې يې ډکې له اوبو شي ، چې ورکړ يې په اوبو شي

چې لاهوشې دي سره سيندته، هرهر څه ورځني يوسي
دغه وخت چې په ځان پوه شي، په توبو شي ، په توبو نه شي

***

نن راغلي هدا ورځ ده، په وطن مو افغانانو
په ميدان د سياست کې خوشې شوي سره ماران دي

ډولکي د روس ته ناڅي ، کله خملي ، کله پاڅي
خوروي په ملک کښې زهر، ډېر بې رحمه دښمنان دي

***

بدل کړي يې خپل رنګ دی ، هر يو کار يې د نيرنګ دی
را روان په نوی لار دی داد عصر استعمار دی

←----

(c) ketabton.com: The Digital Library

په رنګونو غلط نشي، نیرنګونه یې رسوا کړه
د افغان اتل ملته! بیا دې وار دی - بیا دی وار دی

***

د تاریخ عنبتلیه زویه، بیا پرکار ده ستا میړانه
چې ژوندي درنه یونسي، د ښمنان دې خپل سرونه
ستا په وار به ګوزاریږي، ستا په توربه ختمیږي
استعمار ته په سرو رګو، څو یې سره ګوزارونه

***

باوري یم! باوري یم! آزاد کله غلامیږي
ولاړ شوي، روان شوي پښتنګان د آزادۍ دي
افغان کرې بیا قیام دی، ننی یې بیا ترلی لام دی
وړاندې کړي یې میدان ته سربازان د آزادۍ دي

***

بیا دک شوي سنګرونه، بیا په غرونو کې مورچې دي
بیا جګړه ده په توپکو، په چړو او په لښتونو
بیا د توپ اوردو ټانکونو، د بمو مقابله ده
په تبرونو، په لورونو، په ډبرو، په سوکونو

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا راسي خبرونږ د ملت د قربانيو
د افغان د مېړنوالي، شهامت او د بريو
په ټوپك نيسي توپونه، په ډلګي نيسي غونډونه
په تش لاس به ټانك ورخيژي روسان نيسي ترمريو

* * *

بيا سره کړي يې ده زمکه، دا دې وخت سرو استعمارته
د «ګوره» په سرنوشت يې اړولي «سره روسان» دي
بيا د سرپورته کولو که خداى کاندې بېرته نه دي
په کاري ګوزار بې ويشتي د لستوڼي سره ماران دي

* * *

له سرو ونو نه تېرېږي، په خوښيو، خوشاليو
له وطنه نه تيرېږي، په لويشت - لويشت يې بدي سرونو
چې سمسوره شي، چې شين شي، چې آباد شي، چې زرغون شي
سپېروي پرې د سرو وينو، خونړي سره سيلابونه

* * *

باوري يم، باوري يم، غلامي به ختمېږي او ده
را نږدې اتل ملته! اوس شيبې د خپلواکۍ دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په څو ورځو به څو شپو کې، نتیجې به راوتـــلو
د غازي د میړنوالي، د شـهید د قربانۍ دي

۱۳۵۸/۴/۲۵

وردګ، آبدره

ستالین او امین

د هر ظالـم خونخوار ویښتیا ده چې "ستالین" دی
خو سل ځله او س ـ او ښتی تري «امین» دی
خلک وژني، کلي سیځي او ښار وران کـړي
د ملت په کورکې جوړ ملي ښــاورین دی

۱۳۵۸/۲/۲۱ کابل

یو بیت

زما د ژوندانه بې ثباته تلـون کـې
زما د فکر رخته ښه شوې زوړ نه شوې تازه شوې

۱۳۶۵/۶/۱۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

توقفگاه زمان

اینجا پلچرخیست
زندان بس بزرگ
افسانهٔ سازقرن
اینجا همینجا
هزارها هزار
انسان این وطن
فرزند این خاک
سرمایهٔ ملی
درخاک وخون چومرغ نیم بسمل تپیده است!

* * *

اینجا پلچرخیست
زندان بس بزرگ
اینجا کتاب نیست
قلم در قید و بند
رادیو وتلویزیون

(c) ketabton.com: The Digital Library

بودن بود گناه
تلاش علم و فضل
جرمیست جرم سخت !

* * *

اینجا پلچرخیست !
زندان بس بزرگ !
اینجا زمان نما
آهسته میگردد
آهسته - آهسته !
اینجا ثانیه گرد
اینجا دقیقه گرد
اینجا ساعت نما
یک از دیگر آهسته میگردد .
به پیش نمیرود
گویا که درینجا توقفگاه زمان است !

کابل ، پلچرخی ۱۳۵۸/۱۲/۱۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ننګ تدبیر

لاس مې که خلاص دی خو په ذهن مې زنځیر پروت دی
چې نګران وطن مې د پردو په لاس اسیر پروت دی

له ما نه مه غواړئ خوښي، خندا، هوس خوشحالي
چې کور په کور مې د ملت په کورکښې ویر پروت دی

روښن فکران، رښتین فکرانو ټول خواره واره کړل
څوک په مرستون، څوک په زندان، څوک په بونیر پروت دی

ملت ویرجن، چاپیر ویرجن، زمکه آسمان ویرجن دي
زما په شعر د ویرجن محیط تاثیر پروت دی

د وطن زویه! په تا وخت د امتحان راغلی
د تا په غاړه د وطن د ننګ تدبیر پروت دی

۱۳٥۷/۱۱/۲۷

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوړېدلی؟ افغانستان

که وه ونه، که کلا وه، که انسان
چې د زمکې پر مخ وو څه شی ودان
په ټانکونو، په بمونو یې هوار کړل
ښه یې وغوړاوه ګران افغانستان
د کورو په ځای یې وویشل ګورونه
خو بې شنختې او بې ښنې، بې نښان
د کالو په ځای یې خلاص کړو له کفنه
نې راپرېښوده لمنه، نه ګرېوان
د ډوډۍ په ځای یې وینې را خوراک کړې
کړل ماره زموږ په غوښو یې لېوان
کړل یې لوټې - لوټې کلي، لوټ کورونه
په لوټمار پسې خواره شول لوټماران
کور، کالي، ډوډۍ یې واخیستل له خلکو
په وژنه یې هم اړ نه شول خلقیان

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوك د باندې ، څوك په بند کې تر تيغ تېر شول
شول خواره واره ، خوار ه - خواره يـاران

چې تو دې به پرې زمونږ مشـاعرې وې
بېل شـول هغه شـاعران او اديـبـا ن

نه يې لورى ، نـه لـودن ، نه يې درك شـتـه
شول بې پتې دوطن د پت زلميـا ن

دوطن دښمنو کړل د حمـکې زړې
دوطن په مينه مست خيـالى ځوانا ن

تو يې شـوې دومره وينې په وطن کـښې
نه يې اوښکې شي وڅلى ، نـه بـاران

د برچې او د نېـزې پــه څـوكه باندې
خاينانو غو ښتل ځان کړي امينـا ن

د برچو او د نېزو تر څوکو لانـدې
د دوى زړه ؤ صـادقان کړي خـاينان

خبر نه وو چې وخت نشي غولـولى
چې خاين او امين بنـيي دى زمـا ن

روسيه شول هم ملت ته هم تـا ريخ تـه
په روسـيه باندې يې وپلوره ايمـان

ددوی زړه ؤ چې افغان د روس غلام کړي
روس ته وسپاري آزاد افغانستان

خبر نه وو چې زمري په زنځير نه دي
په قفس کښې ژوندون نه کړي عقابان

دوی پوه نه وو تل به دا افغانستان وي
په جهان کښې څو ژوندی وي یو افغان

چا چې کړې ده سودا د ملک پلورنې
دي منډلي يې په ګور شاه شجاعان

چې سپک ګوري د وطن د مورلن ته
سپک په ژوند وي هم په مرګ دا حراميان

د تره کي عونډي مړي د لښ له لورې
شي ناولي روح يې باد سره روان

دامين عونډي د سپي په شان مردار شي
د پلیت مړي يې قبر وي ويران

چې اسلاف يې اول سپک اوبسي ورک شول
دي اخلاف يې هم په دې لاره روان

دا وطن د ښکلا ګګرو هدیره ده
ژوندي راشي، مرهم نه شي ایستی ځان

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغان ملت وطن افغانستان دی
د لته ژوند کړی شي رښتيني افغانان
چې راغلي ببرته نه دي ژوندي تللی
د پر قوي استعمارګر ددې جهان
دا وطن د آزادۍ په خښته روغ دی
دی تل ژوندي غلامۍ نه په امان
آزاد ؤ، آزاد به وي، آزاد به اوسي
آزادي يې ده ليکلې په فرمان

۱۳۵۸/۱۱/۱۷

کابل

دُرداني

د ماشوم په لاس مې ورکړې دُرداني
ځکه داسې شوې دانې - دانې دانې
چې له شونډو نه يې هېڅ شرلای نشو
نن په ما باندې رشيدکړې زماني

۱۳۶۲/۱۱/۱۹

پښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

مناجات

بیت نیکه علیه الرحمه یو مناجات ویلی ؤ :

دا وګـــړي د ږرکړې خـــدایه !

لویږ خــدا ـــیــه ! لویه خــدایه!

خو کله چې په داؤد خان کښې زموږ هیواد وال د بیکارۍ له لاسه ایران او عربستان ته په مزدورۍ پسې ولاړل ، په عربستان کښې به څوروول کېدل، شړل کېدل او سپکېدل او په ایران کښې به کله د قاچاقبر په نامه اعدامېدل او کله به یې نور زجرونه ګالل نو زه دې حالت وځورولم او د بیت نیکه د مناجات څواب مې په دې ډول ووایه :

[۱]

دا وګړي د ږر شول خـــدا یـــه !

لـویـه خـــدا ـــیـــه ! لـــویـه خدایه!

د خوراك او څښناك په غم کې   خواره شوي په عـــالــم کـــې

له عربو تـــرا یـــــــرانه   لا لهاند او ســـرګـــردا نـــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د روژې په لمبه بنـــوري   دي بې ستوري او بې سيوري
لېږ د بېدلي له خپل ځــــايه !
لويه خدايه ! لويــــه خدايه!

د دوی مېنې کوي کښتـــې   د کــوي د نورو ښــتې
بشري قوت بې دروملی   هومــره مــومي چې بې شرمي
د پردو له خــوا ځـــوريږي   د مېښت په ځای مړکيږي
ژوند يې غم دی ســر تــر پــايــه
لويــه خدايه ! لويه خدايه !

د اولس وينه وچيـــږي   د خـو تنــو جــام ډکيږي
د کيږدی زامن هېر شوي   د بنګلو ښستن د پر شوي
معنوي ورځ په ورځ خوارېږي   او د دوی سات په سات مړيږي
لوی واکمن شـــو رانـــمـــا يـــه !
لويـــه خـدايـــه ! لـويه خدايه !

تو له دې نه دي هم تېر شي؟   د دې وږيو شمېر دې ډېر شي؟
وږي تږي دې زيـاتـېږي؟   بيا له لوږې دې مړه کيږي؟
داسې ژوند سه دی که مړينه؟   چې مړ ژواندي ژوند کوينه؟
د تاخه ده ســکـي رامـــــه!
لويه خـــدايــــه ! لـــويه خدايه!   کابل ۱۳۵۶/۲/۲۷

خو کله چې د غوایه ترغوبل وروسته په ۱۳۵۷ کال کښې په افغانستان سره بلا را نازله شوه او زموږ مادي، معنوي او بشري هستي یې ونغړله د خپل تیر مناجات په ځواب کښې مې دالاندې مناجات ووایه :

[۲]

دا ولې ورک شول خـــدایـــه!
لویه خدایه ! لـویـه خدایه!

سور وحشت پرې رانازل شو یو د بل د سر قاتـل شـو
د سرو وینـو سیند روان دی اوردی، وینې دي، افغان دی
هیواد ټول په وینو سور دی وحشیانه قتل او چور دی
وطن وران شو درد نمـایـه!
لویه خدایه ! لویه خدایه!

لوټماران ورته راغـلي مال او سرته یې دي غـلي
کور په کور باندې ویرخور دی د چاپلار مړ د چا ورور دی
هر لور وینې - وینې - وینې کله شوې دي ترې میـنې
هرخوا ډکه له وای وایـه
لویه خدایه - لویه خدایه

څوک شهید کړل الوتـکو څوک یې مړه کړل په ټوپکو
په چاپیریوټل بمونـه پرې یې بل کـړه سره اورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک خوراك شول د کوليو   د وحشت د سروړ لیـــو

د چاکور وران شو له ځــــايه

لويه خـــدايه! لويه خـدايه!

څوك ژوندي په ځمکه خښ شول   څوك د ځان په وژله خوښ شول

د چاقطع شول ســــرونه   د چا غوښې پښې او لاسـونه

څوك تکتړ کـړل خـاوروالــدې   څوك راوويتل د بانـــــدې

ټول په وير شول سرتر پـا يـــــه

لوير خـــدايه! لــويه خدايه!

ډېرې مېنې وې سپېرې شوې   د وطن هستي ايرې شـــوې

سره کموت وارو تبـا کــړل   عالمونه يې فنا کـــړل

څوك ژوندي ولاړل څوك مړ شول   افغانان خواره وار شــــول

له ماره نه ترگـــــدايـــــه

لويـــه خـــدايه! لـويه خـدايه!

دا وگړي وو ډېر شـــوي   هرې خواته خواره شوي

په خپل ډك کور کښې وو وږي   د او بو په غاړه تــږي

د مړښت په بدل مـــړه شول   په غمو بانديې ماره شــول

د تا داوه پکښې رايـــــــــه؟

لويه خـدايـه! لــويـه خدايه!

۱۳۶۱/۸/۱۸

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

درزونه

د حسرتونو په دنیا کې مې عیشونه زیات شول
هومره مې درک زیات شو چې څومره مې دردونه زیات شول

د بېلتون اور مې د زړه خامه خونه ښه پخه کړه
مینه مې ځکه تنوره چې څومره پرې اورونه زیات شول

د پروا غږیو مې په بڼ کې سر راپورته کړلو
اغزي که ډېر شول ورسره زما ګلونه زیات شول

د غلامۍ سره زنځیرونه زیاتي مات در واخله
چې مې په پښو کې په لاسو کې زنځیرونه زیات شول

ښه دي د غوټۍ پرېکړې لاره یې را وښوده
که مې سوچونه، که فکرونه، که چورتونه زیات شول

نور به د ژوند کاروان نه بندم د سبا په غاړه
زما درانه ـ درانه غمونه له پرونه زیات شول

د ناکامۍ څپېړو لار د کامیابۍ پرانسته
د نا امیدیو په سبب مې امیدونه زیات شول

(c) ketabton.com: The Digital Library

له سرنه تېرو ليونو د صف سر لاري شومه
چې په شليدلي ګريوانه کې مې درزونه زيات شول

۱۳۵۸/۵/۳۱

پېښور

عقد

قران چې وويني قرآن نه ويني
چې پيمانه وي بيا پيمان نه ويني
عقيدې نه لري عقدې يې په ړي
ځکه د عقد سا تلو ځان نه ويني

۱۳٦۲/۷/۲۷

د اتفاق صف

نفقه يې چې ده نغښتې په نفاق کښې
چې يې شق او تخصص دی په شقاق کښې
کاميابي به هله غيورو خلکو!
چې ځای ورنه کړئ په صف د اتفاق کښې

۱۳٦۲/۲/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

زندان

نه یم زندان کښې،
د څرخي پله په لوی زندان کښې!
زما وطن ترڅې زندانه تنګ دی
ځکه په هره خوا کښې جنګ دی جنګ دی
د وطن هرلوري په وینو رنګ دی
هر یو افغان له ژوندانه نه تنګ دی
د آزادۍ د بل څراغ پتنګ دی
په ډېر اخلاص سرونه ږدي د خپل وطن په لار کښې
د هندوکش غونډې ټینګ ناست دی د دښمن پر لار کښې
وطن که تنګ دی د دښمن له پاره هم تنګ دی
په هر طرف د میړنو غور ځنګ دی
د مجاهد سوک کار د بم ورکوي
غلیم ته نوی - نوی غم ورکوي

* * *

نه یم زندان کښې
د څرخي پله په لوی زندان کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما وطن تردې زندانه تنګ دی

خو په هر کوټ کښې روان؛

د آزادۍ جنګ دی

په دښمن ځکه تنګه شوې آزادي به راځي

په تودو وینو یې چې کیږي

او به خور هره خوا

په ګران وطن کښې سرخرويي او آبادي به راځي!

۱۳۵۸/۱۲/۲۸

کابل، د څرخي پله زندان

جوړه

بریژنف سولې (!) ته جنګ کړې دې بې ننګه

خو په جنګ - جنګ کښې د سولې مرغۍ مړه شوه

اوس امید دی چې بیا "سوله" (!) ترې پیدا شي

"اندیرا"، له "اندرېپف" سره جوړه شوه

۱۳٦۱/۸/۱۲

پښتونور

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیلانی

نیسه ! لاس طبیبه زخم مې ناسور شو
چې بې نمې شوم ایله مې زړه مسرور شو

غاټول شین و چې راشین شو په بېدیا کښې
خو چې ولې خندل ، زما په وینو سور شو

بې له داره چې ترداره ودروان یم
اوس شوې یوه چې سکښې ورور مې منصور شو

تل چې ګرځم سر وهلی ، بر وهلی
د علیم له لاسه ملک راته تنور شو

د هیواد د لوړو غرونو سیلانی دی
دا رفعت رفیع هاله موند چې مغرور شو

پېښور : ۱۳۵۸/۶/۱۱

یوه لنډۍ

ترکیه داسې دې کور وران شه
لکه چې وران دې کړل زمونږ ودان کورونه

۱۳۵۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

پور

(د هېر لنډ بحر شعر)

وطن کور دی وطن گور دی
وطن پلار دی وطن مور دی
دده نوم د ژوند اخځور دی
دده یاد د زړه تکور دی
دده عشق د ایمان زور دی
په بېلتون کښې یې سور اور دی
بل وطن کښې ژوند پېغور دی
چې وطن نه وي ورک لوری دی
په وطن پسې مې شور دی
استقلال یې
په ما پور دی

۱۳۶۳/۱۱/۱۰

پېښور

د رحمان بابا په لیکه :

د سپېدو خط

شپه او ورځ د ژوند لړلې مې په غم دي
جوړ غمونه مې له غمه سره سم دي

ژوند تېرېږي خوښي نشته، غم را درومي
خوشې وايې: شم، ښادي وبله ضم دي

زه پوهېږم دغه چارې د آسمان دي
او که تربښې مې د لوح او د قلم دي

نور و نوره شپه هم ځان ته رڼا ورځ کړه
زما ورځې هم پوښلې په تورتم دي

د افغان د انغان دود آسمان ته رسي
سرې لمبې ور باندې بلې د ستم دي

د وطن سکون، آرام يې دی مات کړی
په هر لوري د بمونو زېر و بم دي

په هر کلي، په هر ښار، په هر ديار کښې
د افغان ملت وګړي په ماتم دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د وینو ارزانې په وطن وینم
درنه وینې مې مدام د سترګو نم دی
میرویسي فال د بابا په دیوان ګورم
بیا پردې منګولې خښې مې په چم دي
ها کشور چې ده په شعر معطر غوښت
بدبويه پکې خورې د تانک وبم دی
د سپېدو له سینه خطر داسې ښکارې
چې رابرې نښانې د صبحدم دي
دې واره قبر کښې لوی عالم وید ه دی
د رحمان د شعر کوکې په عالم دي

حمل/۱۳۶۴

بریژنف

یا زوی مرې*، یا پښې مات**، یا چانمارې***شول
چې کار به کتلي چا افغانستان نه
بریژنف چې په دې خاوره تېرې وکړ
شو نږه چا ود ارمان یې یو ورځ ګورستان نه

۱۳۶۲/۱۱/۲۲

* لکه چنګیز، ** لکه ګوډ تیمور، *** لکه سکندر مکناتن او کیوناري

(c) ketabton.com: The Digital Library

وینې

وینم په هره خوا کښې وینې - وینې
په وینو تکې سرې دي مینې - مینې
بشر دی تږی د بشر وینــــو ته
څښي یې په مینه - مینه ، پیـنې - پینې

* * *

په خولو بشر وایي : بشر غواړي
خو په عمل کښې شور او شر غواړي
سوله ، ورورولي ، برابري وایي
خو په میدان د جنګ ښکر غواړي

* * *

بشر د ښمنه به څوک خبر کــــړ مـــوي؟
بشر دوستان چې سرې لمبې بلــوي
کله کامبوج ، کله ویتنام پرې سیځي
یو یمني بل یمني قتلوي

(نیمګړی)

کابل / ۸/۱۲/۱۳۵۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

انجام

(د ترهکي په مرینه)

د وطن مور مقدسه ده درنه ده
احترام یې احترام د احترام دی
پاکه غیږه یې هم پاکه هم سپېڅلې
د هرچا تر حق یې لوړ د حق مقام دی
په اغزو کښې یې هم ګل عوندې ښکلا ده
په خزان کښې یې هم عیش مستدام دی
د ربښتینې زوی له پاره یې پرېښو کښې
هم خوبني ده، هم هوس دی، هم آرام دی
سر پرې بندي د نور و پښه به پرې پرې نږدي
د مرګ لوري ته یې هر د ښېرې ګام دی
چې ناموس حیا یې ساتي هغه زویه
ګرامي دی، په کابل، کړ په باګرام دی
(خو) چې پلو تري یې په سپکه سترګه ګوري
تر بېنکې نه سپک دانمك حرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې خیانت ورسره کړي مخ یې تور ېږي
د وطن خاین په هر وخت کې بد نام دی
چې آبرو او حیثیت یې په بل پلوري
چې د مور په غیرت کښې پروت د بل غلام دی
رسوا کیږي، بدنامیږي، منفوریږي
انتقام یې انتقام د انتقام دی
لعنتونه هر لوري پرې وریږي
چا چې کړی یې د زویو قتل عام دی
د امین په نوم که وي هم چې خاین وي
د خیانت مزل یې لنډ، آس یې ناکام دی
تره کی غوندې تزکیږي په ګولو کښې
ترګولی یې چې چا په بم و بام دی
په ژوند سپک شي بیا په سپکه پسې ورک شي
چې یې مورته نظر کړی هسې خام دی
مرګ یې سپک وي، پس له مرګه هم سپکیږي
دا خیانت، دا یې آغاز، دا یې انجام دی

۱۳۵۸/۷/۱۸

پېښور، بالاحصار

(c) ketabton.com: The Digital Library

اورپورې شو

بهاره مه راځه ګلونو باندې اورپورې شو
چې پرې راتلې په هغو غرونو باندې اورپورې شو
چې تا به ښکلي کړل په ګلو، مونږ بې سيل کاوه
په هغو ښتو او کڅونو باندې اورپورې شو
د ګل د رنګ د رنګو وينه سرې سيلي کړه وچه
هم بې په بوي، هم په رنګونو باندې اورپورې شو
د زېړو ګلو پر ځای سرې لمبې تاوېږي يکسې
د پسرلي په چمنونو باندې اورپورې شو
د شګوفې موجونه لوټ کړه د وحشت پوچونو
د ګران وطن تاندو باغونو باندې اورپورې شو
ګلاب، نرګس، مرسل هر يو يځيل ځای وسوځېدل
په رامبيلونو، چامبيلونو باندې اورپورې شو
د بنفشې، شبو، ببرې ځانګې لوخوړې شولې
په ميخکونو، ريحانونو باندې اورپورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې هم یې بوي، هم یې ښکلا وه، هم ميلې پرې کېدې
د ارغوان ښکلو ښاخونو باندې اور پورې شو

د هيڅ افغان له پاره ځای د آرام پاتې نه دی
هم په فرشي، هم په فرشونو باندې اور پورې شو

چې ګل يې پسې ښکل کړې او دې به تر وريله یووړه
د هغو حورو په پرونو باندې اور پورې شو

چې يې ټومبلي پګې وود پسرلي ګلونه
په هغو تورو وربلونو باندې اور پورې شو

نه لاله زار دی پاتې شوی نه خارزار پاتې دی
هم په ګلو، هم په خارونو باندې اور پورې شو

د اګران اوخوږ جنت نظير وطن لنبه لنبه شو
هم په سارا، هم په ښارونو باندې اور پورې شو

د اور حلقو کښې دې راګيرې د وطن سيمې مو
چې يې په کليو، په کورونو باندې اور پورې شو

چې دوی ته کور و او دښمن ترې وخ سنګر و د دوی
هغو کلاو او برجونو باندې اور پورې شو

د ننګرهار د ګلو هار پروت د شهيد په قبر
په شنو سمسورو کونړونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اليشنګ ، د اليګار سيند و نه سره ښکاريږي
چې د لغمان په ښتو فصلونو باندې اوږ پورې شو
د جګدلک د وينو ډک يا قوت لنبه - لنبه شول
د ماهيپر په کړن ليچونو باندې اوږ پورې شو
په شيوه کيو را ښوه شوې د دښمن لښکرې
د کمريو په کمرونو باندې اوږ پورې شو
باغ بالا باغ د بلا شو افغانانو لـــره
فرغه يې فروغ کړه په بندونو باندې اوږ پورې شو
بالاحصار او کښې ايسار کابل توته - توته شو
ښکلي پغمان په محلونو باندې اوږ پورې شـو
په استالف کښې لمبې - لمبې ګولۍ و اوريدې
د شمالي په ښتو تاکونو باندې اوږ پورې شو
شکر دره او ګلدره داور دره غوندې شوه
هم يې په غرو ، هم په رغونو باندې اوږ پورې شو
پروان په زړه باندې پر يمانه ګولۍ و خوړلې
د ګلبهار په بهارونو باندې اوږ پورې شـو
غور بند کښې بندې دي لوخړې د روسي ټانکونو
چې د پنجشير په زمرګونو باندې اوږ پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغل سرخ دنند ارو لاړې اوس شاړې شو لې
د لاله زار په ګلزارونو باندې اور پورې شو
په شهرستان او مالستان کښې ښار او مال تالاشول
بامیان ته ګوره یادګارونو باندې اور پورې شو
میدان ، میدان دخونین جنګ شو، په سرو وینو رنګ شو
تنګي ، خوات په شنو باغونو باندې اور پورې شو
لوګر ، ګردیز په اورکښې پټ شول د اورین بموتو
زرمل اور ګوبنې اور ګونونو باندې اور پورې شو
د آسمان څکو ننبتر ونو ځای سکروټو ونیولی
چې د پکتیا په ځنګلونو باندې اور پورې شو
د تاریخي غزني له زړه نه دوړې پورته شو لې
په حصارونو، ښارتونو باندې اور پورې شو
په قره باغ ، شلګر، مقر بمونه و اوریدل
د شنه زابل په بادامونو باندې اور پورې شو
د کندهار تاکونه لاندې کړل خوني ټانګونو
په ارغنداو او په کرزونو باندې اور پورې شو
په لښکرګاه د سره غلیم لښکرې وبلوسیدې
دزاړه بُست په تاریخونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیستان سور اور شو په نیمروز کښې سختې ورځې راغلې
د دلارام په آرامونو باندې اور پورې شو
په ارزګان کښې ارزونګانې خاورو لاندې کړلې
بې غوره خلکه په غورونو باندې اور پورې شو
فراه فرحت له لاسه ورکړې، د دښمن له لاسه
د استقرار په شینډنډونو باندې اور پورې شو
هرې دهرې قواؤ وران کړ په وحشي جنګونو
د مدرسو په منارونو باندې اور پورې شو
د شنه بادغیس پښتو لاخولې پر ناټ سپېړلې نړوې
ترشول مات وړاندې په شولونو باندې اور پورې شو
په میمنه کښې یې د امن مېنه پرېښوده
د جوزجاني په یادګارونو باندې اور پورې شو
اُم البلاد د خبیثانو په لاس وسوځېده
په هغو لوړو بېرغونو باندې اور پورې شو
په سمنګان کښې د مېړانې یادګارونه وسول
سنګلې تخار او بغلانونو باندې اور پورې شو
په چار دره کښې ماشومان لکه د ورو حلال شول
د کندز کلیو او کورونو باندې اور پورې شو

چې د واخان د پګړۍ ول يې د روس پښو کښې کښېښود
د بدخشان په سرو لالونو باندې اور پورې شو

***

چې به سجدې پکښې کېدلې د پاک رب حضور ته
په هغو پاکو محرابونو باندې اور پورې شو
کورونه وران، اورونه مړه، تغرې ساړه ـ سالې شول
د روس له لاسه په اورونو باندې اور پورې شو
دېرې مو ولاړې ادېرې شوې ادېرې ايرې شوې
کورونه څه چې په قبرونو باندې اور پورې شو
تنها ژوندي او ژوي نه دي چې سره اور وسېځل
په زيارتونو مزارونو باندې اور پورې شو
چې فرش د ګلو به د توږې کېږدې د غم تر څو
په هغو د ښتو دامانونو باندې اور پورې شو
هم د کېږدۍ او هم د ږمونو مراندې وسوځېدې
د عشق او مينې په تارونو باندې اور پورې شو
د سرو او ښانز کاروانونه به نور چېرې لېږدي؟
چې په کېږديو، پېټولونو باندې اور پورې شو

←

(c) ketabton.com: The Digital Library

رمې اوس نشته، په ګلو هم ګولۍ واورېدې
په ايلبندونو، څرڅايونو باندې اورپورې شو
چې له مستۍ نه به اوبو پکښې ټوپونه وهل
هغو شپلو، هغو ناوونو باندې اورپورې شو
چې به مېلې وې، ساتېرې به وې، سيلونه به وو
په اختونو، په جشنونو باندې اورپورې شو
د ژوند لمحه - لمحه په سره وحشت لنبه - لنبه شوه
په ورځو، شپو، په مهالونو باندې اورپورې شو
چې انتظار به د پردېس لالي کېده ورپکښې
په هغو لارو کندوونو باندې اورپورې شو
ليلا به ونې ټولول، لالی به لوخنګه کړي
چې په لوونو درمندونو باندې اورپورې شو
د خزانونو پاڼې سوې نه دي ايرې - ايرې دي
د بهارونو په هارونو باندې اورپورې شو

* * *

سهار غوبل دعوايه وشو، روس ما بنام ته راغی
په سهارونو، ما بنامونو باندې اورپورې شو

←

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ثور برج ، د جدي برج په موږ قیامت راوستو
خونه په هسک ، نه په برجونو باندې اورپورې شو
په شپه بندیز ، په ورځ ګرځېدو باندې بندیز کېښودل شو
د آزادۍ په ساعتونو باندې اورپورې شو
چې د اسلام او د ملي فرهنګ دښمن پرې راغلل
په مکتبو او کتابونو باندې اورپورې شو
تنکي ځوانان او ماشومان په اور کېښې وسوځېدل
په ناسپړلو ارمانونو باندې اورپورې شو
دا اوښکې وینې سرې ګډې دي خوناب جوړوي
که په تنکیو کبابونو باندې اورپورې شو
چې به رپاند وو د غیرت او د عزت په شمال
اوس په شملو او پلوونو باندې اورپورې شو
چې یو بې سر قلم او بل به یې نظر قلم کړ
په هغو تورو، قلمونو باندې اورپورې شو
د پرون هغې مودنن په اور کېښې وسوځېدې
د بره تلک په تکلونو باندې اورپورې شو
انسان یې ناوړي د آسمان فضاله دوړوه که
د مظلومانو په آهونو باندې اورپورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

روسیه به څنګه روسیاهي کړې اوس له خلکو پته
چې د افغان په افغانونو باندې اور پورې شو

***

که زما مینه روس کړه ورانه خو مزه یې وکړه
چې هر ـ هر ځای یې په ټینکونو باندې اور پورې شو

د هر خوږ من افغان په زړه کښې خوښي ودوېده
چې د دښمن په واحدونو باندې اور پورې شو

د هرې بورې مور د زړه د زخمو خولې ورغلې
چې د لیـنن په سرو بچونو باندې اور پورې شو

شوبلې یې ورانې عصري زور یې تول اوبه ـ اوبه شو
په زغرورو جهازونو باندې اور پورې شو

د ګران وطن په هره برخه کښې په څوـ څو ځله
په قطارونو قطارونو باندې اور پورې شو

په ډېرو سیمو کښې د روس قوي ـ قوي پوځونه
صفاً صفا شول، په صفونو باندې اور پورې شو

ایمان ترګوره چې ټوپك په ټانك کښې لاره کوي
په پولادینو مقتلونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کم نظر یې چې کتلي وو غیور افغان ته
د سره دښمن په سرو خوږنو باندې اور پورې شو

چې د جنګ اور ته له روسیې نه پکې تېل رادرومي
په هر هر ځای په دې ټېکونو باندې اور پورې شو

چې یې د سولې د کوترې کوڅې وسوځول
الیکوپترو په څرخونو باندې اور پورې شو

هغه سالنګ کښې چې یې جوړ کړ د تېرې له پاره
د روس په سرو وحشي پوځونو باندې اور پورې شو

دارالامان د ښمن ته ځای د امن نه ورکوي
پکښې د روس په میخ‌ینونو باندې اور پورې شو

چې د اوربل په قوماندې یې راډیو ستېشن کړله
د سره ترهکي په هډونو باندې اور پورې شو

چې استعمار کړ روس، خپل بار یې پرې ترځایه یووړ
د خره امین په خرو مغزونو باندې اور پورې شو

دوی که نشکور زموږ سرلوړ د آزادۍ بیرغ کړ
د خلق، پرچم په پرچمونو باندې اور پورې شو

انسان دوستي مې یې اوس ټول جهان ته وښودله
د روس په تشو سرو لفظونو باندې اور پورې شو

که زما کور یې کړ ایره مسکو هم ولړزېده
په کرېملین کښې په تختونو باندې اور پورې شو

***

چې د پولینډ کارګر څوټک دی را اخیستی پسې
د روس په لور او څوټکونو باندې اور پورې شو
چین هم اوس پوه شو چې مارکسیزم دی تریاق د خلکو
چې د مارکسیزم کتابونو باندې اور پورې شو
د کمونیزم شرارت د نیا لنبه - لنبه کړه
په کمبودیا او ویتنامونو باندې اور پورې شو
چې دې پېیلې یو د بل تر څنګ چمتو ولاړ دي
په ناپېیلو هیوادونو باندې اور پورې شو
لوی قدرتونه یو و بل وته په شا تپوي
ایران ، عراق په اولسونو باندې اور پورې شو
په مونږ قیامت دی خو د زړه دوک به مو ووزي هله
که په دې لویو قدرتونو باندې اور پورې شو
چې زور حق بولي د ویټو حق د هغوی دی پکښې
نور په ملګرو ملتونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې کيږي نتيجه يې د جنګ اور کړي لاندې
د ژړيوا په مجلسونو باندې اور پورې شــو
افغان سوځيږي او فرياد کړي د نيا هيڅ نه وايي
جوړې يې په سترګو اوغوږونو باندې اور پورې شو

***

زلمي اتڼ کوي خو ډول ورته د جنګ غږيږي
اوس د ښادۍ په اتڼونو باندې اور پورې شــو
پتمنې پېغلې دي روانې د سنګر په لوري
چې د غرمې په ګودرونو باندې اور پورې شو
ډوډۍ پخيږي خو د لوړ ځای سنګرته درومي
د مازيګر په تنورونو باندې اور پورې شــو
پکښې عکسونه د شهيد د پاکو وينو ښــکاري
سهار ماښام په شفقونو باندې اور پورې شــو
رفيعه هغــه طراوت اوس پــکښې نه ښکاريږي
ستاد هجران سويو شعرونو باندې اور پورې شو

۱۳۶۳/۱۲/۲

پېښور، کوزتاکال

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ځايېږي

وجود مې له خپګانه په وطن کښې نه ځايېږي
غمونه مې دي دومره چې په تن کښې نه ځايېږي

ګلونه خزان شوي دي، باغونه دي وران شوي
د سره خزان با دونه په ګلشن کښې نه ځايېږي

راغلی سور وحشت دی، په اولس مې سور ساعت ګ
سرې وينې د ظلمو په سپين کفن کښې نه ځايېږي

رودونه دي د وينو په هرلوري چې بهيږي
ځوانان دومره قتلېږي چې مدفن کښې نه ځايېږي

ودانې ورانې شوې دي هرلوري په وير لړلي
ويرونه د وطن د مور لمن کښې نه ځايېږي

وطن سور ی - سوری دی د روسيو په سرو ګوليو
تر دې يې زيات زخمونه په بدن کښې نه ځايېږي

خلقيانو داسې ظلم په وطن کښې کړ بر پـــا
شرمېږي پرې تاريخ نې لري ساری سرتر پا

۱۳۵۸/۹/۱۸

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ردیف بندگی

زندگی:
رادمردان
ازهمان اول
بازندان بسته است؛

* * *

زندگی
بردگان روسیه
تابه آخر
در ردیف بندگیست!

۱۳۵۸/۴/۸

کابل، زندان پلچرخی

یو بیت

زما دژوندانه په بې ثباته تلون کېږي
زما د فکر رخته بنه شوې زوړ نه شوې تازه شوې

۱۳۶۵/۶/۱۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوی دام

د سره استعمار نوی دام د ذهن غولول دي

څو کسه کړي د ځان نوم د ملت ورباندې کېږدي

د سره لښکر په مرسته په تخت کښېنوي مغرور

د پاسه نوم د خلکو حکومت ورباندې کېږدي

قومونه سره جنګوي، پلار، زوی سره په جنګ کړي

په ډېره بې شرمۍ نوم د وحدت ورباندې کېږدي

بمونه اوروي په خلکو ظلم چلوي

اور ونه بلوي نوم د خدمت ورباندې کېږدي

آرامه آرامي وي په یو ملک کښې چې دوی ورشي

جنګونه کړي نوم سوله، امنیت ورباندې کېږدي

کوي قتل عامونه د وګړو د ملت

څو نوم په سپین سترګۍ د عدالت ورباندې کېږدي

تړي واخلي خپلواکي او آزادي او خپل اختیار

په خوله نوم د ملت د حاکمیت ورباندې کېږدي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځان په ګټه چوريې کړي کلتور او اقتصاد
خو نوم د ورورولئ او محبت وربانديې کېږدي
غلام کړي بل ملت په زور و لوموکښې يې ښکېل کړي
د خولې په تش ويل نوم حريت وربانديې کېږدي
نازله په ملت کړي سره وحشي ډيکټاټوري
خو نوم اولسواکي، ملي قدرت وربانديې کېږدي
که داوي سوسياليزم ترقي او امنيت
هر څوک به لوی پښتو نه د لعنت وربانديې کېږدي

جدی / ۱۳۵۸

وردګ، آبدره

د مسافر جنازه

له سوې سرې دښتې، له خالو له زړو خيمو نه
د څوکسانو په اوږو د مسافر جنازه
له هيلو ډک زړه د بې پايه دښتې زړه ته ولاړه
د يوه بې کوره، يوه بې کوره مهاجر جنازه

۱۹ / ۷ / ۱۳۶۱، پېښور، کچه کړۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپېدې

سپېدې دي خوښې زما زېرې د سحر لري
په خره پره کښې ترشا څيره د لمر لري
سپېدې دي خوښې زمـــا

***

تياره څيري په ځای يې هره خوا رڼا راوړي
د باطل مراندې پرې کوي د حق خنجر لري
سپېدې دي خوښې زمـــا

* / * *

د تاندو هيلو غوټه څوړين زړگوټی نه پرېږدي
د سرو گلونو په خندلو کښې اثر لـــري
سپېدې دي خوښې زمـــا

۱۳۵۷/۹/۸

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د باغ

باغ زاغ ته حواله شو له دې باغ نه والوتم
بلبل مېن په ګل وم خوله زاغ نه والوتم
زما او د لاله د زړه داغونه سره يو وو
زاغ تن ور سره يو چې کړ له داغ نه والوتم
خطر د تن د پوست وکنه حوړ نه وم الوت ته
له باغ نه کله تلم له د باغ نه والوتم
ارزو مې وه چې بيا - بيا د خپل ځان سولو ته خېژم
پتنګ عزت دې پر سوې له څراغ نه والوتم
لوړ سر مې ټيټ همتو ته هېڅ شان ټيټېدی نه شو
په لوړو عزتونو سر شوم له "بر باغ" نه والوتم
عقاب پر دام کښې نه نښلي دانه دې بل ته کښېږدې
لوړ الوت يم له باغ نه کړ له زاغ نه والوتم

۱۳۵۹/۲/۱۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل جهان

چې آسمان يې پټ په وريځو
توري لړې پرې خورې دي
نې د بخت ستورې ښکارېږي
نه يې "تلې" '
نه "نغري" نښته
او نه يې "کټ د بوږې" پروت دی
نه "پريوونې" يې ځلېږي !

* * *

خو؛
د اوړي سوګند لمر يې
د قيامت دوزخې لمر دی
تو لمخونږي يې ښکاره دي
د خېمو له زړه نه لوېږي
او؛
د ژمي سوګند باد يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمهریر دی !

زمهریر دی !

چې چلیږي

له هډوکو هم تېرېږي

دا دنیا د مهاجر ده

دا جهان د اواره دی !

۱۳۶۴/۳/۶

پېښور

مُجاهد مهاجر

اولسونه ډېر بنګیل شوي، پرې راغلي بنکېلاکګر دي
لا تر ننه مهاجر دي، مهاجر دي له خپل ځایه
خو پر تا چې دا ورځ راغله، مجاهد شوې مهاجر شوې
مجاهد شوې مهاجره! ستا برې به وي ترپایه!

۱۳۶۱/۲/۱۲

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما قاتله!

ارته د نیا د اور تبې شوله زما د پاره
له تحمل نه یم وتلی د دنیا د پاره

اوس راښکاره شوه ملیونونه ککرې په کار دي
ستا د خیالي جنت ددې خیالي بنا د پاره

دا ستا رژیم دی چې ژوندون کړي د انسان پرېږو
زه به ژوند ځار کړم د انسان د اعتلا د پاره

زما قاتله! اما چې نن د بلا په لاسو وژنې
ښکارې ستا لاس یې هم تړلی د سبا د پاره

خبر دی که سر مې تر کټو تر ځمکه لاندې کړلو
د ښکار نهږي یې میوه وکړه هرچا د پاره

زه که فنا هم شم بقا مې په فنا کښې وینم
ځکه فنا به وي زما ملي بقا د پاره

د وحشي ښځې تورې سینې کښې چې بلکه غونډۍ مې
ماته دی ویاړ چې شم بخرۍ دي رڼا د پاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما «هیواد» دی په ختیځ کښې یرې رڼا برواشي
تر تولو ورانديې پرې پلمر څېره د «سبا» برواشي

۱۳۶۰/۸/۲

کابل قلعهٔ فتح الله

د ملت لښکر

سرې پسرلي سور راته ښکارېږي
د لاله داغ يې ناسور راته ښکارېږي
خونړی سيلاب راتلونکی په وطن دی
د ملت لښکر مخسور راته ښکارېږي

کابل / ۲۲ / ۲ / ۱۳۵۸

غلامي

ديوې توري کودتا په ښه راغــــــی
انقــلاب يې د ظلمو په ويټ ســور دی
د افغان د ميړني ملت په تــــن يې
لګــولی غلامی زخم نا ســـور دی

۲۲/۲/۱۳۵۸/ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د محبوب غیرت

ساقي پاڅه پياله راکړه ماله ځان څخه جلا کړه
دا خپل ځان راځني هېر کړه سر سبند و ترمې سر تېر کړه
بزمې مينه لېونۍ کړه بزمې مينه سپېلۍ کړه
چې نيمه ورو دانګم دار ته چې ځان وا چوم انګار ته
چې قربان کړم خپله وينه پرې تر لاسه کړمه مينه
چې منصور د خپل دلدار شم يار ته ور د دار په لار شم
چې سرلوړی شم مجنون ته مؤمن خان غوندې پښتون ته
چې رښتينی يو عاشق شم چې په مينه کښې صادق شم
چې د ميني مينتوب کښې چې د ميني ليونتوب کښې؛
تېر تر ځان شم، تېر تر سر شم
د محبوب غيرت ته ور شم

۱۳۵۸/۷/۱۰

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وي وړې - وړې اشنا تړې ستړې جوړوي
څکه هره ورځ راته خبرې جوړوي

دا د ګرېوانه صدف مې څکه خوله سپړلي دي
عشق زما له اوښکو ملغارې جوړوي

ښکارې چې د سرو رو سانو قبر به جوړېږي پرې
بيا غازيان مصروف ښکارې سنګرې جوړوي

ګوره په ټوپك راګوزارېږي ايمان وګوره
روس که الوتکې نغزورې جوړوي

پوه دې چې سالنګ د سرو لښکرو د مرګ ګنده ده
بيا هم لا نادان ګوره لښکرې جوړوي

داد شرق او غرب ښکېلاك مجرم دا انسانانو دي
تښتي نور آسمان پر لور وزرې جوړوي

څو به په قناد پسې ځي راشه له شاعر کره
ګوره له الفاظونه شکرې جوړوي

۱۳۶۳/۱۱/۲۲

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملي ماتم

کله چې زه پرچمیانو د ۱۳۵۸ کال د کب په دریمه نېټه د لارې له سره ونیولم او زندان ته یې واچولم زما په تن کښې زما هغه تورې جامې وې چې د کمونیزم د یولیم کلنې زورواکۍ په دوره کښې یې زما د غم او وير د ورځو ترخو لحظو په وخت کښې ملګري راسره کړې وې او زه مې هم په تن کښې وې، دا پارکی همدې جامو ته مې ویل شو:

زما جامو!

ای زما تورو!

اې د غم جامو!

تاسې ملګرې یې مدام زما د ځان جامو!

هم د سفر، هم د حضر، هم د زندان جامو!

تاسو زما د زړه د غم ښکارندويي کوئ!

تاسو د لوی ملی ماتم ښکارندويي کوئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما جامو!

ای زما تورو!

اې دغم جامو!

۱۳۵۸/۱۲/۶

کابل دخرخي پله زندان

وطن پلوري

د وطن دخرڅوونکو مرګ روا دی!
که پلورلی یې په "روبل" که په "ډالر" دی
د افغان په پاک وطن کښې یې ځای نشته
که د سره دی، که د تور ښکلاک لښکر دی

تکل

شوم سرګردانه خوله تانه روګردانه نه شـــوم
خوږه جانانه ستا په عشق کښې بې ایمـــانه نه شوم
تکل مې وکړ د منزل په لور د ســـر په بیـــه
ستومـــانه ډېر شوم، خو ښې داده چې پښېمانه شوم

پېښور: ۱/۶/ ۱۳۵۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

راز

که د خولې شي کړای د زړونو لارې مه بندوه!
ګرانه لاليه د رازونو لارې مه بندوه!
نن د وختونو مجبوري که ديوالونه جوړ کړل
د مستقبل د اميدونو لارې مه بندوه!
که ما او تا ته شولې شاړې خبرې شاړې دي وي
خو دې بڅوته د پلرونو لارې مه بندوه!
زما د زړه درمل په تا د تا په ما کېدای شي
خو بنې دې ستا ويې د دردونو لارې مه بندوه!
پرون هېر نکړې، سبا خوار نکړې د نن د پاره
هاتېرې شوې د عمرونو لارې مه بندوه!
که د وروري د شعور سترګې دې په روبلو بړبنې
د لاشعور دې د شعرونو لارې مه بندوه!

۱۳۶۱/۷/۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړ سرونه

ورك شوئ، بې كوره شوئ، بې كوره هم شوئ!
د لوی سفاك، جاني خونړيز د لاســـــــه!
په پاكو وينو موخړوب شـــو وطـــن
د شلم قرن د چنګيز د لاســـــــه!
كلي، ښارونه مو داوړ لنبه شــــول
د نوی عصر د انګرېز د لاســـــه!

* * *

ای د وطن خورو وروڼ امنو!
څوك په شپلو څوك په ړد ښتونو مړه شوئ!
د چا په سر د رانږ تانکونه تېر شول
څوك په برچو څوك په بمونو مړه شوئ!
د چا سينه د ماشينګن موځه شوه
څوك په دړنو - دړنو توپونو مړه شوئ!
څوك په زندان كښې قصابي شوي وروڼو
په كوتكونو، په برقونو مړه شـــوئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک د اعدام په تخته وختـــلي

په ستمونو په ظلمونو مـــړه شـــوي!

د دوزخي ژوند نه وحشت مو ولید

په تکلیفونو، عذابونو مړه شـــــوي!

څوک یې ژوندي په تراکتور رخښ کړي

د ظالمانو په لاسونو مـــــــړه شوي!

سرونه ور مو کړل خو تیت مو نـــکړل

د خبیثانو، رذیلانو پښـــــو تـــه!

د دې وطن د دښمنانو پښـــو تــــه!

۱۳۵۸/۱۰/۸

وردګ، آبـــدره

یو تصویر

دوران کوږ په وړه کښې ناسته ده حیرانه

"خواره" "شته" او "کوږ" یې ټول له منځه تللي

د "وړه" "کالي" او "کوږ" دعوه دارانـــو

په روسي بمونو دي وریته ســــیځلي

۱۳۵۸/۶/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مور غېږ

ماشوم چې له مور بېل شي د هر چا ښېرې خوري
بې واره وار په وار له هرې خوا ښېرې خوري

ښاپېرۍ وي ورته حورې، چې په هر لوري يې مخ شي
که خپل وي که پردي ترې په بيا - بيا ښېرې خوري

ګلونه د دنيا ورته تېره - تېره اغزي شي
د ګل په شان مخ يې د دنيا ښېرې خوري

د مور په ودان کور به يې چې تول عمر راټول وو
د دې ټولې له لاسه د جفا ښېرې خوري

سپين مرۍ، سپين سباوۍ خو ښاپېرۍ يې پرې تورکړي
"سبا" ترې وي هسې "بېګا" ښېرې خوري

خو مور وي ټه هغه د مور د غېږې آرزو نه مري
تېرېږي به داوخت که نن سبا ښېرې خوري

۱۳۶۱/۱۲/۲۱

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

بریالی پاڅون

هر افغان وُ پخپل کور خوښ او مسعود
خپل یې شته ، خپل یې تاوان وُ خپل یې سود
دعادې ژوندون ښښتن وو پخپل کور کښې
نزول هم نه وُ کړ نه یې وُ صعود
بل واکې نه وه ، خپلواک یې خپل وطن وُ
واکداران یې که هر څو وو نا محمود
د خپل خدای په عبادت یې ملاکښه وه
د بل چا پېښې یې نه وو په وجود
افتخار او سرلوړي یې وه په برخه
په خپل ژوند په خپل وطن وو تول خوشنود
په خندو ښو بریدل او پرېخ تلل به
کړ کوله به یې هڅه د بهبود
څو کسه نا خلف پکښې پیدا شول
کړل یې رنګ د عقیدې پاخه حدود

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اسلام او د افغان لاره یې پرېښوه
روس مردود ، لېکن مردودو دوی مردود

د شوکت او اقتدار لېونه مېنې
کړل د نورو په کړیو کښې محدود

خونړۍ غوبل یې جوړ کړ په وطن کښې
ورځ یې توره کړه په شپه کښې په داوود

د راډیو څخې یې ونیوې په لاس کښې
په روسي ټانک الوتکو شول فرود

د وحشت دوره یې پیل په هېواد کړه
ټول احرار یې په زندان کښې کړل مسدود

ډېر یې مړه کړل په کورو ، په زندانو کښې
کړل یې وضع په ژوندو باندې قیود

د روسي ارباب له حکم سره سم یې
د وطن په هره خوا باد کړل سبارود

ویل یې نور د خپل معبود عبادت پرېږدئ
روس زموږ نه دی بادار زموږ معبود

خو مؤمن ملت دا کله شي زغملی
چې روس ومني او پرېږدي رب ودود

یو څو ملحد خلقیان د روس بچیان وو
د وحشت یې نه ثغور وو ، نه حدود
الوتکې وې ، بمونه وو ، ټانکونه
هره خوا ئې که په اور وه او په دود
کلي وران ، کورونه وران ، ښارونه وران شول
په وطن کښې وو خواره وحشي جنود
نامحدود روسان یې راوستل وطن ته
خو پرې کې یې ښوده نوم د پوځ محدود
داسې ظلم او وحشت یې دلته وکړ
چې نه کړی و فرعون ، نه نمرود
د چنګیز او هلاکو تاریخ یې سپین کړ
کړل تاریخ تر یې بري ، هټلر ، یهود
نه په ښځو ، په سپین ږیرو باندې بند شول
نه یې پرېښودل ځوانان ، نه نو مولود
قتل عام یې په هر لوري کښې برپا کړ
خرابي یې کړې تر حد ځنې افزود
هغه بلخ چې د جمشید د جام جمال و
رپېدل پرې بېرغونه زراندود

(c) ketabton.com: The Digital Library

ها مزار چې د اسد د خدای مدفن وُ
رسېدل یې هر طرف ته د فیض عمود

کندهار چې پایتخت د احمد شاه وُ
وُ روزلي یې میرویس او محمود

ها غزنین چې د ښارونو د سر تاج وُ
وُ پلار زمیني د محمود او د مسعود

هلته یې وران کړل په بمونو په توپونو
د ژوندنښې او آثار یې کړل نابود

خو بل خوا ته افغانان مسلمانان وو
یې الحاد شو لو منلی نه قیود

وُ سرلوړي ژوندۍ کړي په تاریخ کښې
هر دښمن یې ژغرلی په سجود

هیڅ تېری یې په وطن نه وُ زغملی
یې لوړ سر هیڅ نورو ته وُ فرود

په تش لاس یې بریالي پاڅون شروکړ
په قیام یې کړلو مات خمود، جمود

په وحشي دښمن یې وکړل ګوزارونه
دین یې حفظ کړ په قیمت د خپل وجود

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر دا هسې مې زړه سلامونه
تعظیمونه، تکریمونه او درود

۱۳۶۳/۱۲/۱۷

پېښور

اسیر

چې وي ذهن یې آزاد زنداني نه دی
که په پښو کښې یې پښځه منه زنځیر دی
چې لاسونه یې آزاد فکر غلام وي
حقیقت کښې دا اسیر رښتیا اسیر دی

۱۳۶۲/۱۲/۲۷

پلې نوم

کمونیزم د وحشت او زور مسلک دی
هر یو لوز، هر یو قول یې موهوم دی
مصلحت دی د انسان د قتلولو
خو چې نوم یې پلېنوم دی پلې نوم دی

۱۳۶۳/۹/۱۶

د زړه غوټۍ

شو پسرلی په هره خوا توکیږي سره ګلونه
پر سیمه، غر، دښت او دیوال بروي خواره ګلونه

په پاڼه - پاڼه کښې تصویر د شهیدانو ښکاریږي
چې د وطن په درد بدلي غیږ دي خړ ګلونه

د خاورې مخ به ولې فرش په سرو ګلونو نه وي
ترې لاندې پټ چې دي تر دې ګلونو ښه ګلونه

ستا عظیم قبر ته شهیده یوه دالۍ ده کنه
د جنت ګلو ته فاني ګلونه نه ښکلونه

چې د غمونو لویږي - لویږي غوټۍ وسپړیږي
خاونده کله به غوټۍ مې شي د زړه ګلونه

۱۴/۱۲/۱۳۶۱

د اټک پیل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کربلا ته سلام!

د کربلا دښتې ، په پاکو وینو سرې دښتې
د نازولو اماما نو د اسرې دښتې
تا ته سلام ستا د سینې سرو پرهرو ته سلام
چې ستا په غېږ کښې لوېدې ها ارادو ته سلام

د کربلا دښتې د کرب او د بلا دورځو
دې ستا سینه کښې د استانونه دې پرادو رځو
ته په میدان کښې یې د داسې لوی ایمان شاهده
چې باطل وې ورته امان! امان! امان شاهده
ستا په سینه کښې حق د باطل په ضد قدم پورته کړې
د استبداد په مقابل کښې یې علم پورته کړې
عقیدې تېنګې وې د عقدې ارادې ونکړې
توره یې ښکل کړه خو باطل ته یې سجدې ونه کړې

* * *

د کربلا دښتې! ستا یاد دې همېشه نوی ساته

له تنه بېل خو شول خو بېل نه شول ځوړېدونه

ستا په سینه کښې د ایمان داسې داستان پاتې دی

چې په نړۍ کښې تر ابده جاویدان پاتې دی

د بشریت تاریخ پرې وياړي افتخار پرې کوي

د حق د لارې فدایان کوره تکرار پرې کوي

د تا سرخرویه لاره پالي د خپل سر په وینه

د حق دوښې کړي په مینه، اوبه خوړ پرې وینه

* * *

ګرو هم افغان د حسیني پاڅون په لاره درومي

دا لار به پالي ګړ تر اوره، ګړ تر داره درومي

د کربلا دښتې، په پاکو وینو سرې دښتې

د غازیو لوا مانو دا سرې دښــــــتې

تا ته سلام، ستا د سینې سرو پرهرو ته سلام

چې ستا په غېږ کښې لوېدې ها ارادو ته سلام

۱۳۶۶/۷/۱۹

د عاشورا ورځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوبې کوي

تو پان مې بيا په سرو گلونو باندې لوبې کوي
پرغوړېدلو بهارونو باندې لوبې کوي
خوږه نادان دی نتيجه يې چې په پام کښې نه ده
په ازمويلو شمشيرونو باندې لوبې کوي
کدو حوصله دی د افغان سر دی بې سره نه ځي
سر به يې ځي چې په سرونو باندې لوبې کوي
د يلدا شپه که وي اوږده هم طرراخښتې پسې
تيارې برخو په سحرونو باندې لوبې کوي

۱۳۶۶/۱/۲۲

د يلدا شپه

په سودا، سودا مې تېره کړه سودا شپه
شوه اوږده را ته ترکال نه د «يلدا» شپه
اوريدل به مې اوس - اوس مې تجربه کړه
په رښتيا تر ټولو شپو اوږده ده دا شپه

۱۳۶۶/۱۰/۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیغام

ای نړیوالو !

نیاو غوښتونکو !

امن خوښو !

سوله دوستو !

نړیوالو واورئ !

* * *

واورئ پیغام !

د یوه مظلوم

خو میړنی

او با ایمانه ملت

ای نړیوالو واورئ !

غوږ شئ !

د مظلومو خپه شوی پیغام

د انسانیت

(c) ketabton.com: The Digital Library

د واقعیت ،
د حقیقت په غوږو
واورئ!
په دقت يې واورئ!

***

دلته په زړه کښې د آسیا ،
یو تاریخي ملت دی .
چې د پېړیو په پوړیو کښې روان ژوند لري
له ویاړه ډک ،
له پته ډک
له ننګه ډک ژوندون!
د ه لوږې ، تندې دې ګاللې ،
بې کوره زغلي
خو غلامي ته يې د چا غاړه نه ده ایښې
دا يې ګناه ده
په هغې ګناه تېرې پېړۍ شوې
د زړه درد لوی - لوی قوتونو مدام
د استعمار قوي لاسونو مدام

(c) ketabton.com: The Digital Library

دده د سر د ټيټولو ملي ځلي کړي

خو ناکام شوي په مړو پښو تري تللي

* * *

اى نړيوالو واورئ !

غوږ شئ !

کيسه پاتي واورئ !

ددې ملت د سرلوړي کيسه :

زوړ استعمار دلته پخپله راغی

مات چې شو

بيا يې د خپلو نوکرانو د لته لته وکړه

هغوی يې راوستل، خو پاتې نه شول

مات کړل ملت

ملي تاريخ تري د سرو زرو بابونه ورکړل

دا پاڼه واوښته هدلته ،

بيا برسيره نه شوه

* * *

سره استعمار کړي ستړګي پټي

په دې ټولو پښو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ورورۍ، سولې، آزادۍ، بشردوستۍ
د غولوونکو شعارو تر څنګ يې
د تيري توره کړه تېره
ددې ملت د ښکېلولو لاره يې جوړه کړله
لومړی يې دلته ايجنټان په روبلو وپېرودل
څو ناخلف يې له ملته بېل کړل
د ښکاري زړک په شان يې ځان ته ښکېل کړل
د کور، کالي، دوډۍ خوږې غاړې يې ورولې
بس يو څو وږي پرې غلط شول
خو نور وپوهېدل
د دوی پردې لومې يې وليدلې
خو دوی په ډېره بې شرمۍ
د خپل بادار په مټو
په رڼا ورځ کښې يوه بې رحمه داړه واچوله
په همدې ورځ يې په زرګونو افغانان
په وينو ولمبول
په خونړۍ کودتا واک د دوی شو.
د روس له پاره يې د خلکو غلامي پيل کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د ملت ځواک یې ملګری نه شو

ځکه ملت هر څه منل (خو:) غلام کېدلای نه شو؛

* * *

ای نه پېوالو واورئ!

غوږ شئ!

کیسه خلاصه نه ده؛

دوی د ملت د ایلولو او سپکولو د پاره

روسي ټانکونه،

الوتکې،

ماشینګنې

او بمونه راوړل

په بې رحمۍ یې پر تش لاسو خلکو وچلول

ډېر ماشومان، ښځې، زاړه، ځوانان یې ووژل پرې

او ډېرې خونې یې د روس په وسلو ورانې کړلې

غوښتل یې پټه د وینو څاڅکي کړي په سره جنډه کښې

خو د قصاب د لمن خاپ هم پټېدی شي کله؟

* * *

ای نه پېوالو واورئ!

واورئ !

کیسه اوس خوږه شوه :

په سپین میدان کښې د ایمان او د وسلې مقابله توده شوه

یوخوا ؤ روس ، د روس ټچیان ، قوي وسلې ورسره

ؤ د ټینکونو غرهار ، د ماشینګن ټکهار

د الوتکو غورهار

او د بمو کړسهار

را خلاصیدل ، راوریدل په بې دفاعه ملت

بل خوا ملت ؤ تش لاسونه

بس څو ناپه ټوپک ، کوټک ورسره

خو ټینګ ایمان او اراده یې وه تر شا ولاړه

مقابله وه د لیدو او د کتو په میدان

ټوپک په ټانک کښې لاړه وکړه رانسکور یې کړ

قوي دښمن داسې ترور شو چې شوکور یې کړ

شوبلې پرتې لکه ترخې مندتې

په یوه لحظه کښې د لمبو خوراک شوې

پاس په آسمان شوې الوتکې ښکاره

د ټوپک ډزو پرې ترپې شوکړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په څو لحظو کښې لکه بیګې باښې وغورځېدې

څو چې تر زمکه رسېدې، لمبې یې شوې دودونه

په هره برخه کښې تباه شول دا قوي پوځونه

ملت بري وموند په ټولو زغورو قوو

د ایمان نور و

دافغان غیرت و

دا د تاریخ د قهرمان غیرت و،

چې همریې روس، همریې ددوی نوکران وپرزول

اوس سروهلی، بروهلی په ځان نه پوهیږي.

باور دی ژر به محوکیږي

سور استعمار به هم د تور سکیلاك د قبر خوا کښي

د میړنو په ملك کښې د بر پر بې خوندي خښیږي

او ددې آزاد ملت چلواك ژوندون به بیا پیلیږي

نوای رښتینو!

واقعبینو!

نړیوالو واورئ

دغه پیغام

دا د بري پیغام

دا دواړه خوځېږي ملت د سوبې کیسه
دا د یوه لوی استعماري قوت د ماتې داستان
دا ټول مظلوم انسان ته ور سوئ !
او ورته وایي چې ملي اراده نه ماتیږي
ملت په ټولو قوتو بریږي !!!

۱۳۵۸/۵/۲

عمر

پنځه دیرش کاله مې د ژوند تېر شول د لمر په حساب
شپږ دېرش کلونه مې وتلي د قمر په حساب
چې لا ژوندی دی د وطن په سرکښې نه دی تللی
بې ننګه سر زما ونه بولمه د سر په حساب

۱۴۰۰ هـ، ق د کوچني اختر ورځه (۱۳۵۹)

د ایمان سوک

"توره کې" سرې وخوړې، د "امین" سرې او بر کړه
"برژنف" یې کړه زړه چاودی "اندروپف" زړه یې اوبه کړه
د افغان د ایمان سوک دی، پر "باطل" د "حق" ګوزار دی
چې "مسکو" یې غمخانه کړه، پر "ببرک" یې بل وير وکړه

۱۳۶۳/۱۱/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړې شملې

قدم - قدم کښې سلسلې دي زلزلې دي راځي
زړګيه زار ستا حوصلې دي قافلې دي راځي

د افغاني همت پامير د ټيټېدلو نه دی
چې په هر وخت د دښمنانو پرې حملې دي راځي

د بېرته تلک لاره يې نشته ګورستان ته درومي
زموږ وطن ته د خرسانو سرې ګلې دي راځي

د وينې تېلو د همت ډيوه مې بله ساتۀ
له هرې خوا د توپانونو سلسلې دي راځي

سر لوړې مړينه د اصلي ژوند پيلامه ده اشنا
سرټيټي ژوند، د مړينې نوې مرحلې دي راځي

د ککرو ځلې دې لوړشي، لا دې لوړشي پسې
چې پرې رپاندې د غيرت لوړې شملې دي راځي

۱۳۶۲/۱/۲۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مجاهدو ماشومانو ترانه

سپېڅلي مسلمان قهرمانان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

بچیان د لوی افغان یو فدایان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

* * *

ساتو یې آزادي د خپلو متو په همت !

لرو ملي غیرت !

لرو ملي غیرت !

په لار د قربانۍ باندې روان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

چنګیز دی، که انګریز دی تسلیم شوی زموږ زور ته!

روس هم روان دی ګور ته!

روس هم روان دی ګور ته!

د خدای په کمک بر په هر میدان یو د وطن!

قربان یو د وطـــــن!

قربان یو د وطـــــن!

* * *

د روس ناولې پښې به پرې پرېږدو هیڅکله

ساتو به یې په خپـــله!

ساتو به یې په خپـــله!

زامن د میرویس خان یو او امان یو د وطن!

قربان یو د وطـــــن!

قربان یو د وطـــــن!

* * *

خوشال به اروا د احمد شاه او د روښان کړو!

هو سا به خوشال خان کړو!

هو سا به خوشال خان کړو!

دا ئې که ما شوهان سباځوانان يو د وطن!

قربان يو د وطن!

قربان يو د وطن!

۱۳۶۲/۶/۹

پښين، بازارګی

د ايمان زور

د افغان د ايمان زور دې دی ليدلی
«کمونست» په «کم» و «نيست» شي که خدای کړه
د کمون وحشت بربېړته ځي کمون ته
له دې وخت بر «جم» و «نيست» شي که خدای کړه!

۱۳۶۱/۷/۲۳

شهيدانو!

ميړنيو! قهرمانو! اتلانو!
د وطن د پاکې لارې شهيدانو!
زمونږ هم د خپل وطن په ننګه جنګ دی
ستاسو لاره خو به نه کړې سربازانو

۱۲/۲/۱۳۵۸ وردګ، آبدره، زيري شهيدان

(c) ketabton.com: The Digital Library

چیرته ولاړ شم؟

لاس مې تړي وحشي قاتل ترمې په بېرته سپاري
د ټول جهان قضاوت دادی، زه نو چېرته ولاړ شم؟
د حق غاصب به مې د حق غوښتونه؟، له جرمه تېرشي
چې د انسان قضاوت دادی؟ زه نو چېرته ولاړ شم؟
د امن خوښو امن اوسرله خوښې هم ولېدل
امن وامان! قضاوت دادی؟ زه نو چېرته ولاړ شم؟
د عالمي ضمیر وجدان مې تجربه هم وکړه
افسوس! ایمان قضاوت دادی، زه نو چېرته ولاړ شم؟
تکیه په خدای ده، مې د توري بله لاره نشته
د هر افغان قضاوت دادی، زه نو چېرته ولاړ شم!
د خدای مدد به وي، لوی غرونه، سنګرونه به وي
د ټینګ ایمان قضاوت دادی زه نو چېرته ولاړ شم!
افغان د مور غېږه کښې پایي، ځکه رایي: وي به
افغانستان قضاوت دادی! زه نو چېرته ولاړ شم!

۱۳۶۲/۳/۲۹

کوونکی: نقیرمحمد زدره

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تاریخ غبرګون

د ۱۳۵۹ کال د ثور میاشت له روسي وحشي ښکېلاک سره د کابل ښار په واړو نو کښې د ځوانانو او پېغلو د روښنفکرې پاڅون میاشت وه، دوی په تش لاس او مېړانه په رڼا ورځ د روسانو په لښکرو راووتل او له روسي ښکېلاکګرو سره لاس او ګرېوان شول، لاندینۍ کیسه د دې میاشتې د پاڅون یوه تاریخي حماسه ده چې د "آسه مایي" د تاریخي غره په لمنه کښې د بجوي شیر" د ویالې په غاړه پېښه شوې او د تاریخ په زړه کښې به تل خوندي وي او ما د دوې لنډې مثنوي په کالب کښې نظم کړې ده.

یوه کیسه ده حماسه ده
د افغاني قهرماني
د روانو لوی توپانو
د ځوانانو د پېغلانو
پوهنتون و په پاڅون و

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کابل کښې سهار مل کښې

پورته غبږو دا يو څوبږو

«مړه روسان شه! مړه خلقيان شه!

روس دې دروږي! زموږ له سيمې!

روس دښمن دی! روس ميرځمن دی!

روس نه غواړو! روس نه غواړو!

آزادۍ ته! خپلواکۍ ته!

بړ رسېږو! نه رستېږو!»

په دې چيغو په دې کريغو

راتلل ښار ته زرنګار ته

څو هجوم کړي روس محکوم کړي

دې بېهير ته «جوی شير» ته

روس ټانکونه او پوځونه

ور چمتو کړل سپي يې تو کړل

پر ځوانانو پر پېغلانو

ور حمله شوه دربله شوه

د ګوليو په بليو

تويېدونه زلمي نجونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو کسانو   څو ځوانانو
کړلې منهې   له دې غونډې
غزه ته تلنه   تښتلنیدنه
خو یوې ځوانې   قهرمانې
ورته غږ کړ   جوړې ځوږ کړه
«څه کوئ؟ تښتئ!   ځان نه پوښتئ؛
ژوند حنبلوالک وي!   که بې والک وي -
ژوندون نه دی!   مرګ ترې ښه دی!»
په دې چیغه   په دې تریغه
دوی په تېښته   پرېښوه تېښته
حمله ور شول   سینه سپر شول
مړکو ته   ښوپکو ته
هېر ترې مرګ شو   تاریخ غږ کړ شو
د ملالې   بې مثالې
احترام دی   صد سلام دی
دې میدان ته   دې ایمان ته
دافغانې
قهرمانې   ۱۳۶۳/۱۱/۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د استاد پژواك په قلم:

دحق لمر

بیا «بشر» ېي سره شوي جوړ پرې «شر» دی
بشر دوستو (؟) اوس ولې په محشر دی

زیر و بم د بم په هره خوا کښې خور دی
د ویر ساندې دي عالم زیر و زبر دی

په هر گام کښې لوېې کندې، لوړ پاڅونه
مخ په وړاندې تورپانونه دي، خطر دی

مکانونه اثر پرې شوي دی د غرونو
په کنډو د زمانې موټل سفر دی

ښه تر نه حٔي هسکه غاړه به اوس ېي
زمانه ده، حادثې دي، زمری سر دی

روغ زړه نه دی له دې خوږې نه وتلي
که چنگیز، که هلاکو، که سکندر دی

د انګرېز جهانی زور دلته اوبه شو
په زاریو د تزار نوې لښکر دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرخرويي تل په وينو د دښمن ده
د کابل بالاحصار کښې دا اثر دی
که د روس «شاپرک» هرڅو بمباري کړي
چا وژلی په ګوليو د حق ملګر دی؟
شپه اوږده، تاريکه ده، خو ويده يم
خبر په زړه يې د سپيدو ځلند خنجر دی
دا منمه شپه اوږدې ده بې کله
خو سحر نه مري په دې مې هم باور دی
يخ به تېر شي ځي توري به د سکرو وي
«پايښت بوله استثني قانون ګذر دی»

۱۳۶۶/۵/۲۹

کوټه

د ځان مرګ

ډېرو سرونه دي داو کړي دايمان د پاره
تاسو ايمان کړ تر پښو لاندې دامان د پاره
ژوندون ايمان او عقيده ده، ګنې مرګ دی مرګ دی
افسوس پخپله غوښتی مرګ تاسې د ځان د پاره

۱۳۶۶/۲/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تره کي په یاد

سور تره کی،
په سره کلي کښې پيدا شو
سره روس ورکړل
ورته سره - سره کتابونه
ترې نه زده يې د سرو وینو تويول کړل
په خپل مغز کښې يې ساتل سره - سره فکرونه
څو چې سرې کودتا وړ ووست د ارګ تخت ته
کړل جاري يې ژر - ژر
سره - سره فرمانونه
سور بيرغ،
سور يې ديرک،
سور يې تناب شو
کړل يې څوړند په سينو سره نښانونه
په وطن کښې يې سرې وينې کړې رواني
ټول يې سره کړل که وو کلي، که ښارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هره خوایې سره ورځ راوسته

په خلکو

په افغان باندې یې بل کړه سره اوږونه

څوچې سره بادار یې کتش کړه قربانۍ ته

تږېنه پاتې سرې څوکه شوې

سره تختونه

روڼتیې دېر فشان پرې راووست

خوسره نه شول

د ترهکي په سرو ویښو بالښتونه

د «سره‌عمر» شرمېدلي پای یې «ژړ» ؤ

وو په «سره» نیکړ یې جوړ

«ژړ - ژړ» خاپونه

کوټه: ۱۳۶۴/۴/۱۲

د سر سیوری

نه یې کوره مسافره کومه ولاړ شم ؟

ګاډی درومي هرڅوک ورهي خپلوکورو ته

چې د سر سیوری مې دی پکښې موندلی

زې خوشاله یم یوازې دې دوو شپو ته ـــه

۲۲/۸/۶۲، پنجاب درېلېږون

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم

نه د ځان په غم کښې نه یم، د جهان په غم کښې نزیم!
چې له ما څخه کوږ کړي، د جانان په غم کښې نزیم!
په دې نزیم چې څه وشول؟ په دې نزیم چې څه کیږي؟
د چپو په غم کښې نزیم، د توپان په غم کښې نه یم!
زمانه شوه ولې ورانه؟ مکانونه ولې وران شول!
د زمان په غم کښې نزیم! د مکان په غم کښې نه یم!
د تعمیر په ځای تخریب دی، د تجلیل په ځای تعذیب دی
د بدلون په غم کښې نه یم، د بحران په غم کښې نزیم!
که دا ځمکه نسکوریږي، که آسمان پرې را نښیږي
د ځمکې په غم کښې نه یم، د آسمان په غم کښې نزیم!
که ناپالم که ایټم دی، نایتروجن که راوریږي
د جبران په غم کښې نزیم، د درمان په غم کښې نزیم!
خبر دې شلیږي دې، داکیږي، په ګلونو پسې لیږیم
د لمن په غم کښې نزیم، د ګریوان په غم کښې نه یم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما سوال تر ټولو لوی دی، زما غم تر ټولو بر دی
د افغان په غم کښېنم، د لبنان په غم کښې نه یم!
زما غم بس همدا غم دی، چې انسان هم چېرته شته دی؟
چې الفت او انس یې نه وي، دې حیوان په غم کښې نه یم!

۱۳۶۳/٦/۲۹

پېښور

فلکه!

په خپل وطن کښې د وطن د آبادۍ په تمه
اوس بې وطنه د وطن په آزادۍ پسې یم
هضم دې نه کړمه فلکه انمویبنت خو دې کړم
ستا خوله کښې هم د خپل غلیم په بربادۍ پسې یم

۱۳٦۲/۳/۵

باجوړ، ناڅي غاښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګران

ځان ګران دی خو تر ځانه مې جانان را باندې ګران دی
ثابته مې جهان ته کړه چې ګران را باندې ګران دی

سر بدم پرې خوږ د زړه محبوب مې نه پرېږدمه بل ته
رښتیا را باندې ګران دی، په ایمان را باندې ګران دی

چې کړې مې خاپوڅې یې په مینه دې په غېږ کښې
دا مور را باندې ګرانه، دا دامان را باندې ګران دی

زما دا تن ذره - ذره یې جوړه ده له خاورې
ذره - ذره د ملک تر ټول جهان را باندې ګران دی

جلال د "جلاله" لرې، جمال د "افغاني" مې
"کونړ"، که "ننګرهار" دی، که "لغمان" را باندې ګران دی

هر غر جنګي کلا ده، هره تره یې سنګر دی
"ځاځي" دی، که "منګل" دي، که "ځدراڼ" را باندې ګران دی

"لوګر" لکه لوی غر تل د دښمن مخ ته ولاړ دی
"پادخواب" دی، که "سرخاب"، "تنګی واغجان" را باندې ګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

«کابل» چې حال کابل د دښمنانو د غـــرور
زور گټیر کړي په زاریو دا مکان رابانديگران دی
«مالحه» چې د«بري» یې تر آسمانه پوری رسـیي
یادگار د خپلواکۍ د مې دی«پغمان» رابانديگران دی
مغرور دښمن یې څوځوځلي مات کړ په مـــیړانه
«پنجشیر» رابانديگران دی او«پروان» رابانديگران دی
دښمن چې ورغلي ژوندی نه دی تری راغلی
سرلوړی«کاپیسا»، مغرور«بامیان» رابانديگران دی
د روس وحشي لښکري چې د مرگ کندې ترسپارې
«سالنګ» رابانديگران دی او«خنجان» رابانديگران دی
د روس د سرو لښکرو یې مات کړي قـطارونه
«دوشي»، «پلخمري» ده، که«بغلان» رابانديگران دی
«کندز» ربتیا کندیس دی که د دښمن ته د مرگ کنده
چې نغري د سمنان، هغه«آبدان» رابانديگران دی
لالونه د سرو وینو د شهیدیې پرځلاندی
چې د اسې وینه لال کړي«بدخشان» رابانديگران دی
د«بلخ» په«ذبیحانو»مې تاریخ کړي افتخار
«مزار» د لوی اتل«شیرمردان» رابانديگران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

«سرپل» بازار یې وران شو څو دښمن ترې سرپټ شو

چې روس پکښې قاش، قاش دی، تاشقرغان راباندې ګران دی

د کوچ دښمن سرونه یې سم - سم پکښې هوار کړل

قربان یې له بچو نه «سمنګان» راباندې ګران دی

هر څو مره که روسان ور باندې بلوسي، سرو یې نښتي

چې لوړه غاړه اوسي «چغچران» راباندې ګران دی .

چې ساتي خپل ویاړونه، د پردو له یرغلونو

«فاریاب» راباندې ګران دی او «جوزجان» راباندې ګران دی

«تخار» دی، که «فرخار» دی، هر یو دی د افتخار دی

چې هسکه غاړه ژوند کړي «شبورغان» راباندې ګران دی

چې کندې یې شوې ډکې په روسي ټانک او عسکرو

«سبزک» راباندې ګران دی او «لامان» راباندې ګران دی

لوی واټ په رڼا ورځ کښې سره دښمن تر سور تنور کړي

دښمن ترې میدان نه شي وړلی، «میدان» راباندې ګران دی

له اور یې کړې ور ډکې، پر دښمن خپلې ټوپکې

«ونخي»، «خوات»، «تنګي»، «شنیز»، «زنخان» راباندې ګران دی

«غزني» که «قره باغ» دی که «شلګر» دی، که «مقر» دی

هر یو قوي سنګر د قهرمان راباندې ګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړګونه رستمان دې رالوی شوي په زانګو کښې
«زابل» ستا هر زوی، هر قهرمان راباندې ګران دی

روزګار چې پکښې تل په مینتون دی د دښمنه وځ
پرې ویاړم، پرې نازېږمه «روزګان» راباندې ګران دی

«قندهار» ستا د قندو زړه خښبلي دي روسانو
«زوړ ښار» دې، زوړ سنګر دی، دایمان راباندې ګران دی

«هیلمند» د ملي هیلو او ملي پوځ «لښکرګاه» دی
کړ «ګرشک» دی، کړ «نیمروز» دی، کړ «سیستان» راباندې ګران دی

«فراه» کښې د پردیو د فرحت لارې بندې وي
«شینډنډ» چې پکښې روس دی سرګردان راباندې ګران دی

زارېږم د «هرات» له قهرمانو توریالیو
دښمن ترې چې ورنکړ امان راباندې ګران دی

چې هر تېری شنډېږي، پکې هر زور اوبه کېږي
وطن د مېړنو افغانستان راباندې ګران دی

الحاد او کمونیزم یې ځپلي ابدي دي
دا خوږ ملک د سپېڅلي مسلمان راباندې ګران دی

چې ټول سنګر سنګر دی او سرخرو په دې پرونو
وطن د ننګ غیرت او د ایمان راباندې ګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا ویل چې وطن وران دی او ورانو به څه خوندوي؟
ویران دې وي، ویران دې وي، ویران را باندې ګران دی

چې نه اوښځه، نه پیر او وړه او ځوان یې تول جهاد کړي
دا نه ملت، دا نسل قهرمان را باندې ګران دی

په نره یې سر اوګړا او په نره دښمن ولی
«شهید»، را باندې ګران دی، «غازي»، ځوان را باندې ګران دی

چې لار کوي د روس په الونکو او ټینکو کښې
د حق د مرد کیو تو ند باران را باندې ګران دی

دا سره خونړېه وړه یې نور په ستر ګو لیدی نه شم
افغان ځکه کومه چې افغان را باندې ګران دی

غافل وُم په وصال کښې د خپل ګران اشنا له قدره
د وصل تر خوب و نه تریخ هجران را باندې ګران دی

«رفیعه»، چې په درد کښې د وطن دې قلم خوځي
د تاهره انشاء او هر بیان را باندې ګران دی

۱۳۶۳/۱۲/۱۹

ترور شعر

د حالاتو په دُرشل کښې مې ښیارانو
نن دا شعر زماني هسې ترور دی
۱۳۶۴/۵/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

یولیک

دیو بېل اشنا په نوم

فلک څنګه مهربان شو نه پوهېږم؟
چې د بېل اشنا له یاده بیا خبرېږم؟
نوې کلن یې نوې مهر کښې دي نغښتې؟
کمربستیا یې نن د ناز غېږې ته لوېږم!
ما ویل دوا به تر مرګه سره مله وو
چې هم بېل یم هم ژوندی یمه شرمېږم
شکر دادی چې د لیک لاره شوه خلاصه
خپل لیکونه را لېږه خپل به درلېږم!
هېوادي یاران وو څنګه؟ حال یې څه وو؟
له هېڅه نه خبر نه یمه څورېږم!
د ژوندون د سختو لارو په سفر کښې
څه به کېږي، څه به کېږي، څه به کېږم؟
اوښکو ژاړې چې له سترګو را جلا شوې
نما کال د بېلتون وشو لا خندېږم!

۱۹/ ۶ / ۱۳۶۲ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربیته

په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویرونه
هغه ودان وطن اوس وران دی
دي پرې راغلي توپانونه

* * *

داد غوایه له بغاوته — په وطن جوړې غلبلې شوې
د سرو روسانو له وحشته — بلې په هره خوا لمبې شوې
د کمونیزم په لعنته — ټولې دېرې هوادېرې شوې
ورکه د نیاو او عدل پته — چې سرې لښکرې راخورې شوې
په وطن کې چور او تالان دی
وهي يې سرونه او مالونه
په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویرونه

* * *

سهي خواره پرې راخواره دي — جنت نظیر وطن ورانېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هره خوا پلي دي، سپاره دي — خرسان په وینونه مریږي
وطنداران خواره واره دي — هره خواکښې ئې بارېږي
پاتې پراته په تناره دي — نمرودي اوردی پرې بلیږي

په هره خواکښې بمباران دی
دي د زنګیرو یو آوازونه
په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویرونه

* * *

د کور پرځای یې نصیب ګورشو — د کمونستو په وعدوکښې
هرچا تر خپل وطن سوراورشو — وسول د ظلم په لمبوکښې
وحشت په هره خواکښې خورشو — آرام شو ورك کلیو ښاروکښې
له ورانې ځالې پورته شورشو — آورو په تنو غبلوکښي؛

« دا بشر دوست دی؟ دا انسان دی
چې بلوي په مونږ اورونه!»
په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویرونه

* * *

خوپا څېدلي شاڼلیان دي — په کامیابۍ مو اعتماد دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې جهادي سنګر ودان دي　　آزاده ونګی موهېواد دی
په غزا بوخت موچې غازيان دي　　آخر راتلونکی عدل وداد دی
په وينو رنګ موشهيدان دي　　د سرخرويی د زيري ياد دی

د سبا ستوري مو روښان دی
«رفيع» اوښکې دې غمـــــــــونه
په وينو رنګ افغانستان دی
په هريو کور کښې دي ويــــرونه

سنبله ۱۳۶۴ هـ،ش

د ننګ تاريخ

ستا په مخ چې را خورې شوې د شهيد د وينو پرخې
سرخرويي دې کړه حاصله، ای د لوی وعزو ونو پښې!
کتيبه ده د مېړانې، د شهيد په وينو ليک　　ده
تر ابده ژوندی ساته، داد ننګ د تاريخ کښې

۱۳۶۶ پېښور منظور عام پرديس

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوې مسرې

په وطن کښې د وحشت لړې خورې شوې
کندو وازې کړلې خولې سرې خورې شوې
پسرلې چې په غاټولو سرې کولې
هغه د ښتې په سرو وينو باندې سرې شوې
چې درلې وې ، چې تودې وې ، تاليدلې
هادېرې اوس سرتر پايه هډېرې شوې
چې ښادې چې آبادې ته مولې
ځوانيمرګې د عمرو - عمرو اسرې شوې
ځوانان ولاړل د وحشت ترکومي تېر شول
رانه لوټ مو ملي ياڼګې او پاسرې شوې
اوښکې ورکې شوې د وينو په سيلاب کښې
په سرو وينو باندې سرې سوې مسرې شوې

۱۳۶۶/۸/۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نيل پرغاړه
(بکرنش النيل)

زه د نيل پرغاړه ناست يم !
نيل روان دی !
نيل روان دی!
ورو - ورو اخلي قدمونه!
د هدف په لوري يون دی!
دا روان دی له پرونه
د سبا غېږې ته رسي!

* * *

زه د نيل پرغاړه ناست يم
چوپې - چوپې يې څپې دي
خو په تنتو اشاره کښې
راته سپړي ډېر رازونه
کوي ډېر حکايتونه
راته ياد کړي ډېر وختونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته سپړي تاریخونه

* * *

زه د نیل پر غاړه ناست یم !
رایادیږي هغه ورځې !
چې د نیل چوپو څپو به
تېرولې د نیل ناوې
او حسینې به نغرلې
دا د نیل غوښتنه نه وه
داهوس د ها پاچاو
چې به نجونې خوښولې ، غرقولې
د وحشي شهوت تسکین به پرې کولو

* * *

زه د نیل پر غاړه ناست یم !
څپې چوپې - چوپې درومي
اشارو کښې راته وایي :
" څه شول هغه هوسونه ؟
بې حلیه شهوتونه ؟
زه شاهد یم !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی پناه شول

او د نیل حسینې ناوې

بیا په امن او سېدلې

نه چا ماته راوستلې!

نه او بو کښې د و بېدلې! "

***

نه د نیل پر غاړه ناست یم

زمانه وهي څرخونه

راته ښکاري تېر قلمونه؛

د فرعون شاهي تخت دی

ځان ته خدای د خلکو وايي

کړي چپه - چپه حکمونه

په ترلو - په وژلو

د مظلومو انسانانو

نه سرېږي، نه مړېږي!

***

نه د نیل پر غاړه ناست یم!

نیل روان لکه پرون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

او په یون کښې راته وایي :

« ها فرعون د لته ګوره ؟

ها خدايي مقام يې کوم دی ؟

زما عنبره کښې زبون دی !

غوږ څولی ما دی بېرته

دی عبرت د تاریخونو !

* * *

زه د نیل پر غاړه ناست یم

پر زاړه قلم کښې ګورم

مصر ډک له شر او شور دی

د زرګونو عالمونو پر منځ - منځ کښې

ښاپېستر یوسف خرڅېږي

په پیسو او په مالونو

هر یو نیسي يې له لاسه

غواړي دا ښکلی غلام کړي !

د انسان مقام بدنام کړي !

* * *

زه د نیل پر غاړه ناست یم !

(c) ketabton.com: The Digital Library

قلم څرخ خوري را تاویږي!
ښایسته یوسف ښکاریږي!
غلامي یې شاته کړي
د شاهي په پالنګ ناست دی
او د نیاوُ دور چلیږي!
د انسان سوداوې نښته
ورور په ورور باندې نازیږي!

***

نه د نیل پر غاړه ناست یم!
راته کړي حکایتونه،
راته کړي اشارتونه،
د نیل په ژبه وایي:
ډېر زوروکي دي مالیدلي
چې زما پښو ته لوېدلي
له غروره ډک سرونه
په دې کاڼو دوړېدلي؛

***

نه د نیل پر غاړه ناست یم
او د نیل له حاله وایم؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرعونان تل نسکوربږي
حق باطل باندې بربږي
زور زیاتی نه پاتې کېږي
بې له خدایه! مصنوعي خدایان غرقیږي!

***

نو:

نه د نیل پرغاړه ناست یم
په ډاډ منه لهجه وایم:
چې ای د عصر فرعونانو!
ای وحشي ښکېلاکګرانو!
ای د روس وحشي لښکرو!
نور راغلی هغه وخت دی
چې په لاره د فرعون به روانیږئ!
او د مرګ په رود نیل به ورګډیږئ!
دا به کېږي، دا به کېږي
که څنه اوکه خوښیږئ!

***

نه د نیل پرغاړه ناست یم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د نیل په ژبه وایم:

د افغان اولس د قهر رود نیل بر

غرقوي د تزاري فرعون لښکري

دا آزاد وطن به بیرته آزاد بـني

د افغان مؤمن اولس به

خپلې خوښې ته رسیږي

د هدف رڼه منزل ته

به سمیږي هسکه غاړه!

زه د نیل پر غاړه ناست یم

نیل روان دی

نیل روان دی

ورو- ورو اخلي قدمونه!

۱۳۶۵/۹/۹

۱۹۸۶/۱۱/۳۰

مصـر، قاهـره

د راډیو تلویزیون ودانۍ

د نیـل پر غـــاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وحشت غېږ

سرې - سرې اوښکې چې توېږي مې ګرېوان ته
څه به وبخښي د مېنې ګلستان ته؟

نه یوازې ګل په سوي، بلبل په سوي شو
یوه چاره په کار ده دې سوي خزان ته

د وحشت په خوړه غېږه کښې شلم پروت دی
حیرانېږم د شلم قرن انسان ته

میته نشته، مېنې سرې دي په سروینو
ته لا اوس هم انسان وایې دې حیوان ته؟

یو ویشتمې پېړۍ ته چې را برېږي
څوک به پاتې وي چې وېې غواړي ځان ته؟

۱۳٦۲/۸/۸

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چرېنکو د مړکېدو په ارتباط څو قطعې:

خرس مړکې

خرس مړکې ده په روسیه کښې لګېدلې
لوی خرسان یې سر په سر مړي کال په کال مري
عجیبه ده تول نړه چاودې ځې له تخته
د افغان د ارادې په پاخه ډال مري

۱۳۶۳/۱۲/۲۰

د اقتدار جنګ

اورو: «یو» کله یې «بل» مشر مردار دی
چې ګوښه شي ورپسې یې د مرګ وار دی
کوډ تا د کمونیزم هم اسرار وي
په مسکو کښې روان جنګ د اقتدار دی

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوړیـن

چرینکو ؤ اندروپف ګورته لېږلی
اقتدار د کي جي، بي بې ؤ رټلی
خو زوړین یې لکه مېږه رانسکور کې
ګربه چف لکه ګربه ؤ ورته غلی

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

***

بریژنف یې چې مردار شو کار یې زار شو
اندروپف یې له یوپف سره ګوزار شو
چرینګو که هر څو وچړېده وخت تېر ؤ
ګربه چوف یو چوپ پرې وکړ په قرار شو

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

امتحان

که هرڅو مې د افغان قصه اوږده شوه
د ښنه! ستا هم هدا شان قصه اوږده شوه

پروا دار مې نه د مال او نه د سر یم
اوس چې ماته د تاوان قصه اوږده شوه

توجه! کږ ته مې دامن بېرېږه باسه
چې پر ما د سره توپان قصه اوږده شوه

ځکه وینې مې له اوښکو سره درومي
د بمونو د باران قصه اوږده شوه

د بینو نویه! د سره سحر په لوري
غرق خون دي شو کاروان قصه اوږده شوه

د روسي ښکېلاک قصر مې هم کړه ختمه
که زما د امتحان قصه اوږده شوه

د خوابه اشنا وصال به مې لا څوک وي
که هر څو مې د هجران قصه اوږده شوه

اور بې پوزې کړد عصر په دیوانو
د رفیع که د دیوان قصه اوږده شوه

۱۳۶۴/۱۲/۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوشال بابا په لیکه؛

د خوشال بابا په مزار

که ته نه وای دې څرګره تر به راتلل څوک
په حضور به دې د اسې ژړېدل څوک
ستا کشش، ستا جذبه، ستا مقناطیس دی
ګنه نه څوک، دې لوړ ځای تر رسېدل څوک؟
هغه درد چې تا درلود ما سره هم شته
بنګېلاک یو دی، ګنه روس څوک دی، مغل څوک؟
بیا نا اهله څپل له بله سره مل شو
ګنه مېنه د افغان څوک وه او بل څوک؟
د نفاق درد چې تالید لا دوا نه دی
ځکه زه څوک یم او ځوان پاتې کېدل څوک؟
ته ترې لاړې جانکوړې، زه اکوړې ته
که بخت بد نه وي نو موږ څوک وو او تلل څوک؟
ستا له لاسه اوس زما لاس تر رسېږي
پر دې شان دې کړې د ننګ توره تړل څوک

(c) ketabton.com: The Digital Library

تا څخه اجازه رفيع تر ورکړه
کښته نه ځوك، دې مقام تر راختل څوك؟

۱۳۶۴/۱/۲۱

مقابله

په نره، په غيرت، په سپين ميدان مقابله ده
روانه په وطن کښې دافغان مقابله ده
يو لور تر دي تانکونه، الوتکې اوبمونه
بل خوا دارادې او د ايمان مقابله ده

۱۳۶۱/۷/۱۸

تپې غاټول

په وطن کښې اوس-اوس هم لاله غوړېږي
خو له لاسه د وحشت ترتپې کيږي
لا يې داغ د سوي زړه سبو دلی نه وي
چې په غيږه د بيديا کښې ورشيږي

۱۳۶۴/۱۲/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بلخ د نامتو قوماندان ذبیح الله په شهادت

د دین د پاره ، د حق په لوري
د وطن لار کښې لاړې فدا شوې
ستا قرباني کړه الله قبوله
ذبیح الله وې ، ذبیح الله شوې

۱۳۶۳/۱۱/۱۲

پښتنور

فردوس

چې محروم نشم محشر کښې له فردوسه
ځان ساتمه پېښور کښې له فردوسه*
شیخ به ناست وي انتظار به د قیامت کا
شهید حظ مومي سنګر کښې له فردوسه

۱۳۶۳/۱۰/۱۸

---

* فردوس په پېښور کښې د یوې سینما نوم دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوشال بابا په ليکه ،

منظوم ليک

یاره څه به درته کښېمه ، په څه باب کښېم ؟
نه به تا وته د هجر کوم عذاب کښېم ؟
د «هجرت» او د «هجران» غمو بېتاب کړم
نو به څنګه دا بيان په آب و تاب کښېم؟
د دوستانو دښمني درته بيان کړم؟
که دوستي د دښمنانو په کتاب کښېم؟
له هر لوري مې زړه خوږېږي حال مې خراب دی
درته څه به د دې خپل خاطر خراب کښېم؟
نه وُم پوه نه به هېواد، نه هېواد وال وي
«چې به دا د غم بېلتون په پنجاب کښېم»؟

پنجاب، د ريل سيون

۲۲/ ۸/ ۱۳۶۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سلطان محمود غزنوي د مزار د ورانولو په وير کښې؛

لوی فاتح

هاغه لوی محمود چې مات یې سومنات* کړ
د منات، لات او عزیٰ** ورور یې میرات کړ
کمونستو د هندوانو خوښېدنګه ته
د هغه فاتح ګنبد په بم مات کړ

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

دروند غم

یو تلو یښت کلونه د ژوندون را پاندې تېرشول
یو ټول په غمو تېرشول، ورځ په ورځ غمونه ډېرشول
سور وحشت د روس چې په وطن کښې زمونږ پلی شو
دا داسې دروند غم و چې پرې تېر غمونه هېر شول

۱۳۶۴/۹/۳۰

---

* سومنات د هند د مشهور بت نوم دی .

** لات، منات او عزیٰ د جاهلیت په دوره کښې په کعبه شریفه کښې ایښودل شوي مشهور بُتان دي .

دښمن

په خوله يې سوله ده، په زړه کښې يې د سر دښمن دي
د باطل مرسته کښې، د حق د حق سنګر دښمن دي
بشر- بشر وايي جهان يې پټول له شره پاک دی
بشر يې سره کړي رښتيا چې د بشر دښمن دي
مخ تري تندر راولي دا د ښکلا لوټماران
هغوی چې غواړي سور سحر د ځلند لمر دښمن دي
د کمونيزم د رژيم، رژيم دي ويني خوړل
دا رژيمونه انسانيت ته سراسر دښمن دي
که کمونيزم ګورئ ورشئ د خبر نه هاخوا
هم د حيوان، هم د نبات، د سم او غر دښمن دي

١٣٦٢/١١/٢٨

(c) ketabton.com: The Digital Library

په شینډنډ کښې د روسي الوتکو
د يوځايي سوځولو د عملياتو ياد

○

تول وطن مې يې شو د ياره کړ په چين
بيا يې تخم پکې وکاره د مسکين
ما لېږ هم مېلمه لکه مېږې قرباني کړې
ګوندې څه يې شي ادا د دوستۍ دين

۱۳۶۴/۲/۳۰

پښين

پر ليبيا تېرى

ظلم دى يو ، وحشت دى يو او بمباري يوه ده
که په پولينډ ، په فلسطين ، يا په لبنان کېږي
ښکېلاک : سور ، تور ، بشر دښمن او بشر دوست نه لري
تېرى تېرى دى په ليبيا ، که په افغان کېږي

۶۵/۱/۲۷

پنجاب

د مینې بقاء

دا دنیا ټوله زما شي ، په دنیا کښې چې تا وینم
له دنیا مې چې ته ځېل شې ، بیا نو څه له دنیا وینم

څه عجبه زمانه شوه ، ټول کارونه په بل پیر شول
له پردي هم ستم وینم ، له آشنا هم جفا وینم

لا قیام د قیامت نه دی ؟ چې نفسي نفسي نفسي شوه
دي چاغ شوي پې نفسونه که امي که ملا وینم

زړه پرېشانه پرېشانی کړي ، ستا په مینه یې راټول کړم
ځان له مانه چې ټول نه کړي ، ټولېده مې د سا وینم

لاس مې پرېږده د زړه سره ، ستا د زړه د سوز د پاسه
چې دې زړه هره درزا کښې ، نه د مینې بقاء وینم

جمعیت که را نه ټول دی ، ټول په یوه سیلي خواره شي
رفیع ځکه په دې ټول کښې ځان بې یاره تنها وینم

۱۳۶۲/۹/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو هدف

چې د باران یوه رڼه اوښکه یې ترخولې ننوځي
په سمندر کښې مرغلره شي صدف د پاره
نو چې - نو چې زړه به راټول کړم کړاټول شي یو ځل
دغه بې نظمه تنظیمونه یو هدف د پاره

١٣٦٣/٩/٢٨

د روس بچې

د افغان دیوانیمو د زړه دوکو
چې راپورته شو په کیف کښې له بچه نه
دا نړه کله مضمون يې، ښکاري داسې
چې روسیه به کاندي ورکه له نړۍ نه

١٣٦٥/٢/١٠

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوی سا

زما نارام زړګی له ډېرو اندېښنو ویده شي
لکه ما شرم چې بې له موره په سلګو ویده شي

د وطن خاورې ستا ګرد و نه مې راغجه دسترګو
لېچن به څنګه بې له دې پستو رنجو ویده شي

د آرزوګانو په مقتل کښې به خوب څرنګ آشنا
پر دې بسترچې و غزیږي په عمرو ویده شي

رقیبه عزم بې یوه نوې غونډې سا اخلي
ستړې کړه هر څو په دریو- دریو خوبو ویده شي

د خیال د نیایې د عمرو - عمرو ننګوته اخلي
چې د غزل پر رنګین تال کښې په جونګو ویده شي

۱۳٦٦/۱۲/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه قصه

زما د زړه قصه د زړه پېغوږو واوره آشنا
د سر غوږونه کله سرسري اورې
ما معنوي ماته ورکړې خپل مادي دښمن ته
خلک به محض د میدان لرې برې اورې

۱۳۶۳/۷/۱۶

د زړه کور

زړه مې وړوکی دی خو دومره لوی دی
د هر مظلوم غم ځاییدی شي پکې
هر یو ظالم ته د نفرت مېنه ده
هر یو جابر تلعین کېدی شي پکې

کوټه: ۱۳۶۴/۶/۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بهار په لوری

د زړګي ستني مې کړې شولې د یار په لوري
د یار په لوري دا شنا ځوندې دیار په لوري
د ننګ او ننګ ولتن ویښته هو مره زړي د آشنا
خپل قدمونه چستوه د افتخار په لـــــوري
د حق قصه راته اوږده شوه د منصور تر دره
ځکه بې واره ور روان یمه د دار په لوري
زه باوري یم چې سیلی به مدام نه لګېږي
دا خزانونه به مې درومي د بـهار په لوري

۱۳۶۲/۱۰/۲۲

یوه لنډۍ

پسرلی بیاپر وطن راغی
ګلان راځي خو شهیدان خاورو ته ځینه

۱۳۶۲/۱۲/۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصلي رنګ

کمونیزم لفاظي ده، فریبکاري ده

خو زموږ ملک کښې ښکاره په اصلي رنګ شو

یورش وکاندې په خلکو اعلان مارش کا

جومات "رنګ" کړي په راډیو کښې وایي "رنګ" شو

۱۳۶۳/۳/۲۵

دار

څنګه شه بېلتون دی تر وصلته لا خو بلت لري

هر څه ته چې دید کړمه دیدار شي د آشنا

زه هغه منصور یم د خدای نصر مې ملګري دی

دار ته چې مې بوزي را ته دار شي د آشنا

۱۳۶۴/۷/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغان فخر

د افغان فخر په هغو ننګيالو دی
چې نه دار لري له بند او نه له داره
داسې فخر د افغان له پاره عار دی
مفتخر چې وي د روس له افتخاره

۱۳۶۵/۳/۱۰

نوبنار، د موټر يون

○

يار مې مار شو له ښامار سره مل شو
له بې سره استعمار سره مل شو
افغان څرنګه شي فخر پرې کولی
چې د روس له استعمار سره مل شو

۱۳۶۵/۳/۱۰

اکوړه، د موټر يون

(c) ketabton.com: The Digital Library

فاصله

پرون خر به ؤ هغه کته بدله
اونن خره بدلیږي کته یې یوه ده
نو د سنکبلاک په سره سنکبلاک دی بدل شوی
د پرون او د نن دغه فاصله ده

۱۳۶۵/۳/۱۰

خیرآباد، د موټریون

ولایت

پرون وروړ ؤ د ببرک خوبن یې نه دی
هې توبه د سیاست له اخوته
چې الهام ورته را د روحي له مسکوه
اوس اګاه شوم د ولي له ولایته

۱۳۶۵/۳/۱۰

اټک، د موټریون

(c) ketabton.com: The Digital Library

رشته

چې شپېته کاله پخوایې سرې جامې وې
ماویل دایې نښانه د قربانۍ ده
خو چې نن د روس په سره بیرغ نازېږي
ښکاري داسې چې رشته یې پخوانۍ ده

۱۳۶۵/۳/۱۰
اټک

د روس بار

مفتخر چې د روسانو په دوستۍ وي
کله ودروي یو او کله بل خر
څو دا خره وي د روس بار زمکې ته رژې
نجیب راولي او لرې کا، کارمل خر

۱۳۶۵/۳/۱۰

اټک ؛ د موټریون

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابدي مینه

مسخره مې کړلې نورې یـــــــــارانې
چې مې ووې ستا دمینې تـــــــــرانې
ابدي مې کړه وطنه د ستا مینـــــــــه
زما غونښې وڅلې زمـــــــــانې

۱۳۶۴/۳/۲۳

کوټه

هېــواده!

کــه ګــرانــه ګرانه هیــواده
فارغ مې مه کړې دا ستا له یــاده
یم راوتــلی ددې له پــاره
چې دې آزاد کــړم له اســتبداده

۱۳۶۵/۳/۱۶

پنجاب، ګجرات، دریل یون

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرام

په ځای کښې کښېناستل او يوه لحظه غافلېدل
لوی جرم يې ګڼي چې څوک قيام لري په مخ کښې
په دار باندې زنګل لکه په ټال باندې زنګل دي
هغوی ته چې هدف لري، مرام لري په مخ کښې

۱۳۶۴/۴/۶

د سپېدو خنجر

ظاهري زخم مې نشته خو په زړه مې وينې دننه دي
نه پوهېږم څه راپېښ شول دا د سترګو په ټکر کښې
په سحر کښې نه ښکارېږي، په غرمه کښې يې نه وينم
چې لېدلی مې کوم نور دی، د سپېدو په سپين خنجر کښې

۱۳۶۴/۱۱/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

لفظي بشر دوستان

چې کوروته ورانوي د کارګرانو
چې کښتونه سوځوي د بزګرانو
چې مالونه لوټوي د زیارکښانو
چې سرونه غوڅوي د ماشومانو
چې وژل کاندي ، د ښځو بوډاګانو
چې کړي قتل د مظلومو افغانانو
دغه کار دی د لفظي بشر دوستانو
تف لعنت په کمونیزم ، په روسانو

حرارتونه

له مونږ ګان ، وړي خوځوي پرې خپل غرځونه
راکوي « بم » ورانوي مو پرې کورونه
دا دوستي ده ؟ دا وروري ؟ برابري ده ؟
چې بدل شي پردې راز حرارتونه

۱۳۵۸/۲/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتون ښځې د پښتو ژواک

(heading reading uncertain)

چې مېين په ملي واک، په ملي ځواک دی
چې د ښمن د هر ښکېلاک، د هر زبيناک دی
که هر څو تر لوړې ځي بيا را نغبرګېږي
د اولس غوښتن خلاصوي د اسې پښتواک دی

۱۳۶۵/۳/۲۸

آسيا

په افغان او په لبنان کښې کربلا ده
په ايران عراق ننګه لوبلا ده
د انسان د ګګرو دانې دل کېږي
آسيا ځکه سرګردانه ده، آسيا ده

۱۳۶۵/۱۱/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

قدمونه

ناشنا لوري ته راغلم د آشنا په قدمونو
پلونه مې بيا کېښول د بابا په قدمونو
يوسف پاچا د حسن دی د ناز په نيلي سپور دی
په مخ کښې يې ښکاريږي زليخا په قدمونو
کټه ول د ګدايۍ يې په تمې شرې خودی خوښ دی
مجنون ښکاري چې پروت دی د ليلا په قدمونو
تازه يې قرباني د امامانو کړه دنيا کښې
روان افغانستان د کربلا په قدمونو

۱۳۶۳/۹/۱۶

ائتلاف

يو هدف ته مو وحدت و اتحاد شو
اتحاد د اختلاف په لوري د رومې
هئ افسوس دی طلايي وخت مو تلف شو
ائتلاف اوس د اتلاف په لوري د رومي

۱۳۶۵/۴/۵

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library